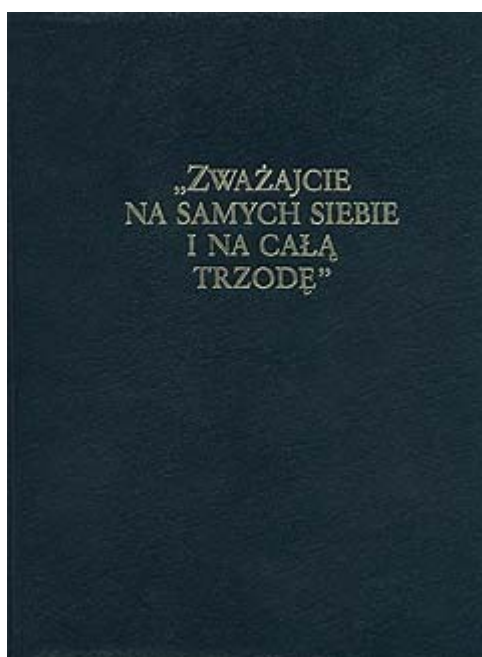

"ZWAŻAJCIE NA SAMYCH SIEBIE I NA CAŁĄ TRZODĘ"

(DZIEJE 20:28)

Kurs Służby Królestwa Podręcznik

Każdy zamianowany starszy otrzymuje egzemplarz tego podręcznika i może go mieć u siebie, dopóki służy jako starszy w jednym ze zborów. Jeśli przestanie być starszym, musi oddać swój egzemplarz zborowemu komitetowi służby. Nie wolno robić kopii żadnych fragmentów tego podręcznika.

(c) 1991

WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY OF PENNSYLVANIA
Wszelkie prawa zastrzeżone

"Zważajcie na samych siebie i na całą trzodę"

Wydawca:
WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY OF NEW YORK, INC.

INTERNATIONAL BIBLE STUDENTS ASSOCIATION
Brooklyn, New York, U.S.A.

Poprzednie wydania w języku angielskim: 1977, 1979, 1981

Jeśli nie zaznaczono inaczej, wersety biblijne są zaczerpnięte z Biblii warszawskiej (*Bw*).
A oto symbole innych przekładów Biblii:

Bp - Biblia poznańska

, wyd. II popr.;

BT - Biblia Tysiąclecia, wyd. II;

NW - New World Translation of the Holy Scriptures (Pismo Święte w Przekładzie Nowego Świata), z przypisami

Ponadto w podręczniku użyto symboli następujących publikacji:

w - Strażnica

g - *Przebudźcie się!*

km - *Nasza Służba Królestwa*

om - *Zorganizowani do pełnienia naszej służby*

rs - *Prowadzenie rozmów na podstawie Pism*

tp - *Jak znaleźć prawdziwy pokój i bezpieczeństwo?*

it-1 = *Insight on the Scriptures* (Wnikliwe badanie Pism, t. 1)

it-2 = *Insight on the Scriptures* (Wnikliwe badanie Pism, t. 2)

"Pay Attention to Yourselves and to All the Flock" Polish (*ks91-P*) Made in Germany
Druk: Wachturm-Gesellschaft, Selters/Taunus

Kurs Służby Królestwa

Cel podręcznika	9
CZĘŚĆ 1(a)	10

Naśladujcie Jehowę, Pasterza i Nadzorcę naszych dusz	
CZEŚĆ 1(b) Troskliwi nadzorcy współpracujący ze zbozem	19
CZEŚĆ 2(a) Jak nadzorcy nauczają	31
CZEŚĆ 2(b) Nauczanie na zebraniach zborowych	38
CZEŚĆ 3(a) Rozwijaj z całej duszy działalność ewangelizacyjną	50
CZEŚĆ 3(b) Pomagajcie braciom dotrzeć do wszystkich przez głoszenie ewangelii	50
CZEŚĆ 4(a) Współpraca w gronie starszych	64
CZEŚĆ 4(b) Nasz troskliwy niebiański Nadzorca udziela wszystkim rad i utrzymuje w karności	82
CZEŚĆ 5(a) Nadzorczy 'zarządzający w imię sprawiedliwości'	90
CZEŚĆ 5(b) Udział w Komitecie Sądowniczym	107
CZEŚĆ 5(c) Mądre i miłosierne rozpatrywanie spraw wykroczeń	118
CZEŚĆ 6(a) Zorganizowany teokratycznie lud dla imienia Jehowy	144
CZEŚĆ 6(b) Pod "prawem Chrystusowym"	152
Skorowidz	156

Cel podręcznika

Nowe, poprawione wydanie podręcznika *"Zważajcie na samych siebie i na całą trzodę"* zawiera praktyczny i wygodny w użyciu materiał dla starszych zboru i nadzorców podróżujących, aby mogli się wywiązywać z obowiązków pasterzy trzody Bożej (Dzieje 20:28; 1 Piotra 5:2).

Jako zamianowani starsi i chrześcijańscy nadzorcy, jesteście odpowiedzialni za należyte karmienie trzody (por. Jana 21:15-17). Wymaga to między innymi nauczania całego zboru na budujących zebraniach. Potrzeba też umiejętnego pouczenia na osobności przez wyjaśnianie, udzielanie rad, usilne zachęcanie i napominanie. W podręczniku tym poświęcono szczególną uwagę udoskonalaniu waszej zdolności nauczania.

Istotną rolę w pracy nadzorcy odgrywa też przewodzenie w służbie polowej, dlatego duży nacisk położono na regularne uczestnictwo w tej pracy oraz na pomaganie drugim, by mogli zwiększać w niej swój udział.

Bracia są narażeni na różne naciski z zewnątrz i dlatego często zachodzi potrzeba udzielenia komuś rady lub osądzenia czegoś. Jak możecie się upewnić, że patrzycie na sprawy z punktu widzenia Jehowy? Jak przy rozpatrywaniu spraw sądowniczych możecie zachowywać równowagę, by okazywać błędzającym szczerą troskę, a przy tym z pełnym przekonaniem dbać o przestrzeganie sprawiedliwych mierników Jehowy? Sprawy te są omówione bardzo dokładnie.

Materiał zamieszczony w tym podręczniku zaczerpnięto z trzech wcześniejszych wydań, które się ukazały w latach: 1977, 1979 i 1981, a następnie zebrano w jedną całość i uaktualniono. Zachowano formę szkicu. Ułatwia to zlokalizowanie i szybkie odszukanie poszczególnych zagadnień. Dzięki temu podręcznik będzie w dalszym ciągu użyteczny na spotkaniach starszych, przy rozpatrywaniu spraw sądowniczych oraz na odbywającym się co jakiś czas Kursie Służby Królestwa.

Pozostawiono szerokie marginesy oraz inne wolne miejsca i strony, żeby można było robić odpowiednie notatki i wpisywać dodatkowe źródła, gdy będzie podana jakaś informacja związana z danym tematem lub coś innego zwróci waszą uwagę. Gdyby w przyszłości zaszła potrzeba wprowadzenia istotnych zmian, Towarzystwo zamieści je na oddzielnych, łatwych do wstawienia kartkach, dzięki czemu wiadomości podane w tym podręczniku będą zawsze aktualne.

Jesteśmy przekonani, że bardzo sobie cenicie przywilej usługiwania ludowi Jehowy jako podpasterze trzody Bożej. Wasze życie jest wypełnione licznymi obowiązkami, ale też zewsząd jest na was wywierana presja. Z drugiej strony doznajecie wielu błogosławieństw i mnóstwa radości. Oby informacje zawarte w tym podręczniku pomogły wam wypełniać przydzielone zadania. I oby wasze wierne usługiwanie w dalszym ciągu pokrzepiało i umacniało braci należących do trzody Bożej (Izaj. 32:2).

CZEŚĆ 1 (a)

Naśladujcie Jehowę, Pasterza i Nadzorcę naszych dusz

Jehowa jest Pasterzem i Nadzorcą naszych dusz (1 Piotra 2:25). Jakąż ufnością i odwagą napawa nas świadomość, że On nad nami panuje? Ponieważ otrzymaliśmy polecenie, żeby 'brać sobie wzór z Boga', więc musimy Go naśladować w każdej dziedzinie życia (Efez. 5:1, *NW*). Rozważmy, jaki przykład Jehowa, Najwyższy Nadzorca, daje wszystkim nadzorcom pod czterema względami: 1) Jest Bogiem miłości.

2) Jest Wspaniałym Nauczycielem. 3) Jest Wielkim Ewangelizatorem, czuwającym nad głoszeniem dobrej nowiny po całym świecie. 4) Jest Sędzią Doskonałym, który zawsze i we wszystkim postępuje sprawiedliwie.

Jak można naśladować Jehowę? Chcąc się do Niego upodobnić, musicie stale rozwijać swoje zdolności nauczycielskie. Musicie przewodzić w ogłaszaniu Królestwa i pozyskiwaniu uczniów. Jako sędziowie wśród ludu Jehowy, musicie podejmować decyzje sprawiedliwe, a przy tym miłosierne. We wszystkim, co robicie, musicie sprawować nadzór w sposób nacechowany miłością, gdyż ma to doniosłe znaczenie dla całej społeczności braci.

Nasz troskliwy Nadzorca

Jakże rozliczne są przejawy miłości okazywanej nam przez Jehowę!

"My miłujemy, ponieważ On pierwszy nas umiłował"
(1 Jana 4:19, *NW*).

Codziennie mamy powód dziękować Mu za życie i zdrowie.

Dzięki niezasłużonej życzliwości Jehowy posiadamy rodzinę, braci i siostry w zborze, żywność, odzienie, dach nad głową; korzystamy też z wielu innych dobrodziejstw.

Mamy wobec Niego zobowiązania, ponieważ dał nam poznać prawdę i udostępnił nam przywilej, jakim jest przyna

leżność do Jego zjednoczonej, międzynarodowej organizacji oraz możliwość uczestniczenia w Jego królewskiej służbie.

Jehowa strzeże i chroni swój lud zarówno pod względem fizycznym, jak i duchowym (Ps. 145:20; Prz. 18:10).

Również starsi muszą strzec i chronić Jego lud.

Grecki odpowiednik słowa "nadzorca" (*epi'skopos*) zawiera myśl o otaczaniu opieką.

Starsi powinni być wyczuleni na potrzeby poszczególnych głosicieli i rodzin oraz chętnie wychodzić naprzeciw potrzebującym (Izaj. 32:1, 2).

Rodzice przybrani lub samotnie wychowujący dzieci, a także wdowy mogą szczególnie potrzebować rad i wskazówek.

Dorastająca i pełnoletnia młodzież również potrzebuje pomocy w razie popełnienia fałszywego kroku (Gal. 6:1).

Nie lekceważcie jej problemów.

Zamiast ją krytykować stale darzcie młodych uwagą i udzielajcie im wskazówek

Bóg zapewnia nam przewodnictwo, którego tak potrzebujemy przy czuwaniu nad Jego ludem (por. 2 Mojż. 24:12).

Kieruje nami poprzez swoje Słowo, a Jego duch wspiera nas w spełnianiu obowiązków, którym nie poddałibyśmy o własnych siłach (2 Kor. 4:7).

Kiedy popełniamy błędy lub nie zajmujemy w pewnych sytuacjach właściwego stanowiska, Jehowa jest wobec nas cierpliwy.

Jako nadzorcy macie wiele możliwości naśladowania Najwyższego Nadzorcy w okazywaniu drugim miłości.

Upatrujcie sposobności pomagania drugim, także pod względem fizycznym.

Jak można okazać miłość i cierpliwość w poniższych sytuacjach?

Sługa pomocniczy nie wykona do końca zleconego mu zadania.

Ktoś prosi cię o informację, ale nie pojmuje od razu twego wyjaśnienia.

Młody unika ciebie i innych dorosłych.

Młoda osoba, której rodzice nie są w prawdzie, zaczyna się obracać w świeckim towarzystwie.

Jedno z rodziców samotnie wychowujących dzieci często potrzebuje rady i zachęty (w81/9, ss. 8-13).

Brata lub siostrę zdaje się ogarniać zniechęcenie bądź depresja (w90 15.3, ss. 26-30).

Pionier ma kłopoty z samochodem.

Wdowa w podeszłym wieku potrzebuje pomocy w uzyskaniu świadczeń socjalnych.

Matka samotnie wychowująca dzieci lub wdowa ma kłopot z przeciekającym dachem.

Wspaniały Nauczyciel

Jehowa jest Wspaniałym Nauczycielem swego ludu (Joba 36:22; Izaj. 30:20, 21).

Jehowa tak wyszkolił swego jednorodzonego Syna, że mógł on być nazwany "mistrzowskim wykonawcą" u boku swego Ojca (Prz. 8:30, NW).

Będąc doskonałym odbiciem Ojca, Syn Boży dał się poznać jako Mistrzowski Nauczyciel.

W Piśmie Świętym czytamy, że ludzie, którzy mu się przysłuchiwali, 'zdumiewali się nad jego sposobem nauczania' (Mat. 7:28, NW).

Jest rzeczą godną uwagi, że sam Jezus powiedział: "Nauka moja nie jest moją (...) nic nie czynię sam

z siebie, lecz tak mówię, jak mnie mój Ojciec nauczył" (Jana 7:16; 8:28).

Jehowa życzliwie zadbał o to, żeby człowiek otrzymywał od Niego pouczenia i wskazówki.

Stworzył człowieka ze zdolnością myślenia, aby mógł się uczyć i nauczać innych.

Adamowi udzielił wskazówek co do życia wiecznego.

Nieustannie pouczał swój lud izraelski przez proroków i kapłanów.

Na przykład lewici mieli nauczać Prawa.

Nehemiasz opisał, jak przy pewnej okazji wyjaśniali ludowi księgę Prawa, czytali ją na głos i uwydatniali jej sens, dzięki czemu można ją było zrozumieć (Nehem. 8:7, 8).

Bóg zatroszczył się o to, żeby wśród pierwszych chrześcijan byli nauczyciele przyczyniający się do wzrostu i duchowego zdrowia zboru (Efez. 4:11-13).

Nadzorczy chrześcijańscy w dobie dzisiejszej również powinni nauczać Słowa Bożego.

W naszych czasach Jehowa udziela nam pouczeń za pośrednictwem "wiernego zarządcy" (Łuk. 12:42, *NW*).

Ten "niewolnik wierny i rozumny" będąc lojalnie podporządkowany Chrystusowi jako Głowie i Mistrzowi, pilnie zaspokaja potrzeby duchowe ludu Jehowy na całej ziemi (Mat. 24:45, *NW*).

Zamianowani nadzorcy pełnią rolę nauczycieli w zborze (Tyt. 1:5, 9).

Bracia ci muszą zważać na to, by nie wypowiadać własnych opinii, lecz nauczać wyłącznie Słowa Bożego (1 Kor. 4:6; 2 Tym. 4:2).

Pięć zebrań w tygodniu, dwa doroczne zgromadzenia w obwodzie i jedno zgromadzenie okręgowe dostarczają wszystkim domownikom Bożym coraz to nowych pouczeń i zapewniają im bezustanne szkolenie.

Szkoła Gilead, Kurs Usługiwania, Kurs Służby Pionierskiej i Kurs Służby Królestwa dają sługom Bożym specjalne wykształcenie, dzięki czemu są przydatni w różnych działach służby.

Kursy i szkolenia, które organizuje się co jakiś czas w zależności od potrzeb, coraz lepiej przygotowują braci do spełniania zadań w organizacji Bożej.

Pomagajcie braciom w zborze odnosić pełny pożytek ze szkolenia przewidzianego przez naszego Wspaniałego Nauczyciela.

Zachęcajcie ich, by się zapisali do teokratycznej szkoły służby kaznodziejskiej.

Zachęcajcie tych, którzy odpowiadają wymaganiom, by ubiegali się o przywilej uczestniczenia w innych specjalnych kursach urządzanych przez organizację.

Oprócz udziału w prowadzeniu zebrań wyzyskujcie sposobność karmienia braci pod względem duchowym na wizytach pasterskich, w służbie polowej i przy innych okazjach.

Jak można okazać miłość, gdy:

Brat nie przygotował na zebranie przydzielonego mu punktu programu?

Osoba nieśmiała lub niedoświadczona potrzebuje pomocy w przygotowywaniu przemówień w szkole teokratycznej?

Ktoś potrzebuje pomocy, żeby przyjść do Sali Królestwa lub na większe zgromadzenie?

Dziecko jest niegrzeczne w Sali Królestwa?

Wielki Ewangelizator jest Inicjatorem głoszenia dobrej nowiny po całym świecie

Wypowiadając w Edenie pierwsze proroctwo, Jehowa obwieścił dobrą nowinę o wyzwoleniu (1 Mojż. 3:15).

Przez swego anioła oznajmił radosną wieść Abrahamowi (Gal. 3:8).

Proroctwo zapowiadało, że Mesjasz, Jezus, będzie 'opowiadać potulnym dobrą nowinę', i on tak czynił, oddając się temu dziełu całym sercem (Izaj. 61:1, *NW*; Łuk. 4:18).

Jezus oznajmił, że w obecnym czasie końca dobra nowina (ewangelia) o Królestwie będzie głoszona po całej zamieszkałej ziemi na świadectwo.

W rzeczy samej powiedział, że "dobra nowina *musi* być głoszona" (Marka 13:10, *NW*).

Bóg życzy sobie, żeby ludzie ją słyszeli.

Nadzorcy trzody Bożej mają obowiązek przewodzić w tym dziele ewangelizacyjnym, toteż każdy z was postąpi słusznie, gdy zbada samego siebie pod tym względem (2 Tym. 4:5).

Powinniście ruszać do służby polowej i brać w niej żywy udział, gdy reszta zboru uczestniczy w tej działalności.

Starsi mają podejmować konkretne działania by przewodzić w służbie oraz współpracować z głosicielami i pionierami.

Takim żywym zaangażowaniem się w służbę starsi zachęcają braci, oraz pobudzają zbór do większej aktywności.

Bądźcie czujni, by zauważyć, kiedy głosiciele potrzebują pomocy w rozwijaniu umiejętności w służbie polowej.

Udzielajcie konkretnych wskazówek.

Pokazujcie, jak można coś ulepszyć.

Zadbajcie o właściwe organizowanie zbiórek do służby polowej, żeby głosiciele i pionierzy odnosili z nich korzyść i żeby odbywały się w dogodnym dla nich czasie. Wtedy zbiórki będą się cieszyć dużym poparciem.

Dzięki dobremu przykładowi z waszej strony zbór na pewno uświadomi sobie, że służba polowa nie jest uciążliwym obowiązkiem, lecz może być przyjemnym zajęciem.

Jak okazać miłość, gdy:

Głosiciel zapomni oddać sprawozdanie ze służby polowej?

Ktoś w pracy polowej przedłuża rozmowę, zmuszając innych do czekania?

Głosiciel w podeszłym wieku staje się nieregularny w służbie polowej? (w87/18, ss. 8-10).

Bóg miłujący sprawiedliwość i okazujący miłosierdzie

Sprawiedliwość i miłosierdzie Jehowy uzewnętrzniły się w sposobie podejścia do sprawy buntu w Edenie.

Sprawiedliwość dominowała w wyroku ogłoszonym na dwoje nie okazujących skruchy buntowników, którzy odrzucili Jego zwierzchnictwo.

Jednakże Jego miłosierdzie złagodziło ten wyrok; zapowiedział bowiem wyzwoliciela dla jeszcze wtedy nie urodzonego potomstwa Adama i Ewy (1 Mojż. 3:15).

Kierując się sprawiedliwością, Jehowa dopuścił, by ludzkość cierpiała za grzech (5 Mojż. 32:4, 5).

Ale miłosiernie podjął kroki, żeby ją odkupić, i dał jej nadzieję życia wiecznego.

Samo postanowienie o okupie spełnia wymogi sprawiedliwości: doskonale życie za doskonale życie (1 Tym. 2:6).

Jakież to miłosierne postanowienie!

Jest ono wyrazem niezasłużonej życzliwości dla tych, którzy się znaleźli w rozpaczliwym położeniu (Jana 1:17; Efez. 1:7).

Jehowa okazuje się sprawiedliwy i miłosierny wobec grup \ ludzi i pojedynczych osób.

Narodowi izraelskiemu dał szansę wejścia w skład oblubienicy Chrystusa.

Kiedy jednak ze sposobności tej skorzystało zbyt mało osób, Jehowa miłosiernie skierował zaproszenie do Samarytan, a potem do narodów, czyli pogan (Dzieje 8:14; 10:45; 15:14; Rzym. 11:25).

Dawid zasłużył na śmierć za grzech z Batszebą, ale dostąpił wielkiego miłosierdzia z uwagi na przymierze co do Królestwa i ze względu na to, że sam był miłosierny wobec drugich i okazał szczerą skruchę.

Jednakże nie uniknął kary: syn z tego cudzołóżnego związku zmarł wkrótce po urodzeniu, a on sam musiał się stale borykać z trudnościami we własnym domu.

Starsi w postępowaniu z drugimi muszą być miłosierni, ale też sprawiedliwi.

Przy udzielaniu rad i osądzaniu spraw powinniście stosować wobec każdego mierniki Boże.

Jehowa oczekuje od was tego, co wyjawiał w 5 Mojżeszowej 1:16, 17; Micheasza 6:8; i Mateusza 5:7.

Jak możecie wykazać, że jesteście bezstronni oraz że miłujecie sprawiedliwość i miłosierdzie, gdy macie do czynienia:

Z tymi, którzy może uchodzą za wybitniejszych w zborze chrześcijańskim, oraz z tymi, którzy za takich nie uchodzą? (Jak. 2:1-4).

Z osobami należącymi do innej rasy, narodowości albo żyjącymi w odmiennych warunkach materialnych? (Dzieje 10:34, 35).

Z młodszymi oraz z dorosłymi członkami zboru? (1 Tym. 5:1, 2).

Z grzesznikami okazującymi szczerą skruchę? (2 Kor. 2:5-8).

Z członkami własnej rodziny, którzy uwikłali się w poważny grzech i nie okazują skruchy? (1 Kor. 5:11).

Wasz przykład kierowania się sprawiedliwością i miłosierdziem znajdzie odbicie w zborze.

Jak możecie naśladować Jehowę, naszego Życzliwego Nadzorcę, gdy:

Zwróci się do was o pomoc ktoś, kto padł ofiarą przemocy fizycznej, był napastowany na tle seksual-

nym albo przeżywa udręki psychiczne? (w90 15.2, ss. 21-23; wE83 10.1, ss. 27-31).

Osoba, która ma w rodzinie kogoś wykluczonego ze społeczności, uważa, że członkowie zboru od niej stronią? (w91 15.4, ss. 23-25; w84/8, ss. 27, 28).

Kilkunastolatek zaczął się nieskromnie ubierać i wygląda niestosownie?

Macie do czynienia z grzesznikiem, który zdaje się nie doceniać waszych wysiłków zmierzających do udzielenia mu pomocy?

CZEŚĆ 1 (b)

Troskliwi nadzorcy współpracujący ze zbozem

Nadzorcy współpracujący ze zbozem powinni starać się naśladować we wszystkim troskliwość Największego Nadzorcy, Jehowy. Tak jak Jehowa okazuje względy pokrzywdzonym i będącym w potrzebie, tak też nadzorcy mają być wrażliwi na potrzeby osób w podeszłym wieku, chorych, nowo ochrzczonych, młodych bądź potrzebujących pomocy materialnej. A ponieważ nasz Ojciec niebiański interesuje się rozwojem duchowym oraz postępami wszystkich rozumnych stworzeń, więc również nadzorcy w dobie dzisiejszej powinni być stale żywo zainteresowani pomyślnością duchową i postępami wszystkich członków zboru (Ps. 146:7-9). Niewątpliwie chcielibyście w tych sprawach pomagać swym braciom w jeszcze większej mierze.

Jakim jesteś nadzorcą?

Najprawdopodobniej jesteś bardzo zajęty, bo twoje życie jest wypełnione licznymi obowiązkami.

Jeżeli jesteś żonaty, to musisz dbać o zaspokajanie duchowych, fizycznych i uczuciowych potrzeb żony i zapewne dzieci.

Wywiązywanie się z tych podstawowych obowiązków wymaga czasu i uwagi (w87/6, s. 17).

Twoja praca zarobkowa może wymagać wiele sił i czasu, a przy tym obciążać cię pod względem emocjonalnym.

Potrzeba czasu, by sprostać innym ważnym zadaniom związanym ze sprawami Królestwa, takim jak studium osobiste, przygotowywanie się do zebrań, służba polowa oraz udzielanie głosicielom najrozsądniejszej pomocy i niezbędnych zachęt.

Konserwacja i sprzątanie Sali Królestwa wymagają planowania i wykonania odpowiednich prac, a czasami trzeba pomóc przy budowie nowych Sal Królestwa.

Potrzebujesz też wypoczynku i odprężenia.

Starsi mogą się uczyć skutecznego działania i zachowywania równowagi, aby wszystkim ważnym sprawom poświęcać należyłą uwagę.

W 2 Koryntian 11:24-27 apostoł Paweł wspomniał o ogromnej presji wywieranej na niego z różnych stron, a mimo to w wersecie 28 powiedział, iż dzień w dzień przytłaczała go "troska o wszystkie zbory" (NW).

Jako troskliwy nadzorca, w podobny sposób interesujesz się wszystkimi braćmi i siostrami w zborze.

Paweł napisał do Tymoteusza: "Wdzięczny jestem temu, który mi udzielił mocy, Chrystusowi Jezusowi, naszemu Panu, ponieważ uznał mnie za wiernego, wyznaczywszy mi służbę" (1 Tym. 1:12, NW)

Docenianie serdecznej życzliwości i miłosierdzia, które nam okazali Jehowa i Jego Syn, jak również nasza miłość do Nich i do naszych braci pobudzają nas do usługiwania zborowi według naszych najlepszych możliwości, pomimo innych obowiązków.

Nie polegaj więc na własnej mądrości i sile.

Stale błagaj Jehowę, żeby Jego mądrość kierowała tobą w wykonywaniu Jego dzieła, zwłaszcza gdy powstanie kwestia lub zaistnieje sytuacja, z którą nigdy przedtem nie miałeś do czynienia (Jak. 1:5).

Módl się o ducha świętego, który jest w stanie obdarzyć cię nadzwyczajną mocą (Łuk. 11:13; 2 Kor. 4:7, 8, 16).

Zbór modli się o to, żeby Jehowa pobłogosławił twoje wysiłki, kiedy służysz Jemu i Jego ludowi w roli troskliwego nadzorcy.

Współpraca z tymi, którzy mają szczególne potrzeby

W 1 Piotra 2:17 znajdujemy zachętę, by nie tylko 'szanować ludzi wszelkiego pokroju', między innymi władców świeckich (werset 13), ale też 'miłować całą społeczność braci' (NW).

Przez szczere interesowanie się braćmi i siostrami poznajesz ich potrzeby i jesteś w stanie okazywać im należną miłość i szacunek.

Cała trzoda Boża powinna odczuwać serdeczną opiekę ze strony starszych.

Osoby w podeszłym wieku i chore często potrzebują szczególnej troski (w87/11, ss. 8-10).

Tacy mogą potrzebować praktycznej pomocy.

Może trzeba im przygotować gorący posiłek, wyprać i wyprasować odzież, posprzątać mieszkanie, załatwić jakąś sprawę.

Często potrzebują zachęty i utwierdzenia w przekonaniu, że starsi troszczą się o nich i okazują im zainteresowanie (1 Tes. 5:14).

Może trzeba im pomagać w przychodzeniu na zebrania, coś im przeczytać względnie pomóc w jeszcze inny sposób, żeby mogli zachować siły duchowe.

Rozważcie, w jaki sposób możecie udzielić takiej praktycznej pomocy.

Inni bracia i siostry mogą wam pomagać w dźwiganiu tego ciężaru.

Zapraszajcie ich do ochoczej współpracy.

Wskażcie im konkretnie, w czym mogą być użyteczni.

Od czasu do czasu należy sprawdzić, czy ten, kto się miał zająć udzielaniem pomocy, wywiązuje się ze swego zadania.

Gdy będziesz wyczulony na takie potrzeby i zadbasz o to, by potrzebujący otrzymywali stosowną pomoc, wyrobisz sobie opinię troskliwego nadzorcy.

Możesz być pewny, że taka troska podoba się Jehowie (Hebr. 13:11, 16).

Osoby chore, które stoją wobec kwestii związanej z transfuzją krwi, wymagają szczególnego wsparcia.

Niektórym jeszcze przed pójściem do szpitala trzeba pomóc w załatwieniu odpowiednich dokumentów medycznych i prawnych oraz w przeprowadzeniu rozmowy z pracownikami służby zdrowia, aby uniknąć transfuzji (g91 8.4, ss. 3-8; kmE 11/90 ss. 3-6).

Odwiedzaj chorych w szpitalu.

Módl się razem z chorym, umacniaj i pocieszaj jego samego oraz jego najbliższych (na przykład rodziców chorego dziecka) (Jak. 5:13).

Jeśli chory stanie wobec kwestii krwi, starsi mogą wiele pomóc przez niedopuszczenie do zaognienia sytuacji oraz przez rozmowy z lekarzami i niewierzącymi krewnymi.

W wyjątkowych sytuacjach może zająć potrzeba czuwania przy chorym przez całą dobę.

Można zwrócić się o pomoc do Komitetu Łączności ze Szpitalami, ale tylko wtedy, gdy pacjent potrzebuje lekarza gotowego do współpracy, gdy sytuacja staje się napięta albo gdy nie uda się zażegnać niebezpieczeństwa przetoczenia krwi na siłę.

Wszyscy starsi powinni mieć spisane nazwiska i numery telefonu członków tego komitetu. Przechowuj je w łatwo dostępnej teczce wraz z innymi niezbędnymi materiałami związanymi z tą kwestią, takimi jak "Pytania czytelników" ze *Strażnicy* z 1 czerwca 1990, strony 30, 31, oraz z 15 sierpnia 1989, strony 30, 31; broszury *Jak krew może ocalić twoje życie?* oraz *Świadkowie Jehowy a kwestia krwi*.

Członkowie tego komitetu mogą pomóc przez:

Poszukanie chętnych do współpracy lekarzy, szpitali itp.

Porozmawianie z lekarzami o środkach zastępujących użycie krwi.

Trzeba zachować rozwagę przy ocenie, czy ze względów humanitarnych udzielić pomocy osobom nie cieszącym się w zborze dobrą opinią.

Na przykład gdy wykluczony zdecydowanie zajmie właściwe stanowisko w kwestii krwi, miejscowi starsi albo Komitet Łączności ze Szpitalami mogą udzielić potrzebnych informacji jego rodzinie, która dochowuje wierności Bogu.

W większych miastach niektórzy starsi należą do specjalnych grup odwiedzania chorych, które regularnie bywają w szpitalach, by wspierać pacjentów będących Świadcami.

Nie zwalnia to jednak miejscowych starszych od obowiązku odwiedzania chorych w domu i szpitalu.

Osoby nowe potrzebują szczególnej opieki.

Kiedy po raz pierwszy przyjdą do Sali Królestwa, mogą się poczuć obco; chcemy, żeby było inaczej - żeby spotkali się z serdecznym przyjęciem.

Jeśli zauważysz, że nowy stoi sam albo rozmawia tylko z głosicielem, który z nim studiuje, wykaż inicjatywę - podejź do niego, przywitaj się i przedstaw go innym.

Ucz porządkowych, jak witać zainteresowanych, i od czasu do czasu przypominaj im o tym.

Zachęcaj wszystkich braci i siostry, żeby z własnej inicjatywy podchodzili do nowych i zapoznawali się z nimi.

Abyś mógł zachęcać i wspierać drugich, musisz przychodzić na zebrania wcześniej, a po zakończeniu programu pozostawać trochę dłużej.

Możesz też spotkać się z nowymi kiedy indziej, na przykład odwiedzić ich w domu albo zaprosić do siebie.

Takie szczere zainteresowanie przekona ich, że wśród ludu Jehowy panuje prawdziwa miłość (Jana 13:35).

Poza tym wypełni to pustkę jaka powstaje w ich życiu po odcięciu się od dotychczasowego towarzysztwa i zrezygnowaniu z rozrywek światowych.

Młodych członków zboru trzeba umacniać, żeby mogli 'uciekać od pragnień przytrafiających się w młodości' (2 Tym. 2:22, NW).

Obowiązek troszczenia się o potrzeby dzieci ciąży przede wszystkim na rodzicach (Efez. 6:4; Kol. 3:21).

Ponieważ jednak młodzi należą do zboru, więc obowiązkiem starszych jest pamiętanie o nich i okazywanie im szczerego zainteresowania.

Dlaczego dobrze jest poznać wszystkich młodych członków zboru z imienia i nazwiska?

Wielu młodych nie ma chrześcijańskich rodziców, a niektórzy nie mają nikogo z krewnych w prawdzie.

Tacy zasługują na względy należne "chłopcu bez ojca" (Hioba 29:12, NW; Jak. 1:27).

PRZYKŁAD: Starszy poświęcał trochę czasu pewnemu młodzieńcowi. Ilekroć jechał pomagać przy budowie Sali Królestwa, zabierał go ze sobą. Po zakończeniu pracy szli jeszcze coś przekąsić i porozmawiać. Z czasem chłopiec dorósł i został nadzorcą obwodu. Mile wspominał troskliwość tego starszego, która odegrała wielką rolę w jego rozwoju duchowym.

Oto kilka sugestii, jak starsi i inni mogą wspomagać i zachęcać młodych w zborze oraz stale dawać im dowody szczerego zainteresowania.

Staraj się ich dostrzegać i nawiązywać z nimi rozmowy w Sali Królestwa oraz gdzie indziej.

Zachęcaj ich do wypowiedania się.

Pilnie słuchaj, gdy mówią o swoich zapatrywaniach i problemach; bądź nieskory do gniewu, nie szczędź pochwał.

Ucz młodych polegać na Jehowie i pomagaj im cenić sobie wysoko przywilej służenia Jehowie w roli Jego Świadków (w86/8, ss. 10-20).

Bądź żywo zainteresowany ich postępami.

Okazuj szczerą troskę młodym przeżywającym trudności wieku dojrzewania.

Dawaj im odczuć, że w zborze są mile widziani i potrzebni.

Pomagaj im dostrzec, jak mogą wspierać i zachęcać drugich przez przychodzenie na zebrania i branie w nich udziału oraz uczestnictwo w służbie polowej.

Przejawiaj pomysłowość w przydzielaniu zadań tym, którzy postępują przykładowo; mogą na przykład pomagać przy obsłudze mikrofonów, sprzątaniu toalet i ustawianiu krzeseł po zebraniu.

Sporządź listę zadań w zborze.

Wskazuj im na możliwe do osiągnięcia cele, na przykład wyruszanie do służby polowej w każdym tygodniu i zabieranie głosu na każdym zebraniu.

Rozmawiaj z nimi o służbie pionierskiej, pracy w Betel, służbie misjonarskiej, pomocniczej służbie pionierskiej itp.

Współpracuj z nimi w służbie polowej.

Pomagaj im robić postępy w różnych gałęziach tej działalności, ucząc ich sporządzania notatek w pracy od domu do domu, przygotowywania teczki z literaturą, dokonywania odwiedzin ponownych i zapoczątkowywania studiów biblijnych.

Przeanalizuj, co się robi w waszym zborze, żeby zachęcać i wspierać młodych.

**Pionierzy potrzebują zachęty i pomocy pod niejednym
względem.**

Co jakiś czas spróbuj dociec, jakich zachęt potrzeba pionierom i staraj się im pomagać w praktyczny sposób.

Czy zbiórki do służby polowej zaczynają się i kończą punktualnie? Czy pionierzy mają dosyć terenu do pracy? Czy nie utracili radości? Jeśli tak, to dlaczego?

Podejmij starania, by regularnie współpracować z nimi w służbie polowej.

Jeżeli niektórzy rzeczywiście potrzebują pomocy materialnej, to może inni - nie wyłączając starszych) mogliby im pomóc.

Trzeba wspierać tych, którzy są w *potrzebie materialnej*.

Nie wystarczy dobrze im życzyć (Jak. 2:15-17; 1 Jana 3:16-18).

Może potrzebują rady albo praktycznej pomocy w znalezieniu odpowiedniej pracy zarobkowej.

Może im potrzeba rady i pomocy w załatwieniu formalności niezbędnych do uzyskania wsparcia, jakiego udziela potrzebującym Cezar (w70/2, ss. 25, 26).

Może trzeba porozmawiać z ich dziećmi, wnukami i innymi członkami rodziny, którzy mogliby pomagać, i zachęcić ich do udzielania wsparcia (1 Tym. 5:4, 8; w87/18, ss. 11-16).

Może są w zborze tacy, którzy chętnie by pomogli, gdyby wiedzieli o takich potrzebach.

Jeżeli nie można liczyć na pomoc innych, to może zasługują na otrzymanie wsparcia od zboru (1 Tym. 5:3-10, w87/18, ss. 6-11; *om* ss. 122, 123).

Kiedy działalność spotyka się z ograniczeniami ze strony władz, bracia potrzebują szczególnej zachęty i pouczeń (Izaj. 32:1, 2).

Trzeba podjąć kroki, żeby wszyscy członkowie zboru byli regularnie karmieni duchowo.

Nie można zaniedbać zachęcania braci do systematycznego uczestniczenia w dawaniu świadectwa (Rzym. 10.10).

W razie klęski żywiołowej trzeba się zatroszczyć o podtrzymywanie braci na duchu i pomaganie im pod względem fizycznym i materialnym (w73/19, ss. 20, 21; w73/8, ss. 20-22).

Ustalcie, czy ktoś z braci nie został ranny albo nie stracił życia, i o co trzeba zadbać.

Dowiedzcie się, jakiej pomocy mogłyby udzielić władze świeckie (w70/2, ss. 25, 26).

Trzeba podjąć starania, żeby bracia mogli być regularnie karmieni duchowo.

W rejonie klęski żywiołowej bracia mogą dobrze wykorzystywać sposobność podtrzymywania drugich na duchu oraz w miarę możliwości udzielać im praktycznej pomocy, stosownie do potrzeb.

W razie nagłej potrzeby zaistniałej w wyniku klęski żywiołowej lub rozruchów na tle politycznym odpowiedzialni starsi powinni szybko porozumieć się telefonicznie z biurem oddziału.

Biuro oddziału udzieli wskazówek co do utworzenia *komitetu organizującego pomoc*, jeśli zajdzie taka konieczność.

Komitet ten powinien podjąć następujące działania:

Realizować niesienie pomocy w sposób wytyczony przez miejscowych starszych.

Bezzwłocznie oszacować straty materialne poniesione przez głosicieli i ustalić, czego im potrzeba.

Zorganizować punkt kierowania akcją pomocy, na przykład w Sali Królestwa.

Zbierać i rozprawdzać niezbędne środki finansowe, żywność, artykuły pierwszej potrzeby i materiały budowlane; koordynować udzielanie pomocy osobom będącym w potrzebie.

Nie należy dopraszać się o wsparcie finansowe listownie ani ustnie.

Po przeprowadzeniu akcji niesienia pomocy należy przesłać do Towarzystwa szczegółowe *pisemne sprawozdanie* z uwzględnieniem wszystkich wpływów na fundusz niesienia pomocy oraz wydatków.

Również bracia i siostry, którzy świadczą na terenie niebezpiecznym, na przykład na obszarach o nasilonej przestępczości lub rozdartych przez wojnę (uwzględnij miejscowe warunki), potrzebują życzliwego wsparcia (Mat. 10:16).

Organizacja radzi, jakie środki ostrożności powinni przezornie podejmować głosiciele, którzy świadczą na terenach niebezpiecznych (*km 3/91*, s. 12).

Może na waszym terenie bracia powinni podczas świadczenia przedsięwziąć dodatkowe środki ostrożności.

Twoja rodzina ma szczególne potrzeby.

Najważniejszym obowiązkiem nałożonym przez Boga na chrześcijańskich mężów jest troska o to, żeby ich rodziny dostały zbawienia (*w60/7*, ss. 1-5).

Niekiedy członkowie zboru wręcz domagają się od starszego poświęcenia im czasu i uwagi, które słusznie należą się rodzi-

nie. Praca pasterska zaczyna się we własnym domu (w84/2, s. 17; w67/14, ss. 4, 5).

Takie pomaganie braciom wymaga czasu i wysiłku.

Możliwości starszych są rzecz jasna ograniczone.

Ale miłość do całej społeczności braci będzie nas pobudzać do dokładania wszelkich starań, żeby pomagać będącym w potrzebie (2 Kor. 8:1-12).

Pomagaj braciom w robieniu postępów.

Rozważ, pod jakim względem *ty sam* powinienes starać się robić postępy (1 Tym. 4:12-15).

Stale wyznaczaj sobie cele.

Pomagaj braciom, którzy mogliby zostać sługami pomocniczymi, by zmierzali w tym kierunku.

Braciom, którzy są regularnymi głosicielami i wykazują pragnienie usłudowania, można powierzać jakieś zadania w obrębie Sali Królestwa.

Zanim ktoś zostanie zamianowany starszym lub sługą pomocniczym, musi być 'najpierw wypróbowany co do przydatności' (1 Tym. 3:10, *NW*).

Upatruj możliwości przydzielenia zdolnym braciom jakiegoś zajęcia w zborze, bo to stworzy okazję do takiego wypróbowania i da im sposobność nabrania wprawy.

Gdy starsi dostrzegają przykładowe postępowanie takich braci, ich aktywność w służbie i możliwości robienia dalszych postępów duchowych, wówczas mogą ustalić, co dla nich byłoby najlepsze.

Pamiętaj, że nie wszyscy mają jednakowe zdolności i warunki, toteż bądź roztropny, gdy przydzielasz jakieś zadania (1 Kor. 12:4-7; w68/24, ss. 5, 6, ak. 5).

W zależności od potrzeb i możliwości zachęcaj ich do rzetelności, pracowitości, skromności i pokory (Prz. 9:8b, 9).

Aby się lepiej z nimi zapoznać, odwiedzaj ich czasem albo zapraszaj do siebie.

Bierz z nimi udział w pracy ewangelizacyjnej.

Pomagaj im, by robili postępy w służbie polowej przez stosowanie się do wskazówek podawanych w *Naszej Służbie Królestwa* i znajdowali radość w dzieleniu się z drugimi dobrą nowiną.

Ucz ich interesowania się braćmi i jak najczęstszego zabierania ich do służby polowej.

Może powinni własnym przykładem jeszcze lepiej zachęcać do tej działalności swoje żony i dzieci.

Nie szczędź pochwał, gdy robią widoczne postępy; pochwała często bywa silnym bodźcem do robienia dalszych postępów (1 Kor. 11:2).

Jeśli ktoś z pewnych względów nie nadaje się na sługę pomocniczego, to warto z nim życzliwie porozmawiać na ten temat i udzielić mu praktycznych rad, które mogą mu pomóc w zdobyciu potrzebnych kwalifikacji.

Szkolcie sług pomocniczych, którzy ubiegają się o urząd nadzorcy.

Któremuś z nich może być potrzebne nabranie doświadczenia w pracy pasterskiej.

Zaprawiaj go do tej pracy przez zabieranie na niektóre wizyty pasterskie.

Po takiej wizycie mógłbyś zapytać jak on by załatwił pewne sprawy, które się wyłoniły.

Dzięki temu będziesz się mógł zorientować, jak rozumuje.

Będziesz mógł mu pomóc w doskonaleniu sposobu udzielania rad.

Kiedy się już wypowie możesz mu wyjaśnić dlaczego właśnie tak postąpiłeś w danej sytuacji.

Może któryś z tych braci powinien przejawiać większe rozeznanie w praktycznym stosowaniu zasad biblijnych.

Poradź mu, żeby regularnie czytał Biblię oraz sięgał do artykułów z dawniejszych wydań *Strażnicy* i do niektórych wcześniejszych publikacji Towarzystwa.

Grono starszych może udostępnić większe możliwości nauczania zdolnym sługom pomocniczym, którzy robią widoczne postępy i odpowiadają wymaganiom wiążącym się z tym przywilejem.

Od czasu do czasu trzeba im udzielać zachęt i rad.

Chociaż nasze siostry nigdy nie będą sługami pomocniczymi ani starszymi, to jednak im też trzeba pomagać w robieniu postępów.

Niektóre można zachęcać do podjęcia pomocniczej lub stałej służby pionierskiej.

Należy podejmować stosowne kroki, żeby siostry mogły brać udział w służbie polowej, gdy wy nie możecie pójść razem z nimi.

Zastanów się, w jaki jeszcze sposób możesz zachęcać i wspierać siostry, włącznie z tymi, które samotnie wychowują dzieci.

Usilnie zachęcaj siostry, żeby jeszcze skuteczniej zapoczątkowały i prowadziły domowe studia biblijne.

Co jakiś czas starsi powinni wspólnie rozważyć, jak pomagać innym w robieniu postępów.

Z uwagi na liczne obowiązki starajcie się łączyć różne zadania, by w tym samym czasie zdziałać dużo więcej.

Na przykład można się umówić do służby polowej z głosicielem, którego trzeba podnieść na duchu.

Podaj inne przykłady.

Radosne wyniki

Bracia w zborze czują się bezpieczni, gdy współpracują z nimi życzliwi nadzorcy, którzy się o nich troszczą, wspierają ich i chronią (por. Ezech. 34:11-16).

Słudzy Jehowy z zadowoleniem współpracują ze sobą i energicznie wysilają się w Jego dziele (Rzym. 12:11, 12).

Wielu zostaje pobudzonych do naśladowania wiary tro-skliwych nadzorców, kiedy widzą wyniki ich trybu życia (Hebr. 13:7).

Ci, którzy z całym oddaniem wzorują się na Jehowie, przynoszą Mu tym cześć.

CZEŚĆ 2 (a)

Jak nadzorcy nauczają

Zgodnie z wymaganiem biblijnym nadzorcy powinni być nauczycielami (1 Tym. 3:2). Apostoł Paweł radzi: "Zwracaj stale uwagę (...) na swe nauczanie" (1 Tym. 4:16, *NW*). Wszyscy powinniśmy dążyć do tego, aby być dobrymi nauczycielami. Dużo możemy się nauczyć od Jezusa, Mistrzowskiego Nauczyciela, gdy przyjrzymy się jego metodom nauczania. Warto jednak pamiętać, że nauczanie nie jest wyłącznie sprawą opanowania techniki przekazu informacji. Skuteczne nauczanie wymaga miłości, pojmowania sedna rzeczy, pobudzania drugich do czynu, trafiania do serca osób nauczanych.

Poznawanie skutecznego sposobu nauczania przez wnikliwe analizowanie przykładu Jezusa

Zwróć uwagę, dzięki czemu Jezus był tak skutecznym nauczycielem:

Pragnął przynosić cześć Jehowie (Jana 8:49, 50).

Swoją naukę opierał na Słowie Bożym (Mat. 4:4, 7, 10; 12:3, 5; 19:4; 22:31, 32).

Mówił prosto, zwięźle i jasno, a jego rady były praktyczne (Mat. 5 do 7).

Za pomocą pytań wciągał drugich do rozmowy oraz pomagał im poprawnie myśleć i wyciągać wnioski (Mat. 16:5-22; 22:42-45).

Posługiwał się przykładami dostosowanymi do słuchaczy, którymi byli między innymi rybacy, pasterze i gospodynie domowe (Mat. 13:47-50; Łuk. 15:3-10).

Objasniał sprawy niezrozumiałe dla tych, którzy go słuchali (Mat. 18:1-5; Marka 4:10, 13-20, 34).

Dawał lekcje poglądowe (Jana 13:2-16).

Trafiał do serc ludzi, których nauczał (Łuk. 24:32).

Skutek był taki, iż 'rzesze zdumiewały się nad jego sposobem nauczania' (Mat. 7:28, *NW*; Jana 7:45, 46).

Ulepszaj swą umiejętność nauczania

W nauczaniu przede wszystkim trzymaj się Słowa Bożego (Tyt. 1:9).

Słowo Boże potrafi pobudzać do czynu.

Słowo Boże jest prawdą. Nasze osobiste poglądy mogą się w pewnych sytuacjach nie sprawdzić albo mogą być całkiem błędne.

Unikaj zwracania uwagi na siebie.

Jako pokorni słudzy Boży, chcemy wszystkim, co czynimy i mówimy, przynosić cześć Bogu.

Uwydatniaj to, co mówi Pismo Święte, a nie ty sam.

Żart i wesołe anegdoty nie są konieczne, a często pomniejszają znaczenie Słowa Bożego. Z Biblii nie wynika, że Jezus miewał takie pomysły.

Kluczowe znaczenie w skutecznym nauczaniu ma logiczne rozwijanie tematu.

Dzięki niemu przedstawiane myśli są przekonujące i łatwiej za nimi nadażyć.

Przedstawiaj ściśle określony materiał, jak to robił Jezus.

Przemówienie zawierające ogólniki nie wywiera wpływu na słuchaczy i nie jest dla nich autorytatywne; brak mu wyrazistości.

Przy udzielaniu wskazówek wyjaśnij, jak należy wprowadzić je w czyn. Zwróć uwagę, jakich konkretnych pouczeń udzielił Jezus w Mateusza 10:11-14.

Nie poruszaj więcej spraw, niż zdołasz omówić w wyznaczonym czasie.

Niech twoje wywody będą proste, nieskomplikowane.

Zarezerwuj trochę czasu na powtórzenie głównych myśli.

Nauczanie z użyciem Biblii to coś więcej niż samo odczytywanie wersetów biblijnych.

Podczas czytania uwydatniaj kluczowe fragmenty danego wersetu.

W czasie wygłaszania wykładu nie należy prosić nikogo ze słuchaczy o odczytywanie na głos wersetów biblijnych; mogą oni nie uwypuklić myśli, które wspierają argumentację.

Objaśnij odczytany werset.

Zilustruj na przykładzie jego główną myśl.

Dostosuj omawiane myśli do potrzeb słuchaczy; dzięki temu łatwiej przykujesz ich uwagę oraz pobudzisz do zastosowania w życiu tego, czego się dowiedzieli.

W wypadku Jezusa znamienną cechą nauczania były unaocznienia, i również tobie mogą one pomóc w skutecznym nauczaniu (Łuk. 7:41-43).

Niech twoje unaocznienia odznaczają się prostotą; przykłady skomplikowane mogą być trudne do pojęcia, a nawet osłabić siłę twojej argumentacji.

Zwróć uwagę, jaka prostota i siła przebija z unaocnień podanych przez Jakuba (Jak. 3:1-11).

Dlaczego te przykłady są bardzo pomocne przy udzielaniu rad na temat plotkowania?

Warto się posługiwać trafnie dobranymi pytaniami, by pobudzać do myślenia i pomagać w wyciąganiu właściwych wniosków.

Zauważ, jak Jezus używał pytań (Mat. 16:13-16; Łuk. 10:25-28, 36).

Przez zadawanie pytań naprowadzających można na podstawie tego, co dana osoba już wie, tak pokierować jej myślami żeby, doszła do właściwego wniosku (Mat. 17: 24-27).

PRZYKŁAD: Nowy brat się zwierza, że jego pracodawca wymaga od niego oszukiwania klientów. Chciałby wiedzieć, jak ma postąpić. Zamiast mu powiedzieć, co ma zrobić, pomóż mu zastanowić się nad tą sprawą i samodzielnie wyciągnąć wnioski oparte na Piśmie Świętym. Wciągnij go w rozmowę, zadając na przykład takie pytania. Co ty o tym sądzisz? Czy takie postępowanie byłoby uczciwe? A jeśli nie, to dlaczego? Co Biblia mówi o nieuczciwości? Czy chciałbyś, żeby w taki sposób ktoś oszukiwał ciebie? Gdy odczytasz z nim i omówisz sto-

sowne wersety biblijne, pomożesz mu dojść do właściwego wniosku, opartego na Biblii, a szczerze serce zapewne go pobudzi do usłuchania rady Pisma Świętego.

Zagadnięcie rozmówcy o jego pogląd przy użyciu pytań o punkt widzenia może pomóc ci ustalić, jak on się zapatruje na omawianą sprawę.

Po uzyskaniu odpowiedzi na takie pytania łatwiej się zorientujesz, jakiej rady lub zachęty potrzebuje.

Jego wypowiedzi pomogą ci rozpoznać, jak trafić mu do serca.

PRZYKŁAD: Gdyby jakaś siostra zagadnęła cię w sprawie zawarcia małżeństwa z niewierzącym, mógłbyś ją zapytać: Co ty o tym myślisz. Czy pamiętasz jakieś wersety biblijne dotyczące tej sprawy? Po wspólnym odczytaniu 1 Koryntian 7:39 i 2 Koryntian 6:14, 15 mógłbyś zapytać: Co te wersety mówią o poglądzie Boga w tej kwestii? Czy zgadzasz się z tym zaleceniem? Jaki pożytek może odnieść osoba, która usłucha tej rady Bożej?

Gdy nauczasz, staraj się dotrzeć do serca

Symboliczne serce człowieka wyobraża całe jego jestestwo, uwidoczniające się we wszystkich jego działaniach, pragnieniach, pobudkach, uczuciach, myślach itp. (Ps. 119:11; *it-1*, s: 1057; zob. *w85/6*, ss. 3-5, 9, 10).

Ważną rolę odgrywa wypływające z serca docenianie; jeśli ktoś ma się trzymać prawdy, musi ona najpierw dotrzeć do jego serca.

W czasie nauczania powinieneś trafiać do serca.

Jeden ze sposobów osiągnięcia tego celu polega na zachęcaniu go do przemyślenia usłyszanych pouczeń.

Możesz mu w tym pomóc przez podkreślanie głównych punktów i zachęcanie go do zastanowienia się nad nimi.

Drugi sposób polega na zadawaniu pytań sondujących, w rodzaju: Co sądzisz o biblijnym poglądzie w tej sprawie i o wyjaśnieniach podanych przez Towarzystwo? Jaki użytek mógłbyś zrobić z tego w swoim życiu albo w określonej sytuacji?

Trzeci sposób wszczepiania prawdy w serce polega na pomaganiu słuchaczowi, aby stale pamiętał o utrzymaniu więzi z Jehową.

Zachęcaj go do zadawania sobie pytań: Dlaczego chcę to zrobić? Czy chcę się przypodobać Bogu czy zaspokoić swoje cielesne pragnienia?

Podkreślaj doniosłe znaczenie szukania kierownictwa Jehowy przed podjęciem decyzji (Ps. 55:23; Prz. 3:5, 6).

Nasi bracia mają z właściwych pobudek głosić dobrą nowinę, a do tego potrzeba ochoczego serca (2 Mojż. 35:5, 21, 22).

Nie próbuj nakłaniać ich do służby polowej przez wywieranie niestosownego nacisku. Natomiast zachęta jest całkiem na miejscu.

Staraj się pobudzać ich serca, aby pragnęli z całej duszy służyć Jehowie i brać jak najpełniejszy udział w głoszeniu (Marka 12:30).

Oddanie się z całej duszy jest wymaganiem zawartym w największym przykazaniu Prawa Mojżeszowego; od nas jako uczniów Jezusa Chrystusa wymaga się nie mniejszego oddania (Mat. 22:36-40).

Nie oczekuj od wszystkich jednakowych wysiłków i osiągnięć w dziele świadczenia.

Każdy człowiek ma inne warunki i odmienny stan zdrowia.

Wszyscy mogą pełnić służbę z całej duszy, choć wydawany przez nich plon może być różny - trzydziestokrotny, sześćdziesięciokrotny bądź stokrotny - zależnie od możliwości (Mat. 13:23).

Pomagaj braciom zrozumieć, że udział w głoszeniu dobrej nowiny jest świętą powinnością, wrecz wymaganiem, od którego zależy nasze życie (Rzym. 10:10; 1 Kor. 9:16).

Ciągle przypominaj braciom, że nasza działalność ma ścisły związek z naczelną kwestią sporną dotyczącą prawowitości zwierzchnictwa Jehowy; to powinno poruszać nasze serca i pobudzać nas do gorliwej służby (Łuk. 6:45).

Pomagaj im zrozumieć, że nasz udział w ogłaszaniu Królestwa i pozyskiwaniu uczniów świadczy o tym, że Królestwo Boże ma dla nas naprawdę wielkie znaczenie.

Wykazuj, że tu chodzi o życie, że wykonujemy pracę, która się już nigdy nie powtórzy, że nie jest ona daremna i że nagroda za wytrwałość w służbie Bożej jest pewna.

Nadzorcy, którzy cenią swój przywilej i wywiązują się z obowiązku nauczania prawa Bożego, zaskarbiają sobie radosne błogosławieństwa.

"Zwracaj stale uwagę na samego siebie i na swe nauczanie. Trwaj przy tych rzeczach, bo tak czyniąc wybawisz zarówno siebie, jak i tych, którzy się tobie przysłuchują" (1 Tym. 4:16, *NW*).

Ileż chwały przyniesie to Jehowie!

CZEŚĆ 2 (b)

Nauczanie na zebraniach zborowych

Duchowy stan zboru zależy w dużym stopniu od jakości nauczania na zebraniach. Pięć cotygodniowych zebrań stanowi nieodłączną część naszego wychowania teokratycznego. Bracia przychodzą na te zebrania, bo chcą otrzymywać pouczenia ze Słowa Bożego oraz usłyszeć zachęty do udziału w Jego dziele. Macie wielki i cudowny przywilej stawania przed swymi braćmi, przed "powierzoną wam" trzodą Bożą, aby ich karmić i budować w wierze. Czyńcie to ochotczo, z radością i żarliwie (1 Piotra 5:2, *NW*). Będzie ich to pobudzać do gorliwej służby, a sami zaznacie jeszcze więcej zadowolenia.

Nauczanie na studium *Strażnicy*

Pokarm duchowy na czas słuszny jest rozdzielany głównie za pośrednictwem *Strażnicy*.

Podawane w niej informacje mogą być wielką pomocą w nawiązaniu i utrzymaniu bliskiej więzi z Jehową oraz ze współwyznawcami.

Pokarm duchowy jest niezbędny dla serca.

Chcąc skutecznie nauczać na studium *Strażnicy*, musisz się starannie przygotowywać, pamiętając o modlitwie.

Odszukuj wersety biblijne i staraj się pojąć ich związek z tematem.

Żywo interesuj się zarówno samym materiałem, jak też braćmi; trafiaj im do serca.

Staraj się stopniowo ulepszać umiejętność nauczania na studium *Strażnicy*.

Uwagi wstępne prowadzącego studium powinny być krótkie i trafne, mają kierować uwagę na temat i wzbudzać zainteresowanie materiałem.

Bądź serdeczny, pałaj duchem, zachęcaj do wypowiedziania się, a przy tym mów rzeczowo.

Możesz zadać dwa lub trzy pytania, na które będzie dana odpowiedź podczas studium, wysunąć twierdzenie, które ma być udowodnione, przedstawić problem wymagający rozwiązania albo skierować uwagę na ramkę z pytaniami pomocnymi w nauczaniu.

Prowadzący nie powinien zbyt dużo mówić.

Jako nauczyciel, nie powinieneś myśleć za zbór, ale za pomocą konkretnych pytań pomagać mu rozumować w sposób uporządkowany i dochodzić do właściwych wniosków.

Gdyby odpowiadający pominęli ważne myśli albo nie objaśnili przytoczonego wersetu, zadaj dodatkowe pytania celem uzyskania potrzebnych informacji.

Pamiętaj jednak, by nie zadawać takich pytań niepotrzebnie, mogłaby to bowiem pozbawić uczestników studium możliwości dania komentarzy do innych punktów.

Posługuj się dodatkowymi pytaniami *tylko w razie konieczności*.

Staraj się nie mówić za dużo i unikaj kierowania uwagi na szczegóły zamiast na główne myśli.

Taktownie i życzliwie rozbudzaj u wszystkich pragnienie brania udziału w studium.

Możesz to czynić serdecznym i życzliwym zwracaniem się do zebranych oraz wyrażaniem uznania za ich wypowiedzi i podejmowane starania.

Zachęcaj do przygotowywania się indywidualnie i w gronie rodzinnym.

Pobudzaj do zwięzłego i trafnego wypowiedzania się własnymi słowami.

Ucz braci, by najpierw dawali bezpośrednią odpowiedź na pytanie zamieszczone w artykule.

Dalsze wypowiedzi mogą kierować uwagę na znaczenie wersetów biblijnych, na argumenty wspierające oraz na praktyczne zastosowanie omawianego materiału.

Nie należy ganić braci za to, że nie odpowiadają tak szybko, jak by sobie tego życzył prowadzący, bo może ich to zniechęcić do zabierania głosu.

Podczas studium rób dobry użytek z Biblii (Dzieje 17:11).

Pomagaj zborowi zrozumieć, że każde studium ma nam ułatwić zrozumienie tej Księgi, to znaczy zawartych w niej prorocत्व, nauk, zasad moralnych itd.

Gdy czas na to pozwala, zachęcaj uczestników studium do odszukiwania i objaśniania wersetów biblijnych podanych w studiowanym materiale.

Prowadzący może poprosić obecnych o odszukanie wybranych wersetów, które będą odczytane i objaśnione.

Niektóre osoby można wcześniej poprosić o przeczytanie i objaśnienie wskazanych wersetów.

Pomagaj wszystkim zrozumieć, jak kluczowe wersety przyczyniają się do wyjaśnienia tematu studium.

Uwagi końcowe powinny być krótkie.

Zadaj pytania powtórkowe zamieszczone w ramce przy końcu artykułu.

Kierują one uwagę na główne myśli.

Zachęcaj do wprowadzania otrzymanych rad w życie (Jak. 1:22, 25).

Nauczanie na zborowym studium książki

Podczas prowadzenia tego studium staraj się rozwijać u studiujących docenianie przerabianego materiału.

Pomagaj im zrozumieć nie tylko odpowiedzi na pytania, ale też *uzasadnienie* tych odpowiedzi oraz wartość podawanych informacji.

Wskaż, jak zastosować te pouczenia w życiu osobistym, sposobie myślenia, służbie polowej itd.

Prowadź studium tak, by bracia zostali pobudzeni do działania zgodnie z tym, czego się uczą, i by pragnęli spełniać wolę Jehowy (Ps. 110:3).

Uwagi wstępne powinny być krótkie i rzeczowe.

Jeśli podczas studium będzie szczegółowo omawiany określony fragment Biblii, to gdy czas pozwala, można na wstępie odczytać cały ten urywek.

Kieruj uwagę na główne myśli i zasadniczy temat, a nie na szczegóły.

Jeśli ktoś odbiega od tematu, taktownie skieruj dyskusję na właściwe tory.

PRZYKŁAD: Gdyby była omawiana kwestia okupu i rozpatrywano przy tym Jana 3:16 (NW), wówczas zwrócisz uwagę na to, że Bóg "dał swego Syna jednorodzonego" na okup, a nie wdasz się w dyskusję na temat tego, czym jest "świat", chociaż o nim także jest mowa w tym wersecie.

Gdy czas pozwala, można odczytać i omówić wersety biblijne, na które tylko się powołano.

Prowadzący decyduje, co będzie najlepsze.

Nie zdawaj się na przypadek, lecz wybieraj wersety, które rzucają najwięcej światła na główne myśli.

Dłuższe fragmenty Biblii mogą być odczytane w całości bądź streszczone przez wcześniej wyznaczoną osobę, można też odczytać tylko kluczowe wersety.

Uważnie obserwuj reakcję uczestników studium.

Sam nie mów zbyt wiele; staraj się raczej wciągać obecnych do dyskusji przez zadawanie trafnych pytań.

Osoby, które mają zwyczaj odczytywać odpowiedzi, można co pewien czas życzliwie zachęcić na osobności do wypowiedzania się własnymi słowami.

Bądź rozważny; gdybyś to zrobił zaraz po wypowiedzi osoby nowej lub nieśmiałej, mógłbyś ją tym urazić lub zniechęcić.

Upatruj sposobności, by udzielać braciom pochwał za ich wysiłki.

Dokładaj starań, żeby materiał trafiał do serca i umysłu.

Dobrze jest stosować różnego rodzaju pytania, aby pomóc braciom zrozumieć trudniejsze sprawy.

Można wysunąć jakieś twierdzenie i zapytać, czy jest prawdziwe czy fałszywe, dać do wyboru kilka możliwości, zastosować pytania naprowadzające lub zagadnąć obecnych o ich punkt widzenia.

Pomagaj braciom zrozumieć praktyczną wartość omawianego materiału.

Wyławiaj myśli, które można spożytkować w służbie polowej.

Czy są jakieś informacje, które mogłyby być pomocne w domu rozdzielonym albo przydać się w pracy zarobkowej, w szkole bądź w innych sytuacjach?

Zachęcaj do udziału wszystkich - młodych, nowych, dojrzałych.

Dbaj o to by atmosfera nie była zbyt swobodna, a jednak serdeczna i miła.

Może uda ci się pomóc niektórym w przygotowaniu do studium.

Nieśmiali mogą być gotowi odczytywać wersety biblijne.

Innym można przydzielić jakieś zadania albo życzliwie ich zachęcić do dawania odpowiedzi.

Końcową powtórkę przeprowadź krótko i rzeczowo, uwydatniając główne myśli z przestudiowanego materiału.

Dobrze jest oprzeć ją na Biblii, a nie na książce, zwłaszcza gdy podczas studium omawiano fragment Biblii werset po wersecie.

Stale pracuj nad ulepszaniem swego nauczania na zborowym studium książki.

Nauczanie na zebraniu, na którym jest wygłaszany wykład publiczny

Zebranie to przybiera najczęściej formę wykładu, chociaż czasem wyświetla się na nim przeźrocza przygotowane przez Towarzystwo.

Wszyscy starsi, a zwłaszcza nadzorca przewodniczący, powinni dbać o wysoki poziom wygłaszanych wykładów.

Nadzorca przewodniczący powinien w porozumieniu z innymi starszymi planować takie wykłady, które byłyby najpożyteczniejsze dla zboru i dla nowych przychodzących na to zebranie.

Przedstawiane myśli powinny budować duchowo zarówno nowych, jak i stałych słuchaczy.

Zapraszajcie mówców z innych zborów, znanych ze skutecznego nauczania.

Bracia wyznaczeni do wygłaszania wykładów powinni stale ulepszać swą umiejętność nauczania.

Szukaj wnikliwie wyjaśnień w publikacjach Towarzystwa, żeby ożywić swoje wywody.

Upewnij się, czy szkic wykładu jest aktualny.

Co pewien czas uaktualniaj dane statystyczne, przytaczaj świeże doświadczenia, podawaj nowe przykłady itp.

Gdy uznasz za stosowne, możesz skorzystać z myśli podanych w nowszych wydaniach *Strażnicy* i *Przebudźcie się!*

Dostosowuj materiał do potrzeb zboru.

Przyjezdni mówcy nie znający dokładnie potrzeb miejscowego zboru powinni zachować ostrożność przy udzielaniu słuchaczom rad dotyczących bezpośrednio ich problemów.

Gdy przygotowujesz się do wykładu publicznego, zastanów się: Dlaczego ta informacja jest konieczna? W jaki sposób ją przedstawić i zilustrować, żeby wszyscy odnieśli pożytek i zrozumieli, jak można ją zastosować w życiu?

Przekaż tę myśl tak, aby niewierzący, który przyszedł na wykład, mógł dostrzec rzeczowość twoich wywodów.

Mamy pomagać ludziom, a nie ośmieszać ich; chcemy odwoływać się do ich rozumu i zdrowego rozsądku, a nie pomniejszać ich intelektu.

PRZYKŁAD: Gdybyś miał przemawiać na temat ewolucji, nie chciałbyś ośmieszać ludzi wierzących w ewolucję. Wprawdzie braci taki wykład mógłby bawić, ale nie trafiłby do przekonania słuchaczowi wierzącemu w ewolucję.

Pomagaj braciom dostrzec, jak powinni przedstawiać ten materiał, żeby trafić do przekonania ludziom wierzącym w ewolucję.

Używaj określeń łatwo zrozumiałych dla każdego.

Pobudzaj słuchaczy do myślenia zadawaniem pytań retorycznych.

Rób właściwy użytek z kluczowych wersetów.

Nie ograniczaj się do odczytywania wersetów, ale wyjaśnij je, ilustruj przykładami i wskazuj na ich zastosowanie.

Nie odczytuj wszystkich wersetów, na które się powołano; skupiaj uwagę na tych, które mają kluczowe znaczenie.

Mówca powinien sam odczytywać werset, robiąc to z odpowiednim naciskiem, akcentem znaczeniowym i zapalem, a nie prosić o to kogoś ze słuchaczy.

Przy nauczaniu bardzo ważny jest zapal; bez niego nawet starannie przygotowany materiał może być trudny do zrozumienia.

Wkładaj w swoje wywody całe serce.

Trzymaj się ściśle materiału oraz podziału czasu podanego w szkicu dostarczonym przez Towarzystwo.

Przyjmuj z docenianiem rzeczowe rady udzielane przez starszych, którzy chcą ci pomóc w ulepszeniu umiejętności przemawiania i nauczania.

Starsi nie powinni się uchylać od życzliwego udzielania sobie nawzajem pomocnych rad i sugestii, gdy zachodzi potrzeba ulepszenia jakości wykładów publicznych.

Jeśli starsi dojdą do wniosku, że przyjezdny mówca powinien coś ulepszyć, mogą przekazać mu swoje sugestie za pośrednictwem nadzorcy przewodniczącego zboru, do którego należy.

Pamiętaj, że masz za zadanie nauczać, a nie zabawiać.

Nauczanie na zebraniu służby

Celem zebrania służby jest wyposażenie i pobudzenie braci do pełnego udziału w dziele głoszenia i pozyskiwania uczniów.

Po przeanalizowaniu opublikowanego materiału nadzorca przewodniczący albo inny starszy przydziela poszczególne punkty programu zebrań zdolnym braciom.

Zainteresowanie zebrańmi służby ożywia się, gdy do udziału w programie zaprasza się bezstronnie różnych, wykwalifikowanych członków zboru.

Chcąc skutecznie nauczać, musisz się starannie przygotowywać i przeprowadzać próby wszystkich pokazów.

Kieruj się wskazówkami z *Naszej Służby Królestwa*.

Są one dobrze przemyślane, dlatego zastosowanie się do nich sprawia, że program zebrań jest zrównoważony i pouczający.

Gdy przygotowujesz się do przedstawienia danego materiału, uwzględniaj potrzeby zboru.

Pomagaj braciom dostrzec, dlaczego przedstawione pouczenia są praktyczne i jak mogą im pomóc w służbie.

Zastanów się: Dlaczego nasz zbor potrzebuje tych pouczeń? Które myśli będą mieć największą wartość dla głosicieli? Potem staraj się je uwypuklić.

Aby twoje pouczenia i rady były skuteczne, musisz przede wszystkim sam doceniać ich wartość w służbie polowej oraz dawać dobry przykład przez obejmowanie w niej przewodnictwa (1 Tym. 4:12).

Zebranie służby powinno trwać 45 minut, nie licząc pieśni i modlitwy.

Bracia cenią sobie, gdy zebrania kończą się punktualnie.

Gdy ktoś przed tobą zajął zbyt wiele czasu, postaraj się skrócić swój punkt programu by zniwelować różnicę.

Jeżeli któryś brat ma zwyczaj przekraczać wyznaczony czas, nadzorca przewodniczący lub inny starszy powinien z nim życzliwie porozmawiać, udzielić mu praktycznych wskazówek i pomóc zrozumieć potrzebę wprowadzenia ulepszeń.

Może powinien przedstawiać mniej materiału.

Może powinien poświęcać mniej czasu na uwagi wstępne i od razu przechodzić do omówienia wyznaczonego materiału.

Od czasu do czasu starsi powinni się zastanowić, jak ulepszyć zebrania służby.

Każdy z nich musi pracować nad tym, żeby jeszcze skuteczniej nauczać, gdy ma udział w programie.

Nauczanie w teokratycznej szkole służby kaznodziejskiej

Szkola teokratyczna dużo się przyczyniła do wyszkolenia ludu Bożego w zrozumiałym i skutecznym przedstawianiu orędzia Królestwa, gdyż:

Zapewnia praktyczne przygotowanie do służby polowej.

Pomaga uczestnikom stopniowo ulepszać sposób prowadzenia rozmów.

Przygotowuje braci do skutecznego występowania w roli publicznych mówców i nauczycieli (om ss. 73, 74).

Program szkoły pomaga mówcom publicznym rozwijać umiejętność przemawiania i nauczania.

Nadzorca teokratycznej szkoły służby kaznodziejskiej powinien się dobrze przygotowywać, żeby prowadzić ją skutecznie.

Kieruj się zdrowym rozsądkiem przy wyznaczaniu zadań uczestnikom, uwzględniając wiek, wykształcenie, czas, jaki upłynął od poznania prawdy, itp.

Udzielaj pomocnych i praktycznych rad.

Gdy czas pozwala, kieruj uwagę na pouczające myśli pominięte przez jej uczestników.

Na wstępie można wskazać, na co zbór mógłby zwrócić uwagę podczas zajęć w szkole teokratycznej.

Niekiedy można to zrobić skutecznie przez postawienie pytań i zaproszenie obecnych, żeby podczas programu wyławiali odpowiedzi.

Porady udzielane uczestnikom szkoły powinny być zachęcające, a ponadto mają pomagać im w rozwijaniu umiejętności przemawiania i nauczania.

Nie szczędź im pochwał za to, co robią.

Bierz pod uwagę stan uczuciowy i poziom wykształcenia każdego uczestnika.

Gdyby w przemówieniu ćwiczebnym pominięto jakąś ważną myśl, to zwróć na nią uwagę w dwóch minutach przewidzianych na porady.

Wyjaśnij, dlaczego określona cecha przemawiania wypadła dobrze albo dlaczego trzeba ją ulepszyć.

Udzielaj *konkretnych porad* co do cech wymagających ulepszenia, choć niekoniecznie w kolejności podanej na formularzu porad do przemówień.

Wyjaśnij lub pokaż, jak coś ulepszyć.

Jeśli starczy czasu, wyjaśnij, dlaczego uwzględnianie określonej cechy przemawiania może się przyczynić do polepszenia jakości służby pełnionej przez zbór.

Gdy zwracasz komuś formularz porad do przemówień, możesz udzielić mu zachętę i szerzej omówić punkty będące przedmiotem porady; możesz to też zrobić przy innej okazji.

Jeśli ktoś potrzebuje dodatkowej pomocy, a ty nie możesz mu jej udzielić, postaraj się, by ją otrzymał od innego członka zboru.

Niektórym należałoby pomóc w udoskonaleniu umiejętności czytania.

Ważne jest, żeby wszyscy w zborze umieli dobrze czytać i rozumieli, co czytają.

Można by podjąć starania, żeby takim osobom pomóc podciągnąć się w czytaniu.

Może dałoby się utworzyć dla nich oddzielną klasę i na czas prowadzenia szkoły przechodzić z nimi do innego pomieszczenia albo spotykać się w innym czasie.

Wszystkie zebrania zawsze należy prowadzić w taki sposób, żeby przynosiły cześć Jehowie, budowały duchowo ich uczestników oraz umacniały naszą miłość do Jehowy, Jego służby i naszych braci.

Każde zebranie powinno się zaczynać i kończyć punktualnie; wymaga to starannego przygotowania ze strony wszystkich biorących udział w programie.

Mówcy publiczni muszą się ściśle stosować do podziału czasu zaznaczonego w szkicu dostarczonym przez Towarzystwo, a to oznacza, że wykład nie powinien przekroczyć 45 minut, nie licząc wstępnej pieśni i modlitwy.

Studium *Strażnicy* ma trwać najwyżej godzinę, włącznie z powtórką, ale bez pieśni i modlitwy.

Jeśli jest połączone z wykładem publicznym, oba zebrania nie powinny trwać dłużej niż dwie godziny.

Teokratyczna szkoła służby kaznodziejskiej i zebranie służby trwają po 45 minut.

Jeśli te zebrania następują jedno po drugim, powinny się zakończyć po godzinie i 45 minutach, włącznie z pieśniami i modlitwami.

W wyjątkowych okolicznościach, na przykład podczas wizyty nadzorcy obwodu, program zebrań i czas ich trwania mogą ulec zmianie, zgodnie z podanymi wskazówkami.

Gdy starsi i inni biorący udział w programie zebrań są dobrze przygotowani i nie przedłużają czasu wyznaczonego na poszczególne punkty, dają tym dowód życzliwego zainteresowania wszystkimi obecnymi oraz szacunku dla postanowienia Jehowy co do zebrań, które mają zachęcać i pouczać.

Rozwijaj z całej duszy działalność ewangelizacyjną

Jehowa zlecił swemu ludowi jedno z najważniejszych zadań, jakie kiedykolwiek wykonywano na ziemi - działalność ewangelizacyjną. Obejmuje ona głoszenie i nauczanie dobrej nowiny o Królestwie każdą dostępną i stosowną metodą.

Dlaczego ta działalność jest taka ważna? Ponieważ jest pro-
bierzem, według którego ludzkość jest osądzana. Przyjęcie
dobrej nowiny i posłuszeństwo wobec niej prowadzi do zba-
wienia; odrzucenie jej i nieposłuszeństwo oznacza zagładę. Już
samo to pozwala nam uświadomić sobie, jak pilna jest ta
działalność (Mat. 25:40, 45).

Przede wszystkim starsi muszą dokładać starań, by z całej
duszy uczestniczyć w tej pracy ewangelizacyjnej. Apostoł Pa-
weł oświadczył: "Cokolwiek czynicie, pracujcie nad tym całą
duszą jak dla Jehowy, a nie dla ludzi" (Kol. 3:23, *NW*).

Na czym polega służba z całej duszy?

**Służenie całą duszą wymaga zaangażowania całego swego
jestestwa, a więc serca, umysłu i siły.**

Oznacza serdeczne zaangażowanie do służenia Bogu wszy-
stkiego, co mamy i czym jesteśmy; nie można pominąć
żadnej czynności, żadnego uzdolnienia ani pragnienia.

Oznacza nastawienie się na spełnianie woli Bożej, czyli na
poddawanie się Jego kierownictwu.

Służenie z całej duszy nie wymaga od nas doskonałości
cielesnej.

Ludzie niedoskonalą są usilnie zachęceni do służenia
Bogu z całej duszy (Marka 12:28, 30).

Chodzi o wykorzystanie wszystkich naszych niedosko-
nałych uzdolnień, by służyć Bogu w jak najpełniejszej
mierze.

Ludzie mają różne zdolności i w związku z tym także ich
osiągnięcia nie są jednakowe.

Jezus mówił o nasieniu posianym "na glebie szlachet-
nej", które przynosi plon stokrotny, sześćdziesięciokrot-
ny albo trzydziestokrotny; każdy jest rezultatem służby
pełnionej z całej duszy (Mat. 13:18, 23, *NW*).

Jedni mogą mieć więcej zdrowia, sił, możliwości czy wrodzonych uzdolnień, drudzy mniej; różne bywają warunki życiowe.

W Biblii z szacunkiem wspomniano o dwóch kobietach w związku z ich datkami na rzecz służby Bożej, chociaż wartość materialna ich darów znacznie się różniła (Marka 14:3, 6-9; Łuk. 21:1-4).

Tak samo dzisiaj niektórzy służą Bogu z całej duszy, mimo że warunki i ograniczenia pozwalają im tylko na niewielki udział w służbie polowej.

Pomagaj braciom radować się tym, czego są w stanie dokonać w działalności ewangelizacyjnej, bez względu na to, czy wydaje się to dużo, czy mało.

Pełnienie służby z całej duszy przyczynia sil do skutecznego głoszenia dobrej nowiny.

Gdy w przedstawianiu orędzia Królestwa wkładamy całe serce, ludzie potrafią to wyczuć i może to mieć wpływ na ich stosunek do dobrej nowiny.

Podczas głoszenia powinniśmy być pochłonięci naszą służbą i skupiać uwagę na jak najskuteczniejszym przedstawianiu dobrej nowiny, a nie na sprawach osobistych.

Jako oddani słudzy Jehowy, mamy zajmować się pilnie działalnością ewangelizacyjną, nie szczędząc w niej energii i sił (1 Tym. 4:10).

Dla osoby starszej lub schorowanej poświęcenie jednorazowo godziny lub dwóch może być wszystkim, na co zdoła się rozsądnie zdobyć. W jej wypadku będzie to służba z całej duszy.

Komu siły i warunki pozwalają pracować dłużej, nie musi przerywać głoszenia tylko dlatego, że inni muszą je już zakończyć.

Rzetelne zbadanie samego siebie może wyjawiać, czy w pracy ewangelizacyjnej naprawdę wyteżamy wszystkie siły.

Obejmuj przewodnictwo w działalności ewangelizacyjnej

Jezus ustanowił wzór dla chrześcijańskich starszych; głoszenie o Królestwie stanowiło najważniejszą część jego ziemskiej działalności (Jana 18:37).

Jezus chętnie wysiłał się dla dobra drugich, nawet gdy był zmęczony (Marka 6:30-34).

Będąc 'żywymi przykładami dla stada', starsi powinni przewodzić w ogłaszaniu Królestwa i pozyskiwaniu uczniów (1 Piotra 5:2, 3, BT).

Bracia odnoszą korzyść, gdy widzą u was:

Starania, by w napiętym planie zajęć uwzględniać aktywny udział w ogłaszaniu Królestwa (Efez. 5:15, 16; 1 Tes. 5:12, 13).

Radość z pracy ewangelizacyjnej (Ps. 145:7, 11, 12).

Żywą i szczerą troskę o ludzi.

Zainteresowanie wspieraniem i zachęcaniem braci, którzy głoszą dobrą nowinę (Filip. 2:4).

Zapał, z jakim opowiadacie przeżycia ze służby polowej i zachęcacie do tego drugich.

Podkreślanie na zebraniach znaczenia służby polowej.

Pomagaj zrozumieć tym, którzy się ubiegają o przywileje w zborze, że nadzorcy mają być pod każdym względem przykładami dla stada, a więc powinni też stosownie do swoich możliwości brać jak najpełniejszy udział w służbie polowej.

Starajcie się dobrze organizować służbę polową

Aby każdy z osobna i cały zbór mógł jak najwięcej działać w służbie polowej, trzeba ją dobrze zorganizować.

Ułóż sobie konkretny plan udziału w tej działalności.

Rezerwuj czas na służbę polową z własną rodziną; umawiaj się też do służby z innymi członkami zboru.

Współpraca z drugimi nie polega na samym towarzyszeniu im w służbie.

Trzeba ich szkolić i pomagać im robić postępy.

Pomagaj braciom:

Posługiwać się Biblią podczas świadczenia.

Poruszać z ludźmi interesujące tematy.

Prowadzić pożyteczne rozmowy.

Okazywać ludziom szczerze zainteresowanie.

Trafiać rozmówcom do serca.

Sporządzać praktyczne notatki z pracy od domu do domu.

Dokonywać odwiedzin ponownych.

Zapoczątkowywać studia biblijne.

Prowadzić je w sposób pouczający.

Pamiętaj, że każdy ma inne zdolności (1 Kor. 12:4-7).

Chwal braci za to, czego zdołali dokonać.

Pomagaj każdemu robić postępy stosownie do jego uzdolnień i możliwości.

Niech wszystko, co mówisz i czynisz, będzie szczere i budujące.

Nadzorca służby we współpracy z prowadzącym zborowe studium książki powinien zadbać o to, żeby głosiciele wyruszający do służby mieli dosyć terenu do pracy.

Zatroszcz się o to, żeby grupy pracujące w dni powszednie oraz wolne od pracy miały pod dostatkiem terenu.

Dopilnuj, żeby teren był opracowywany równomiernie.

Sprawdzaj, czy zbór ma odpowiedni zapas literatury, dostosowany do bieżących potrzeb.

Zachęcaj do służby pionierskiej

Starsi powinni mieć pozytywne nastawienie do służby pełnoczasowej.

W swoich przemówieniach nadmieniaj w stosownych miejscach o korzyściach służby pionierskiej; wspominaj o pionierach, gdy reprezentujesz zbór w modlitwie.

Miej oczy otwarte na potrzeby i problemy tych, którzy już są pionierami.

Starsi mają wspierać każdego, nie czekając, aż pionier napisze o swoich kłopotach do biura oddziału.

Pionier może potrzebować praktycznej pomocy i zachęty, gdy:

Ma za mało terenu.

Trudno mu osiągnąć wymaganą liczbę godzin.

Potrzebuje kogoś do współpracy w służbie polowej.

Jest zniechęcony obojętnością ludzi.

Przestał robić postępy w skutecznym wykorzystywaniu swoich umiejętności w służbie polowej.

Potrzebuje pomocy w zapoczątkowywaniu studiów.

Ma kłopoty finansowe.

Nie dba należycie o zdrowie.

Czuje się osamotniony i przygnębiony.

Zwracaj szczególną uwagę na indywidualne potrzeby pionierów w twoim zborze; nie szczędź im zachęt i życzliwej pomocy.

Jeden z najlepszych sposobów zachęcania do służby pionierskiej polega na tym, że starsi i ich rodziny sami biorą w niej udział, gdy tylko pozwalają im na to warunki.

Starsi pełniący stałą służbę pionierską są wielkim błogosławieństwem dla zboru.

Niektórzy starsi doszli do wniosku, że mogą w następujących warunkach pełnić służbę pionierską:

Są rencistami lub emerytami.

Ich dzieci już się usamodzielnili.

Praca zawodowa nie pochłania im zbyt wiele czasu.

Niektórzy tak ułożyli swoją pracę zawodową, że mogą być pionierami.

Niejeden starszy, któremu warunki nie pozwalają być pionierem stałym, podejmuje raz lub kilka razy w roku pomocniczą służbę pionierską.

Zbadanie samego siebie, głębsze przemyślenia i modlitwa może każdemu pomóc w ustaleniu, czy jest w stanie poszerzyć udział w służbie polowej bez zaniedbywania biblijnych obowiązków.

Wielu starszych zachęciło swe żony i dzieci do udziału w stałej albo pomocniczej służbie pionierskiej.

Przy dobrej współpracy w rodzinie można pomóc w pełnieniu służby pionierskiej jednemu lub kilku jej członkom.

Czasem warto pomóc w opracowaniu praktycznego planu zajęć, znalezieniu pracy w niepełnym wymiarze godzin, a także zachęcić do rozwinięcia w sobie zbożnego poglądu na potrzebę pomagania ludziom przez obwieszczanie im dobrej nowiny.

Dobre wyniki daje prowadzenie w domu entuzjastycznych rozmów o służbie pionierskiej.

Staraj się wyzyskać każdą sposobność do głoszenia i nauczania dobrej nowiny.

Słowem i własnym przykładem pobudzaj braci, żeby z całej duszy uczestniczyli w działalności ewangelizacyjnej, biorąc jak najpełniejszy udział w rozgłaszaniu dobrej nowiny.

CZEŚĆ 3 (b)

Pomagajcie braciom dotrzeć do wszystkich przez głoszenie ewangelii

Zbór chrześcijański odgrywa ważną rolę w zamierzeniu Bożym, gdyż rozgłasza zalety Jehowy przez dzielenie się

dobrą nowiną z każdym, kto chce słuchać (1 Piotra 2:9). Nadzorcy, jako pasterze stada, nie tylko przewodzą w ewangelizacji, ale też w znaczący sposób zachęcają i wspierają wszystkich członków zboru, by brali pełny i żywy udział w tej działalności.

Jezus oznajmił, że dobra nowina "musi być głoszona". Swoim uczniom polecił, żeby byli światłem w świecie, korzystając z każdej możliwości pomagania drugim w poznaniu prawdy o zamierzeniach Bożych (Marka 13:10, *NW*; Filip. 2:15).

Tak samo dzisiaj wy, jako nadzorcy, powinniście pobudzać braci do brania energicznego udziału w pracy ewangelizacyjnej. Pomagajcie im cenić sobie zawsze tę działalność i zachowywać wobec niej pozytywne nastawienie. Udzielajcie praktycznych rad na temat skutecznych metod głoszenia i pokazujcie, jak można docierać do ludzi. Starajcie się przewodzić w tej pracy. Współpracujcie z braćmi w służbie polowej. Pomagajcie im znajdować zadowolenie w zanoszeniu drugim dobrej nowiny.

Ważną rolę w działalności ewangelizacyjnej odgrywają właściwe pobudki

Pomagajcie braciom zrozumieć, że miłość do Jehowy i bliźnich można okazywać uczestnictwem w działalności ewangelizacyjnej (Marka 12:28-31).

Udział w pracy zleconej przez Jezusa jest przywilejem.

Jezus miał właściwe nastawienie do ludzi. Służył im ofiarnie (Marka 6:31-34).

Również apostoł Paweł dał przykład godny naśladowania. Pójście w jego ślady zapewnia prawdziwą radość, która wynika z dawania (Dzieje 20:24, 35).

Właściwa postawa wobec działalności ewangelizacyjnej świadczy o docenianiu świętości życia (Dzieje 20:26, 27).

Bracia powinni poczuwać się do obowiązku wobec tych, którzy chcą słuchać (1 Kor. 9:16).

Częstym omawianiem z głosicielami Jakuba 1:2-4, 12 możecie im brać żywy udział w działalności ewangelizacyjnej, nawet w obliczu prześladowań (Dzieje 5:41, 42).

Pomagajcie braciom głosić przy każdej stosownej okazji

Gdy serca braci są napelniane pożywnym pokarmem duchowym, pobudza ich to do dzielenia się dobry nowiną przy każdej stosownej okazji.

Świadomość, że Biblia popiera prowadzenie działalności ewangelizacyjnej w różny sposób, przyzwyczajają głosicieli do elastycznego wykorzystywania sposobności świadczenia, gdy:

Chodzą od domu do domu (Dzieje 5:42; 20:20).

Głoszą publicznie od miasta do miasta (Mat. 9:35).

Świadczą w miejscach publicznych, takich jak place targowe i ulice (Prz. 1:20; Dzieje 17:17).

Przemawiają do ludzi zgromadzonych w miejscach publicznych (Mat. 13:54; Dzieje 13:14-16).

Świadczą nieoficjalnie (Dzieje 16:13).

Nawiązują rozmowy z krewnymi i ludźmi napotkanymi w podróży (Jana 1:40, 41; Dzieje 8:27-30).

Wskazujcie braciom na możliwości świadczenia nieoficjalnego w danej okolicy.

Wszystkim nadarzają się sposobności głoszenia ewangelii w sposób nieoficjalny, na przykład w czasie wizyt u krewnych lub znajomych, w codziennych kontaktach z sąsiadami, w rozmowach ze współpracownikami, podczas podróży, na wakacjach lub urloпах.

Opowiadajcie, jak wy nawiązujecie takie rozmowy.

Gdy będziecie dawać dobry przykład świadczeniem przy każdej dogodnej okazji, pobudzicie innych do pójścia w wasze ślady.

Nasz chrześcijański tryb życia czy też rozsądne działanie może torować drogę do nawiązywania rozmów (Tyt. 2: 1-14).

Pomagajcie zborowi, żeby był przygotowany do świadczenia nieoficjalnego i wykorzystywał każdą sposobność.

Podkreślajcie, że w tej działalności trzeba się kierować taktem i rozeznaniem.

Jeśli bracia nie podejmują inicjatywy w głoszeniu nieoficjalnym, poświęćcie na zebraniu służby trochę czasu na opowiadanie doświadczeń i przedstawianie w pokazach, jak się to robi.

Może niektórzy głosiciele musieliby się nauczyć prowadzenia rozmów w bardziej przystępny sposób, by rozmówca nie odnosił wrażenia, że mu się prawi kazania (Kol. 4:6).

Chcąc działać skutecznie, głosiciele nie tylko muszą wiedzieć, jak rozpocząć rozmowę na tematy biblijne, ale też kiedy ją skończyć.

Na ogół dobrze jest powiedzieć jedno lub dwa zdania i zaczekać na reakcję.

Przypominajcie, jak to robił Jezus (Jana 4:7-26).

Kilka krótkich, lecz trafnych zdań, wypowiedzianych od czasu do czasu, może zdziałać więcej niż próbowanie powiedzenia wszystkiego na raz.

Zachęcajcie do regularnego udziału w dobrze zaplanowanej działalności ewangelizacyjnej

Są różne sposoby oficjalnego głoszenia ewangelii i do zadań starszych należy podejmowanie inicjatywy w organizowaniu grup głosicieli do tej działalności.

Skuteczną metodą docierania do ludzi z dobrą nowiną jest chodzenie od domu do domu.

Pomagajcie braciom mającym rodziny, żeby podejmowali konkretne kroki celem regularnego uczestniczenia w tej pracy z żonami i dziećmi.

Uczcie ich, jak można to robić, żeby praca ta była przyjemnym i budującym przeżyciem dla całej rodziny.

Również inni głosiciele potrzebują pomocy i zachęty, których możecie im udzielać, wyruszając z nimi do pracy od domu do domu.

Z waszego sposobu przedstawiania dobrej nowiny głosiciele mogą się uczyć, jak jeszcze skuteczniej prowadzić działalność ewangelizacyjną w miejscowym terenie.

Gdy posłuchacie, jak drudzy głosiciele świadczą przy drzwiach, zorientujecie się, czy nie mają jakichś trudności.

Taktownie pomagajcie im ulepszać służbę.

Nie krytykujcie braci ani nie próbujcie urabiać ich według, jednego szablonu. Niech wasze wypowiedzi będą budujące i pomocne.

Uwzględniajcie ich ograniczone możliwości.

Zapewnijcie ich, że jako chętni słudzy Jehowy mają wielką wartość.

Uczcie głosicieli prowadzenia dokładnych notatek z pracy od domu do domu, aby mogli odwiedzać ponownie osoby zainteresowane.

Starajcie się zachodzić do mieszkań, w których nikogo nie było.

Trzeba podejmować starania, żeby porozmawiać w każdym domu.

Nie wszędzie można zastać ludzi o tej samej porze.

Niektórzy głosiciele osiągają dobre wyniki, gdy świadczą późnym popołudniem, a nawet wczesnym wieczorem.

Przy odrobinie zachęty i wsparcia ze strony starszych lub innych doświadczonych głosicieli więcej osób mogłoby wyruszać do służby o takiej porze.

Gdy Towarzystwo przyśle adresy osób mieszkających na waszym terenie, by im dostarczać czasopisma, bezzwłocznie zajmijcie się tą sprawą.

Dopilnujcie, by stali czytelnicy naszych czasopism mogli je otrzymywać na bieżąco i odnosić pożytek z ich treści.

Takim osobom warto zaproponować studium biblijne.

Gdy Towarzystwa przekazuje adres osoby, która prosi o literaturę albo o pomoc duchową, postarajcie się, żeby ją niezwłocznie odwiedził umiejętny głosiciel.

Starsi powinni podejmować konkretne kroki, by głosiciele mogli świadczyć publicznie przez:

Nawiązywanie kontaktu z ludźmi w ich miejscu pracy.

Dawanie świadectwa na ulicach i w ośrodkach handlowych.

Rozmawianie z osobami czekającymi w samochodach lub na przystankach autobusowych czy tramwajowych.

Odwiedzanie szpitali, domów opieki, więzień itp.

Upatrujcie jeszcze innych sposobów docierania do mieszkańców waszego terenu.

Nie wszyscy głosiciele mają śmiałość rozmawiać z ludźmi w takich miejscach publicznych.

Jeśli starsi przewodzą w tej działalności, inni umiejętni głosiciele będą skłonni pójść w ich ślady.

Z drugiej strony niektórzy mogą osiągać wyśmienite wyniki innymi metodami głoszenia.

Inne sposoby pomagania braciom w działalności ewangelizacyjnej

Niektórym głosicielom możecie pomagać przez odwiedzanie ich w domu i wspólne przygotowywanie bieżącego tematu do rozmów lub innego zagadnienia biblijnego przydatnego w służbie polowej.

Wasza wizyta może im nastręczyć wyborną sposobność zademonstrowania różnych metod przedstawiania orędzia, a wam - pokazania, jakimi tematami biblijnymi się posługujecie.

Wyruszajcie z głosicielami od domu do domu, kiedy tylko jest to możliwe.

To najskuteczniejszy sposób udzielania im osobistej pomocy.

Mogą się wam przysłuchiwać i przypatrywać, a wasze sugestie mogą im pomóc w skuteczniejszym prowadzeniu działalności ewangelizacyjnej.

Jeżeli sami nie możecie towarzyszyć niektórym głosicielom tak często, jak byście sobie tego życzyli, zadbajcie o to, żeby poszli z nimi inni umiejętni głosiciele dobrej nowiny.

W miarę możliwości wyruszajcie z drugimi do pracy ewangelizacyjnej w dni powszednie.

Na pewno okaże się to wielkim pokrzepieniem dla sióstr i innych osób, które nie mogą uczestniczyć w służbie polowej w soboty i niedziele; będzie im to dodawać otuchy.

CZEŚĆ 4 (a)

Współpraca w gronie starszych

W Przypowieści 15:22 czytamy: "Gdzie jest wielu doradców, tam jest powodzenie". A zatem błogosławiony jest zbór, w którym grono starszych ściśle ze sobą współpracuje. Od czego to jednak zależy, żeby starsi potrafili pracować w jedności? Przede wszystkim muszą uznawać Jezusa Chrystusa za Głowę zboru chrześcijańskiego.

Kiedy starsi się spotykają, powinni pamiętać o zwierzchnictwie Chrystusa (1 Kor. 11:3). Ich spotkania muszą być starannie przygotowane (1 Kor. 14:40). Powinni dążyć do powzięcia decyzji w omawianych sprawach. Należy też ustalić, kto ma wprowadzić w czyn podjęte decyzje. Jak nadzorca przewodniczący może przeprowadzić udane spotkanie starszych? Co musi zrobić każdy starszy, by wzbogacać te spotkania? Najpierw jednak warto się zastanowić, na czym polega uznawanie zwierzchnictwa Chrystusa i jak to wpływa na jedność grona starszych.

Uznawanie zwierzchnictwa Chrystusa jednoczy grono starszych

Chociaż sam Jehowa Bóg jest Pasterzem i Nadzorcą naszych dusz, to jednak Głową zboru chrześcijańskiego ustanowił Jezusa Chrystusa (Efez. 1:22, 23; 1 Piotra 2:25).

Szczerze uznawanie Jezusa Chrystusa za Głowę zboru chrześcijańskiego skłoni starszych do:

Kierowania się Biblią przy podejmowaniu decyzji (Jana 7:16, 17).

Respektowania pouczeń i wskazówek udzielanych w różny sposób przez "niewolnika wiernego i rozumnego" (Mat. 24:45-47).

Traktowania zboru jako dziedzictwa Bożego, nie panoszenia się nad nim (1 Piotra 5:1-3).

Unikania prób narzucania zborowi lub gronu starszych osobistego punktu widzenia, własnych opinii bądź reguł.

Traktowania wszystkich członków zboru życzliwie i serdecznie (Mat. 11:28-30; Jana 21:15-17).

Uważnego wysłuchiwanie wypowiedzi współstarszych (Mat. 18:20; Rzym. 12:10b).

Pomodlenia się, gdy dyskusja w gronie starszych zdaje się utykać.

(Dodatkowe informacje można znaleźć w *Strażnicy* nr 10 z roku 1987, strony 7-17).

Jezus Chrystus czuwa nad wszystkimi gronami starszych. W Objawieniu 1:20 przyrównano je do siedmiu gwiazd w jego prawicy (w89 1.4, s. 11).

Jezus za pośrednictwem świętego ducha Bożego może wpłynąć na *któregokolwiek* starszego, by przedstawił oparte na Biblii sugestie, potrzebne w danej sytuacji (Mat. 18:20; Dzieje 15:13-17).

Pamiętanie o tym pomoże gronu starszych zgodnie pracować.

Każdy starszy powinien uważnie wysłuchać opartych na Biblii propozycji, podawanych przez innych nadzorców.

Nie należy podejmować samemu decyzji dotyczących zboru, jeśli sprawa wymaga zasięgnięcia opinii innych starszych.

Jak starsi mogą rozwijać ducha współpracy

Jehowa za pośrednictwem swego Syna jednoczy zbor, żeby zgodnie pracował (Efez. 4:16; por. Rzym. 8:28).

Starsi w gruncie rzeczy współdziałają z Jehową, gdy jako grono współpracują ze sobą dla dobra zboru (Kol. 2:19; 1 Kor. 12).

Współpraca jest wynikiem przejawiania owoców ducha, które każdy starszy powinien pielęgnować zarówno w życiu publicznym, jak i prywatnym (Gal. 5:22, 23).

Starsi dają dowód że współpracują ze sobą i dążą do jedności, o której mowa w Psalmie 133:1, gdy:

Dbają o swobodną i szczerą wymianę myśli w gronie starszych, zwłaszcza gdy występują między nimi różnice wynikające z ich przeszłości.

Dzielią się stosownymi wiadomościami ze współstarszymi.

Nie skąpią współstarszym i ich rodzinom niezbędnych rad.

Proszą o pomoc i sugestie innych starszych, którzy mają więcej doświadczenia.

Nie prowadzą kampanii wśród starszych żeby podważyć decyzje grona, które nie spełniają ich oczekiwań.

Uznają cenne zalety współstarszych, jak również ich ograniczone zdolności.

Nie doszukują się błędów u współstarszych, gdy ci uczą się nowych obowiązków.

Pilnują, żeby sprawozdania i zapiski potrzebne innym starszym były dostępne i uzupełniane na bieżąco.

Bezwzględnie wywiązują się z zadań przydzielonych im przez całe grono.

W większości wypadków decyzje grom starszych powinny być podejmowane *jednomyślnie* (Dzieje 15:25).

Gdy w grę wchodzi *zasady biblijne*, wówczas starsi powinni je uwzględnić przy podejmowaniu decyzji.

Jeżeli w danej sprawie są dostępne rady niewolnika wiernego i rozumnego, na przykład w listach lub publikacjach Towarzystwa, to starsi wezmą je sobie do serca (Mat. 24:45).

W innych sprawach decydującym czynnikiem może być na ogół zdrowy rozsądek większości starszych oraz ich troska o zapewnienie najlepszego przewodnictwa i wskazówek dla zboru.

Nawet większość nie powinna się upierać przy poglądach osobistych jeśli nie wchodzi w grę *zasady biblijne* oraz pokój, jedność i pomyślność duchowa wszystkich członków zboru.

W Rzymian 12:10 Paweł usilnie zachęca: "Wyprzedzajcie się we wzajemnym wyrażaniu szacunku" (NW).

Jeżeli starsi wzajemnie okazują sobie szacunek, to nie będą się upierać, żeby przy omawianiu różnych zagadnień przyjąć ich osobiste poglądy.

Poszczególni starsi będą ściśle współdziałać w realizacji tego, co *całe grono starszych* uzna za najlepsze dla zboru.

Jeżeli większość postanowi, żeby jakąś sprawę załatwić w określony sposób, wówczas mniejszość powinna skwapliwie poprzeć taką decyzję.

Gdyby jednak ta mniejszość powoływała się w danej sprawie na Biblię oraz na wypowiedzi opublikowane przez niewolnika wiernego i rozumnego, większość powinna uznać wagę takich informacji, żeby powzięta decyzja była całkowicie zgodna z Biblią.

Gdyby zdaniem mniejszości nie doszło do podjęcia decyzji opartej na Biblii, starsi stanowiący tę mniejszość powinni dalej współpracować z resztą grona i powrócić do tej sprawy podczas najbliższej wizyty w zborze nadzorcy obwodu.

Zbór będzie współdziałał, gdy się zorientuje, że wszyscy starsi opierają swoje decyzje na Słowie Bożym (2 Tym. 3:16, 17).

Współpracujcie w gronie starszych

Współpraca grona starszych nie polega na tym, że wszyscy uczestniczą w wykonywaniu każdego zadania lub w podejmowaniu każdej decyzji.

Poszczególne członki ciała ludzkiego również spełniają pewne funkcje, podczas gdy inne nie biorą w tym bezpośredniego udziału (1 Kor. 12:12-31).

Okazując jedni drugim cześć, starsi pozostawiają nadzorcę przewodniczącemu i innym wyznaczonym starszym inicjatywę w podejmowaniu decyzji, żeby mogli oni się wywiązać ze swoich obowiązków.

Rozważ poniższe przykłady decyzji, które poszczególni starsi mogą podejmować bez potrzeby konsultowania się z innymi starszymi.

Sprawy lokalne przedstawiane co tydzień w zborze. Informacje umieszczane na tablicy ogłoszeń. Przydzielanie punktów w programie zebrań służby. (Nadzorca przewodniczący).

Dbanie o akta zboru. Przekazywanie listów polecających oraz kart sprawozdań głosicieli, którzy

przeprowadzają się na teren innego zboru. (Sekretarz).

Zmiany w przydziale czasopism w zborze. (Nadzorca służby).

W obrębie grona starszych oraz w ich stosunkach ze służbami pomocniczymi niezbędna jest zdrowa wymiana myśli i ścisła współpraca.

Bądź gotów wysuwać praktyczne sugestie i wysłuchiwać przemyślanych zaleceń.

Szczere, wzajemne okazywanie szacunku stanowi dobry przykład i wywiera dodatni wpływ na zbór.

Sprzyja pokojowi i pobudza wszystkich do pracy z większym entuzjazmem i radością.

Oslabia zniechęcenie (Prz. 24:10).

Kiedy mają się odbywać spotkania starszych

Spotkania odbywają się co roku z okazji wizyt nadzorcy obwodu.

Trzy miesiące po każdej wizycie nadzorcy obwodu można zaplanować spotkanie starszych (*om* ss. 41, 42).

Inne spotkania mogą się odbywać w dowolnym czasie, kiedy tego wymagają okoliczności.

Dobrze jest ograniczyć dodatkowe spotkania do rzeczywiście koniecznych.

Jeżeli starsi nie będą spotykać się bez potrzeby, pozostanie im więcej czasu dla rodzin, na głoszenie dobrej nowiny oraz na pracę pasterską w zborze (Mat. 24:14; 1 Tym. 3:4; 1 Piotra 5:2).

Jak nadzorca przewodniczący może przygotowywać spotkania starszych

W Rzymian 12:8 czytamy: "Kto przewodzi, niech wykonuje to z prawdziwą powagą" (*NW*).

Nadzorca przewodniczący *sporządza wykaz spraw, które wymagają omówienia przez całe grono starszych.*

W tym celu kontaktuje się osobno z innymi starszymi, żeby uzgodnić, jakie sprawy ich zdaniem należałoby dodatkowo umieścić na liście i wspólnie rozważyć.

W miarę możliwości, zgodnie z Przypowieści 21:5, dostatecznie wcześniej przed spotkaniem wręczy każdemu starszemu kopię porządku dziennego, żeby wszyscy mogli się zastanowić na każdą sprawą (1 Kor. 14:40).

W wielu wypadkach można poprosić starszego, który zaproponował włączenie jakiejś sprawy do porządku obrad, żeby ją przedstawił, zanim zostanie poddana pod dyskusję.

Wcześniejsze powiadomienie o tym brata pozwoli mu przygotować się do jasnego przedstawienia wszystkich faktów.

Dzięki skrupulatnym przygotowaniom czas trwania spotkań starszych da się ograniczyć do minimum, co pozwoli zająć się w większym stopniu innymi ważnymi sprawami.

Jak ty możesz się przygotować do spotkań starszych

Po otrzymaniu od przewodniczącego listy spraw do omówienia powinieneś przystąpić z modlitwą o starannego przemyślenia każdej z nich.

Poniżej jest szereg pytań, które mogą pomóc każdemu starszemu w rozważeniu większości spraw umieszczonych w programie narady:

Jak doszło do takiej sytuacji?

Jakie zasady biblijne należałoby uwzględnić przy podejmowaniu decyzji?

Jakich wskazówek udzielił niewolnik wierny i rozumny?

Należy je odszukać w publikacjach Towarzystwa. (Skorzystaj z dostępnych skorowidzów).

Czy ja mógłbym się jeszcze jakoś przyczynić do pomyślnego załatwienia tej sprawy?

Jak całe grono starszych mogłoby się przyczynić do rozstrzygnięcia problemu?

Czy ta propozycja powinna być wprowadzona w czyn?
Dlaczego?

Jakie sprawy można umieszczać na porządku dziennym spotkań starszych

Przedmiotem największego zainteresowania powinny być sprawy duchowe (Filip. 1:9-11).

Można znaleźć stosowne pomysły przez rozważenie rad na temat pracy pasterskiej zawartych w listach do Tymoteusza i do Tytusa oraz w takich fragmentach, jak Dzieje 20:17-35 i 1 Piotra 5:1-11.

Można też poświęcić trochę czasu na sprawy czysto techniczne, o charakterze niezupełnie duchowym.

Powinno się je omówić jedynie wtedy, gdy dotyczą problemów, których poszczególny starszy, komitet budowy bądź komitet odpowiedzialny za porządek podczas zebrań nie potrafi sam rozwiązać.

Na spotkaniach starszych wypowiadaj się rzeczowo

Nadzorca przewodniczący powinien czuwać, żeby dyskusja przebiegała sprawnie, wysuwając na pierwszy plan najważniejsze zagadnienia i trzymając się porządku obrad.

Doprowadź do końca jedną sprawę, zanim przystąpisz do omawiania następnej, aby nie dopuścić do utknięcia dyskusji lub przeskakiwania z tematu na temat.

Pilnuj żeby zostało zanotowane przez ciebie lub innego starszego, jakie powzięto decyzje i kto ma je wprowadzić w czyn.

Oto niektóre zasady biblijne, których uwzględnienie ulepszy spotkanie starszych:

Zabieraj głos tylko wtedy, gdy w omawianej sprawie masz do powiedzenia coś sensownego (Prz. 10:19).

Na spotkaniach starszych nie powinno być gniewu ani sporów (1 Tym. 2:8).

Mów wyraźnie, ze "swobodą mowy". Traci się dużo czasu, gdy ktoś cedzi każde słowo z powodu niezdecydowania (1 Tym. 3:13, *NW*).

Przejrzyj zbiór propozycji zamieszczony na końcu tej lekcji. Znajdziesz w nim sprawy, które mógłbyś włączyć do

porządku dziennego w celu rozważenia ich ze współstarszymi.

(Dodatkowe informacje znajdziesz w *Strażnicy* z 15 stycznia 1989 roku, strony 15-20 oraz nr 23 z roku 1975, strony 8-11).

Nadzorca przewodniczący

Nadzorca przewodniczący jest zamianowany przez Towarzystwo na czas nieokreślony. Przewodniczy gronu starszych. Powinien być uprzejmy, lojalny i mieć doświadczenie w załatwianiu spraw zborowych. Musi być porządny i dokładny oraz nie ociążać się z wypełnianiem swoich obowiązków (1 Tym. 3:2).

Obowiązki nadzorcy przewodniczącego:

Prowadzi spotkania grona starszych.

Zapoznaje się z korespondencją, jaka wpływa do zboru, i przekazuje ją sekretarzowi, który puszcza ją obiegiem i odkłada do akt.

Podpisuje większość korespondencji wysyłanej do Towarzystwa.

Opracowuje biblijnie i praktycznie wykazy spraw do omówienia na kolejnych spotkaniach grona starszych, organizowanych regularnie w ciągu roku. Może proponować zagadnienia do przedyskutowania na spotkaniach starszych podczas wizyty nadzorcy obwodu.

Stara się oddzielić sprawy, które mogą załatwić poszczególni starsi, od tych, które wymagają rozważenia przez całe grono, żeby uniknąć niepotrzebnego zabierania czasu wszystkim nadzorcom.

Dopilnowuje, żeby decyzje powzięte przez starszych zostały należycie wprowadzane w czyn.

Skromnie pyta innych starszych o sugestie i je uwzględnia.

Przydziela punkty w miesięcznym programie zebrań służby i upewnia się co do prawidłowego doboru osób w pokazach, wywiadach i tak dalej.

Może prosić o pomoc innych starszych.

Układa plan wykładów biblijnych.

W razie potrzeby może mu pomóc inny starszy lub wykwalifikowany sługa pomocniczy.

Zatwierdza wszystkie ogłoszenia przekazywane zborowi, zwłaszcza w sprawach sądowniczych.

Przewodniczy w zatroszczeniu się o szczegółowe przygotowanie wizyty nadzorcy obwodu.

Przewodniczy komitetowi służby podczas rozpatrywania zgłoszeń do stałej i pomocniczej służby pionierskiej oraz do pracy na terenach nie przydzielonych lub w czasie rozstrzygnięcia podobnych spraw zleconych przez Towarzystwo.

Zwołuje spotkanie grona starszych, gdy wyłaniają się sprawy sądownicze (zob. część 5 (b), strony 108-110).

Wyznacza dwóch starszych, żeby spotkali się z każdym, kto pragnie zostać nowym głosicielem. Na takim spotkaniu obecny jest głosiciel prowadzący studium (w89 15.3, s. 17).

Wyznacza starszych do omówienia pytań z kandydatami do chrztu.

Dbą o sprawdzenie co kwartał rachunków i kont zboru.

Dopilnowuje, żeby sporządzano pisemne sprawozdania ze sprawdzania rachunków i kont oraz żeby przedkładać do zborowi w tej sprawie stosowne ogłoszenia.

Zatwierdza wszystkie bieżące wydatki zboru.

Zalecenie do zamianowania na stanowisko nadzorcy przewodniczącego jest przedkładane z okazji regularnych wizyt nadzorcy obwodu.

Jeżeli dokonuje się tymczasowej zmiany między wizytami nadzorcy obwodu, należy o tym bezzwłocznie powiadomić Towarzystwo w liście podpisanym przez komitet służby w imieniu grona starszych.

Należy dołączyć do tego listu formularz informujący o zmianie adresu nadzorcy przewodniczącego (S-29).

Sekretarz zboru

Dopilnowuje, żeby jak najszybciej zajęto się korespondencją, jaka trafia do zboru i grona starszych od Towarzystwa

oraz z innych źródeł, i w razie potrzeby udzielono stosownej odpowiedzi.

Obowiązki sekretarza:

Prowadzi porządnie ważne zapiski zborowe.

Puszcza w obieg między starszych wszystkie listy od Towarzystwa i nadzorców podróżujących, a następnie przechowuje je do wglądu w aktach zborowych.

Prowadzi zapiski dotyczące prawa własności Sali Królestwa, pożyczek, ubezpieczenia, aktów prawnych i innych dokumentów.

Przechowuje sprawozdania ze spraw sądowniczych, w tym sprawozdania sporządzone przez komitety sądownicze (zob. część 5 (c), strona 122).

Ustala listę spraw, które starsi zboru muszą załatwić w przeszłości, takich jak opłaty za energię elektryczną i gaz, należności podatkowe, sprawy administracyjne.

Wysyła zamówienia do biura oddziału; przekazuje punktualnie różne sprawozdania; wysyła pisma przygotowane przez innych braci.

Prowadzi karty sprawozdań głosicieli zborowych; zestawia miesięczne sprawozdania ze służby.

Przekazuje prowadzącym zborowe studium książki nazwiska głosicieli nieregularnych w służbie polowej.

Wysyła kartę sprawozdań głosiciela do zboru, do którego głosiciel się wyprowadza, oraz nawiązuje listowny kontakt w wypadku, gdy głosiciel przeprowadza się na teren jego zboru (*km 2/91*, s. 6)

Sekretarz osobiście sprawuje te obowiązki.

W razie potrzeby można wyznaczyć starszego lub zdolnego sługę pomocniczego do pomocy przy załatwianiu niektórych bieżących spraw.

Nadzorca służby

Nadzorca służby jako ewangelizator i nauczyciel interesuje się żywo swymi współbraćmi. Z upodobaniem pełni służ

**bę polową oraz jest zdolny i chętny do szkolenia drugich.
W zborze cieszy się szacunkiem jako ten, który przewodzi**

w głoszeniu oraz dobrze sobie radzi w różnych działach służby polowej.

Obowiązki nadzorcy służby:

Planuje regularne wizyty we wszystkich grupach zborowego studium książki, tak iż co miesiąc odwiedza inną grupę. (W mniejszych zborach, w których jest na przykład tylko jedna lub dwie grupy, stara się odwiedzić każdą z nich dwa razy w roku).

Po studium książki, które trwa 45 minut, wygłasza 15-minutowe przemówienie służbowe.

W takim szczególnym tygodniu, zwłaszcza w sobotę i niedzielę, współpracuje z daną grupą w świadczeniu od domu do domu oraz pomaga głosicielom w dokonywaniu odwiedzin ponownych i prowadzeniu studiów biblijnych.

W pozostałych tygodniach prowadzi zborowe studium książki w grupie, do której został przydzielony razem z rodziną (*km 6/90*, s. 10).

Dbą o organizowanie zbiórek do służby polowej w dogodnym czasie w soboty i niedziele; podejmuje inicjatywę w organizowaniu zbiórek w święta.

Okazuje szczerze zainteresowanie studiami biblijnymi, upewnia się, czy są owocne i czy zainteresowanych kieruje się do organizacji.

Jest żywo zainteresowany głosicielami nieregularnymi i nieczynnymi mieszkającymi na terenie zboru i razem z gro-nem starszych troszczy się o udzielenie im pomocy duchowej, żeby mogli odzyskać siły (*km 4/82*, s. 6, 7).

Bezpośrednio nadzoruje pracę sług pomocniczych wyznaczonych do zajmowania się literaturą czasopismami i przydziałem terenów.

Zborowy komitet służby

Składa się z nadzorcy przewodniczącego, sekretarza i nadzorcy służby (om s. 42).

Obowiązki zborowego komitetu służby:

Podpisywanie korespondencji dotyczącej zamianowywania lub skreślania starszych, sług pomocniczych i pionierów.

Rozpatrywanie zgłoszeń do pomocniczej i stałej służby pionierskiej, do służby w Betel oraz do innych specjalnych przywilejów służby.

W razie nieobecności jednego członka komitetu można poprosić innego starszego o zastąpienie go w celu szybkiego załatwienia spraw.

W razie potrzeby Towarzystwo może zlecić komitetowi zajęcie się jeszcze innymi sprawami.

Jeden członek komitetu służby bierze udział w spotkaniu z każdym zainteresowanym, który pragnie zostać nie ochrzczonym głosicielem (w89 15.3, s. 17).

Prowadzący studium *Strażnicy* i nadzorca teokratycznej szkoły służby kaznodziejskiej

Prowadzący studium *Strażnicy* i nadzorca teokratycznej szkoły służby kaznodziejskiej prowadzą te zebrania zgodnie z zaleceniami organizacji podanymi w książce *Zorganizowani do pełnienia naszej służby*, w *Naszej Służbie Królestwa*, w innych specjalnych instrukcjach oraz w tym podręczniku.

Ważne jest, żeby ci bracia pilnie się przygotowywali i posługiwali skutecznymi metodami nauczania, gdyż wierny niewolnik głównie na tych zebraniach przekazuje zborom ważne wskazówki.

Prowadzący studium *Strażnicy* i nadzorca teokratycznej szkoły służby kaznodziejskiej powinni dawać wyborny przykład gorliwym świadczeniem dobrej nowiny i regularną współpracą z głosicielami w służbie polowej.

W razie nieobecności któregoś z tych braci można poprosić o przeprowadzenie zebrania wykwalifikowanego starszego.

Wizyta nadzorcy obwodu

Program wizyty nadzorcy obwodu układa się dla pożytku zboru. Może zajść potrzeba wprowadzenia zmian do tego planu, gdy kilka zborów korzysta z tej samej Sali Królestwa lub gdy okaże się to celowe z uwagi na miejscowe warunki.

Wtorek po południu w Sali Królestwa.

Teokratyczna szkoła służby kaznodziejskiej trwa 30 minut, a następnie odbywa się 30-minutowe zebranie służby.

Na zakończenie nadzorca obwodu wygłasza 30-minutowe przemówienie służbowe.

Czwartek (lub *piątek*) po południu w Sali Królestwa.

Jedno wspólne studium książki dla całego zboru.

Studium przeprowadza wyznaczony starszy, który postara się omówić w ciągu 45 minut wszystkie materiały przewidziany na dany tydzień.

Następnie nadzorca obwodu przeprowadza z udziałem obecnych 30-minutowy punkt zatytułowany: "Trwacie w tym, czego się nauczyliście".

Na koniec nadzorca obwodu wygłasza 30-minutowe przemówienie służbowe (*km 5/90*, s. 7).

Niedziela w Sali Królestwa.

Nadzorca obwodu wygłasza wykład publiczny trwający na ogół 45 minut.

Następnie odbywa się 30-minutowe studium *Strażnicy* bez odczytywania akapitów.

Potem nadzorca obwodu przedstawia 30-minutowe uwagi końcowe.

Starsi powinni przejawiać płomiennego ducha przed i podczas wizyty nadzorcy obwodu.

Wizyta nadzorcy obwodu powinna dodać starszym nowych sił do wywiązywania się z obowiązków oraz do pobudzania zboru do większej aktywności i wierności.

Propozycje do programów spotkań starszych

Ogólny duch zboru

Czy bracia okazują sobie serdeczność, świadczącą o miłości?

Czy panuje duch radości?

Czy widać gościnność i życzliwość?

Czy głosiciele spotykają się ze sobą poza zebraniem w celu wymiany zachęt?

Czy w zborze nie występują różnice klasowe?

Czy dorastająca i pełnoletnia młodzież czuje się potrzebna?

Czy osoby w starszym wieku odznaczają się pogodą ducha, gdyż darzą się je życzliwą uwagą?

Czy w razie potrzeby starsi zboru są gotowi śpieszyć z pomocą?

Czy głosiciele chętnie sobie pomagają w razie choroby, wypadku bądź w innych okolicznościach?

Czy bracia rzeczywiście traktują prawdę poważnie jako drogę życiową?

Czy w zborze panuje zdrowy duch pionierski?

Czy głosiciele są gotowi współpracować z drugimi w służbie polowej?

Dobra znajomość stada.

Które osoby bądź rodziny potrzebują zachęty?

Czy ktoś nie zmarł w rodzinach głosicieli?

Kim są nowi i jakie robią postępy?

Czy poświęca się należyłą uwagę osobom chorym, upośledzonym, mającym niewierzących współmałżonków, samotnie wychowującym dzieci, wdowom i sierotom, młodzieży?

Kto przebywa w szpitalu, w domu opieki, leży chory w domu?

Czy nie zachodzi potrzeba częstszego składania wizyt domowych?

Zebrania zborowe.

Jak można by je bardziej dostosować do miejscowych warunków i osobistych potrzeb głosicieli?

Jakie wykłady publiczne byłyby najpotrzebniejsze dla zboru?

Jak się postarać o różnych mówców?

Czy poszczególne punkty w programie zebrań są prowadzone serdecznie i zachęcająco?

Czy do udziału w programie są proszeni różni wykwalifikowani głosiciele?

Czy bracia przedstawiający punkty wykazują należyta równowagę oraz zrozumienie dla warunków i trudności współwyznawców?

Czy odpowiedzi braci nie są szablonowe?

Czy można pomóc dorastającej i pełnoletniej młodzieży, żeby się więcej udzielała?

Jak pomóc tym, którzy nie opuszczają swych mieszkań lub przebywają w domach opieki, żeby mogli korzystać z zebrań?

Czy nikt nie potrzebuje pomocy w przychodzeniu na zebrania?

Czy nie trzeba utworzyć więcej grup zborowego studium książki? Czy nie należałoby ich zreorganizować? Kto ma je prowadzić?

Świadczenie i nauczanie w terenie.

Czy są organizowane zbiórki do służby polowej w tygodniu, w soboty i niedziele, późnym popołudniem, w święta?

Czy starsi utrzymują równowagę między pracą pasterską a służbą polową?

Czy starsi dają dobry przykład w służbie polowej? (Hebr. 13:7).

Czy jest organizowane świadczenie na ulicy oraz w dzielnicy handlowej?

Jakiej pomocy udziela się nowym?

Czy osobom nieśmiałym pomaga się w przedstawianiu dobrej nowiny?

Czy głosiciele jedynie opracowują teren, czy też szukają zainteresowanych, żeby im potem udzielać dalszego wsparcia?

Czy zainteresowani przychodzą na zebrania?

Pomocnicza i stała służba pionierska.

Jak można by zachęcić więcej osób do podjęcia tej służby?

Którzy pionierzy mogliby aktualnie pomagać innym głosicielom?

Jakich szczególnych zachęt udziela się pionierom?

Jakie problemy mają pionierzy i jak im pomóc?

Kiedy ostatnio starsi współpracowali z pionierami w pracy od domu do domu oraz na ich studiach biblijnych?

W jakiej mierze bracia nawiązują kontakt z ludźmi?

Czy głosiciele są pomysłowi oraz czy upatrują sposobności świadczenia nieoficjalnego?

Czy głosiciele i pionierzy okazują ludziom szczerze zainteresowanie?

Jak dokładnie opracowuje się teren?

Czy opracowuje się go równomiernie?

Czy są grupy obojętne, wymagające uwagi?

Czy na terenie zamieszkanym przez takie grupy stosuje się odpowiednio dobrane wstępy?

Czystość moralna.

Co można powiedzieć o poziomie moralnym, prawym postępowaniu w zborze?

Czy są jakieś sprawy, o których wybrany komitet sądowniczy powinien dla ochrony zboru poinformować całe grono starszych?

Oczywiście sprawy poufne powinno się traktować poufnie.

Co starsi mogliby zrobić, żeby pobudzać drugich do przestrzegania wysokich zasad etyczno-moralnych?

Czy nie zaznacza się skłonność do ulegania duchowi świata?

Co można zrobić, żeby walczyć z takimi skłonnościami lub nie dopuścić do ich rozwoju?

Pomaganie innym mężczyznom, żeby mogli podjąć odpowiedzialne zadania.

Którzy bracia przejawiają pozytywne nastawienie oraz chcą być użyteczni?

Kto potrzebuje pomocy i jak można by jej udzielać?

Jak można by zachęcać sług pomocniczych do wzięcia na siebie większej odpowiedzialności?

Kto potrzebuje dodatkowego szkolenia?

Artykuły ze *Strażnicy* i innych publikacji.

W razie zaistnienia szczególnych potrzeb grono starszych może przejrzeć stosowne artykuły, na przykład dotyczące miłosierdzia, napominania, ograniczeń wprowadzanych przez władze, napastowania dzieci, znęcania się nad żoną, zaburzeń psychicznych, nadużywania alkoholu i przyjmowania narkotyków, odstępstwa, współpracy w służbie polowej oraz w zborze.

Sprawy natury niezupełnie duchowej. (Należy je rozważyć tylko w razie zaistnienia problemu, którego nie potrafi rozwiązać starszy względnie odpowiedzialny komitet).

Lepsze pielęgnowanie i zabezpieczenie Sali Królestwa oraz wszystkiego, co się z nią wiąże.

Terminowe zakończenie budowy lub modernizacji Sali Królestwa.

Lepsza dbałość o zapiski zborowe. Dopilnowanie zobowiązań finansowych.

Kiedy starsi zgodnie współpracują ze sobą, ściśle stosując się do zasad biblijnych i wskazówek teokratycznych, zbór odnosi z tego wielki pożytek, a imię Jehowy jest wywyższane.

CZEŚĆ 4 (b)

Nasz troskliwy niebiański Nadzorca udziela wszystkim rad i utrzymuje w karności

Nadzorczy w zborze mają obowiązek pasienia trzody Bożej. W zakres tego wchodzi serdeczne udzielanie rad i utrzymywanie w karności względem Jehowy. Jednocześnie sami nadzorcy muszą się poddawać troskliwemu nadzorowi Jehowy, przyjmując oraz uwzględniając w życiu Jego rady i karcenie. Do nadzorców, podobnie jak do wszystkich innych członków zboru, Jehowa mówi: "Słuchaj rady i przyjmuj karcenie, abyś się stał mądrym na przyszłość" (Prz. 19:20, *NW*).

Znaczenie i korzyści karcenia i udzielania rad

Grecki odpowiednik słowa karcenie (*paidei'a*) oznacza w zasadzie pouczanie, kształcenie, ćwiczenie, karanie (Dzieje 7:22; 22:3).

Polega to między innymi na wprowadzaniu ograniczeń lub stosowaniu dostępnych środków zaradczych, które mają pomóc uczniowi przyzwycząć się do tego, do czego jest przyuczany.

Słowo to odnosi się głównie do tego, co jest potrzebne przy wychowywaniu i szkoleniu dzieci.

Udzielanie rad często przybiera formę pochwały i praktycznych wskazówek. W Przypowieści 19:20 łączy się z karceniem.

Karcenie przez Jehowę jest oznaką Jego miłości, a gdy zostaje przyjęte i obrócone w czyn, prowadzi do życia wiecznego (Hebr. 12:5-9).

Bóg karci swych synów, a nawet "chłoszcze" ich - co wskazuje na srogość - pozwalając im znosić ciężkie próby.

Cierpienie przynosi pożytek, gdy koryguje błąd lub ćwiczy nas w sprawiedliwości (Ps. 119:71).

Poza tym przyczynia się do uszlachetnienia, jak to było z Jezusem, który odniósł pożytek z tego, co wycierpiał jako człowiek (Hebr. 5:8-10).

Sposoby udzielania rad

Jehowa nieraz udziela nam rad w swoim spisanym Słowie, Biblii.

Poucza zbiorowo swój lud, udzielając mu praktycznych wskazówek w sprawach wielbienia (Hebr. 10:25).

Pomagają one utrzymać zażyłą więź z Bogiem.

Biblia udziela też rad dotyczących naszego postępowania, co pomaga każdemu trzymać się czystych mierników moralnych (Efez. 4:17-28).

Rady otrzymujemy również przez studiowanie i rozmyślanie, dzięki czemu nabieramy orientacji, jak stosować poznane zasady (1 Tym. 4:15).

Jehowa udziela nam zdrowych rad za pośrednictwem "niewolnika wiernego i rozumnego" (Mat. 24:45).

Ta klasa niewolnika nie tylko pomaga zrozumieć znaczenie wersetów biblijnych, lecz także udziela nam cennych wskazówek, jak kierować się zasadami biblijnymi i jak postępować, żeby pozostać silnymi duchowo.

Rady od wiernego niewolnika otrzymujemy w opartych na Biblii publikacjach Towarzystwa Strażnica oraz na zebraniach zborowych.

Udzielane są praktyczne wskazówki na temat właściwego nastawienia do służby polowej, postępów duchowych, studium osobistego, współpracy z braćmi oraz wielu innych aspektów naszej świętej służby.

PRZYKŁADY: 1) Jesteśmy zachęceni, żeby przychodzić na pięć cotygodniowych zebrań. 2) Systematycznie czyni się starania, żeby miejscowe grono starszych udzielało zborowi rad i wskazówek oraz zaspokajało jego potrzeby. 3) *Nasza Służba Królestwa* podsuwa różne sposoby przedstawiania ludziom dobrej nowiny.

W razie potrzeby zamianowani starsi w zborze muszą być gotowi udzielać rad.

Obowiązek ten spada na nich z chwilą zamianowania na starszych (Tyt. 1:9).

W rodzinach mężowie i ojcowie są odpowiedzialni za udzielanie rad żonom i dzieciom; matki mają udział w dawaniu rad dzieciom (Efez. 5:22, 23; 6:1, 4).

W naszym życiu codziennym niezbędna jest dyscyplina wewnętrzna.

Rozważ zasady biblijne, które mogą ci pomóc trzymać siebie w ryzach w następujących dziedzinach:

Nawyki w pracy teokratycznej i świeckiej (1 Kor. 15:58; Kol. 3:23).

Sposób spędzania czasu (Prz. 26:14; 1 Kor. 7:29; Efez. 5:16).

Dotrzymywanie umów (Kazn. 5:3-5; Mat. 5:37).

Odpoczynek i rozrywki (Kazn. 3:1; 1 Kor. 10:31, 32; 1 Tym. 4:8).

Traktowanie osób płci odmiennej (Mat. 5:28; Rzym. 1:26, 27; 1 Kor. 6:9; 7:1, 2; 1 Tym. 5:1, 2).

Złe nawyki (1 Kor. 13:5; 1 Tym. 3:2; Tyt. 2:2).

Towarzystwo (1 Kor. 5:11; 15:33, *NW*; 2 Kor. 6:14-18).

Dobre maniery (3 Mojż. 19:32; Mat. 7:12; 1 Kor. 10:31).

Pragnienia materialistyczne (Prz. 16:16; Sof. 1:18; 1 Tym. 6:10).

Wygląd osobisty i ubiór (1 Tym. 2:9; 1 Piotra 3:3, 4; 5:3).

Mowa (Efez. 4:29 do 5:5; Kol. 4:6).

Udzielanie trafnych i skutecznych rad

Starsi mają udzielać rad osobom, które o nie proszą, albo sami mogą się rozglądać za potrzebującymi wskazówek.

Skuteczność udzielonej rady można ocenić na podstawie rezultatów; nawet dobra i trafna rada na nic się nie zda, jeśli nie jest udzielona we właściwy sposób, i jeśli dana osoba nie przyjmie jej i nie usłucha (w78/19, ss. 11-16).

Rada może przybrać formę pochwały.

Jeżeli brat otrzyma pochwały za poprawne akcentowanie wersetów biblijnych w przemówieniu, prawdopodobnie dalej będzie zwracał na to szczególną uwagę, a może nawet dołoży starań, żeby w następnych przemówieniach jeszcze ulepszyć swój sposób czytania Biblii.

Rada może pokazywać, nad czym powinno się pracować, może też zawierać jakieś sugestie bądź pomocne uwagi, jak wyeliminować popełniane błędy.

Dobrze jest nie wdawać się w załatwianie spraw, jeśli według Biblii przysługuje to komu innemu.

Poszczególne osoby mają same podejmować decyzje w sprawach osobistych, kierując się sumieniem szkolo-

nym na Piśmie Świętym, mogą jednak poprosić starszych o wskazówki biblijne (Rzym. 14:1-23; Filip. 2:12; 1 Piotra 3:16).

Pary małżeńskie powinny same usuwać swoje nieporozumienia, ale mogą też prosić starszych o radę.

Rodzice mają ponosić odpowiedzialność za swoje nieletnie dzieci, ale mogą prosić o pomoc starszych.

Bracia, którzy się poróżnili, mogą prosić starszych o pomoc w usunięciu nieporozumień.

Starsi mogą najpierw zachęcić ich do postąpienia według Mateusza 5:23, 24 lub 18:15, 16.

Powinni uważnie wysłuchać obie strony, a potem udzielić stosownych rad opartych na Biblii (Prz. 18:13, 17).

Poszczególni starsi nie powinni podejmować się załatwiania spraw, które podlegają rozpatrzeniu przez komitet sądowniczy lub w których ma powziąć decyzję grono starszych.

Sposób udzielania rad

Nie można podać żadnych reguł ani ustalonych wzorców udzielania rad, ponieważ w każdej sprawie chodzi o inne okoliczności i osoby.

Rady można udzielić bezpośrednio lub pośrednio, powinna jednak być jasna i zrozumiała dla osoby lub osób, których dotyczy.

Rada bezpośrednia jest wyraźna i nie pozostawia w umyśle danej osoby żadnych niedomówień co do rodzaju trudności, a zarazem wyjaśnia, czego się od niej oczekuje.

Rada pośrednia odwołuje się w znacznej mierze do orientacji osoby, która ją otrzymuje. Fakty lub okoliczności mogą, ale nie muszą być ściśle określone.

Rad pośrednich udziela się grupie ludzi, co pozwala każdemu zastosować je według własnych możliwości.

Pytania mogą skutecznie pomóc poszczególnym osobom w przeanalizowaniu ich położenia bądź potrzeb.

Przy udzielaniu rad zawsze miej na uwadze poniższe zalecenia (w78/19, ss. 12-15):

Masz do czynienia z "owcą" Jehowy i powinienes obchodzić się z nią troskliwie (Ps. 100:3; w89 15.9, s. 19).

Jeżeli zgrzeszyła, staraj się doprowadzić ją do porządku, aby mogła dalej wzrastać duchowo (Gal. 6:1).

Szukaj w modlitwie kierownictwa Jehowy i udzielaj stosownych rad w serdeczny sposób.

Dbaj o to, żeby twoja rada była mocno oparta na Słowie Bożym.

Nie szcędź czasu i staraj się trafić swemu rozmówcy prosto do serca.

W razie potrzeby poświęć trochę czasu na bliższe zbadanie sprawy, zanim udzielisz rady bądź odpowiesz na pytania.

Jeżeli nie masz tyle czasu, byłoby lepiej, żeby tą sprawą zajął się inny starszy.

Kiedy spotykasz się z potrzebującym rady, znajdź czas na wysłuchanie go. Upewnij się, czy znasz wszystkie fakty.

Omów zastosowanie odpowiednich wersetów biblijnych i zbadaj, czy je rozumie.

Jeżeli rada ma być rzeczowa i skuteczna, to wszystkie okoliczności muszą być jasne dla obu stron.

Osoba, która otrzymuje radę musi dokładnie wiedzieć, jakie zastrzeżenia są wysuwane pod jej adresem, dlaczego jest to złe i co trzeba zrobić, żeby to naprawić.

Trzeba ją zachęcić, żeby się poprawiła i obrała właściwe postępowanie (Hebr. 12:12, 13).

Starsi też potrzebują karcenia i rad od Jehowy

Starsi nie powinni mniemać, że im rady nie są potrzebne (Rzym. 3:23).

Regularnie znajdujcie czas na czytanie Słowa Jehowy i rozmyślanie nad nim (Ps. 1:1, 2).

Bądźcie gotowi uczyć się na własnych i cudzych błędach (1 Tym. 5:20).

Musimy słuchać rad niewolnika wiernego i rozumnego oraz jego zamianowanych przedstawicieli (Hebr. 13:7, 17).

Czasami może udzielić rady nadzorca podróżujący lub współstarszy (por. Gal. 2:11-14).

Rady w formie życzliwej uwagi może nam osobiście udzielić inny chrześcijanin, chociażby nie był sługą (1 Sam. 25:23-35; Prz. 15:31).

Niezależnie od tego, kto udzielił ci rady, przyjmij ją i skorzystaj z niej, jeśli jest zgodna ze Słowem Bożym (Prz. 27:5).

(Dodatkowe wskazówki można znaleźć w książce *Zorganizowani do pełnienia naszej służby*, strony 139-141).

Przyjmuj rady z właściwym nastawieniem

Słuchaj uważnie.

Nie bądź tak zmartwiony, żebyś nie mógł skorzystać z udzielanej ci dobrej rady.

Jezus przestrzegał uczniów, żeby starali się pojąć sens pouczeń (Mat. 13:51, 52; 15:10).

Przyjmij radę z wdzięcznością, nie próbuj się usprawiedliwiać ani tłumaczyć (Hebr. 12:5-7).

Ceń sobie skarcenie oparte na Biblii, jakby pochodziło od Jehowy (2 Tym. 3:16, 17).

Podatny, nacechowany pokorą, stosunek do rad pomoże ci skrzętnie wprowadzić je w czyn.

Przyjmuj udzielane ci rady; odniesiesz z tego ogromny pożytek (Prz. 3:7, 8; 4:13; 19:20).

CZEŚĆ 5 (a)

Nadzorcy 'zarządzający w imię sprawiedliwości'

Jehowa jako miłujący Pasterz postanowił, żeby nadzorcy 'zarządzali jako książęta w imię sprawiedliwości' (Izaj. 32:1, 2, *NW*). Jehowa Bóg jest święty i dlatego od wszystkich, którzy oddają Mu cześć, wymaga czystości duchowej i moralnej (1 Piotra 1:14-16). Jako zamianowani nadzorcy, macie niemały udział w strzeżeniu czystości zboru.

Podstawowy sens słowa "nadzorca" (*epi'skopos*) pozostaje w związku z otaczaniem troskliwą opieką; określa więc kogoś, kto czuwa, pilnuje, pasie trzodę. W zakresie waszych obowiązków wchodzi rozwijanie w sercach braci miłości do dobrego, a nienawiści do tego, co złe i niegodziwe (Rzym. 12:9). Przez trzymanie się Słowa Bożego i skuteczne korzystanie z umiejętności nauczania, będziecie mogli pomagać braciom nie tylko rozpoznawać, co jest właściwe, a co opaczne, ale też aktywnie uczestniczyć w dbaniu o czystość zboru, aby jako nieskażony nadawał się do pełnienia publicznej służby na rzecz Jehowy.

Jak starsi krzewią sprawiedliwość

Wszyscy starsi mają obowiązek paść trzodę, nauczać, a w razie potrzeby napominać, udzielać nagany oraz usilnie zachęcać (Tyt. 1:9-14).

W ramach nauczania wyjaśniajcie, czego wymaga Bóg, i zachęcajcie do ścisłego trzymania się Jego sprawiedliwych zasad.

Pomagajcie współwyznawcom uświadomić sobie, że są współodpowiedzialni za utrzymywanie zboru w czystości.

Pomagajcie im zrozumieć, że składa się na to:

Ich własny czysty tryb życia.

Kierowanie się sumieniem wyszkolonym na Biblii.

Nieugięte odpieranie pokus.

Unikanie karmienia umysłu niemoralnymi wyobrażeniami; uświadamianie sobie, że niestosowne myśli prowadzą do złych uczynków.

Wpajanie dzieciom zasad moralnych przez rodziców.

Posłuszeństwo młodych wobec rodziców.

Stronienie od naśladowania świata i jego niebiblijnych metod postępowania.

Wszczepianie osobom zainteresowanym wysokich mierników moralnych zawartych w Biblii.

Dawajcie dobry przykład pod względem nastawienia, zachowania oraz mowy, żeby zbór mógł naśladować waszą wiarę (Hebr. 13:7).

Przejawiajcie cechy człowieka duchowego; nie pozwalajcie sobie na nieczyste praktyki człowieka zmysłowego (1 Kor. 2:14, 15).

Wasz przykład pomoże braciom przyswoić sobie "umysł Chrystusowy" (1 Kor. 2:16, *NW*).

Wykazujcie inicjatywę, pomagając w zborze każdemu, kto by uczynił fałszywy krok; starajcie się zrobić wszystko, żeby go sprowadzić na właściwą drogę (Gal. 6:1).

Zachęcajcie braci do przebywania w dobrym towarzystwie; ostrzegajcie ich, żeby mieli się na baczności przed nieodpowiednim towarzystwem zarówno w zborze, jak i poza nim (1 Kor. 15:33, *NW*).

Nie wzbudzajcie jednak niechęci do osoby słabej duchowo, która potrzebuje pomocy.

Spostrzegawczość niektórych może jeszcze nie być tak wyćwiczona, żeby umieli odróżniać, co właściwe, a co opaczne (Hebr. 5:14).

Czuwajcie nad ich duszami, gdyż z tego także będziecie musieli zdać sprawę (Hebr. 13:17).

Odróżniajcie osobę słabą od niegodziwej.

Obchodźcie się z waszymi braćmi tak, jak by się obszedł z nimi Jehowa (Efez. 5:1).

Ciągle udzielajcie im wskazówek na podstawie Słowa Bożego, unikajcie wyrażania własnych poglądów (2 Tym. 4:2).

Bądźcie sprawiedliwi, a przy tym życzliwi we wszystkich swych poczynaniach (Mich. 6:8).

Przejawiajcie pokorę wczuwając się w cudze położenie bo wy też jesteście tylko ludźmi uczynionymi z prochu (Ps. 103:13, 14).

Działajcie jak zdolni sędziowie.

Chronicie zbor przed duchem świata (1 Kor. 2:12; Efez. 2:1, 2).

Upominajcie winowajców i sprowadzajcie ich na właściwą drogę (Tyt. 1:9).

Usuwasjcie grzeszników nie okazujących skruchy (1 Kor. 5:7, 13).

Brońcie sprawiedliwości Jehowy

Rośnie liczba przestępstw i są one coraz bardziej wyrafinowane; może to przenikać do zboru chrześcijańskiego i wywierać na niego wpływ (2 Tym. 3:1-5, 13; Judy 3, 4, 11-13).

Pismo Święte wyraźnie wskazuje, że Jehowa nie toleruje pewnych zachowań wśród swego czystego ludu; bracia muszą bronić sprawiedliwych mierników Jehowy w takich sprawach, jak:

Zabójstwo.

Stopień winy może zależeć od nieostrożnej jazdy, niedbania o stan techniczny samochodu albo nierozważnego czy nawet bezmyślnego postępowania, które powoduje obrażenia lub śmierć (por. 5 Mojż. 22:8).

W podobny sposób można potraktować uprawianie boksu zawodowego (w82/8, s. 22).

Usiłowanie samobójstwa może być rezultatem wielkiej rozpaczy lub głębokiej depresji; obchodźcie się z taką osobą troskliwie i ze współczuciem. W większości wypadków nie zajdzie potrzeba przesłuchiwania przed komitetem sądowym (Ps. 88:4, 18, 19; Prz. 15:13; Kazn. 7:7; g91 8/1, ss. 12, 13; w90 15.3, ss. 26-30; w90 1.3, ss. 5-9; w84/6, ss. 2-10).

Nadużycia seksualne takie jak cudzołóstwo, rozpusta i inne formy "pornei'a".

Do *nieczystości* należy chwilowe, zamierzone dotykanie narządów płciowych bądź piersi (1 Tes. 4:7,8; 1 Tym. 5:1, 2).

Taką pomniejszą nieczystością może się zająć jeden lub dwóch starszych; nie zachodzi potrzeba powoływania komitetu sądowego.

Należy udzielić stanowczej rady, dać ostrzeżenie i starać się pomóc takiej osobie, żeby w przyszłości prowadziła się porządnie.

Jeśli się ona nie skoryguje, takie postęпки mogą się nasilać i przez częste ponawianie doprowadzić do wyuzdania.

Wyuzdanie jest skandalicznym, rażącym lekceważeniem mierników moralnych Jehowy (Gal. 5:19; w84/7, s. 28; w74/5, ss. 22-24).

W zakres tego wchodzi rozmyślne praktykowanie dotykania narządów płciowych lub pieszczona piersi.

Charakter, okoliczności i rzeczywisty rozmiar występu może wskazywać na wyuzdanie, które wymagałoby już powołania komitetu sędziowskiego.

Takie praktyki mogą łatwo doprowadzić do *pornei'a*.

"*Pornei'a*" to niemoralne użycie narządów płciowych przynajmniej jednej osoby (w sposób naturalny lub wynaturzony) przy współudziale kogoś drugiego - mężczyzny, kobiety lub dziecka, a nawet zwierzęcia; dobrowolne uczestniczenie w tym obciąża winą i wymaga podjęcia kroków sędziowskich. Nie jest to przygodne dotknięcie cudzych narządów płciowych, lecz wiąże się z manipulowaniem tymi narządami (w84/2, ss. 21-24; w84/7, ss. 26-28).

Są to stosunki oralne i analne lub wzajemne drażnienie narządów płciowych przez osoby nie związane małżeństwem, homoseksualizm, miłość lesbijska, rozpusta, cudzołóstwo, kazirodztwo i spółkowanie ze zwierzętami (3 Mojż. 20:10, 13, 15, 16; Rzym. 1:24, 26, 27, 32; 1 Kor. 6:9, 10).

Zalicza się do tego również napastowanie dzieci na tle seksualnym, w tym praktyki biernego homoseksualisty

(chłopca utrzymywanego do celów związanych z wynaturzeniem seksualnym) (5 Mojż. 23:17, 18; zob. przypis w *NW*).

Ofiary takiego napastowania należy traktować z wyjątkową delikatnością i życzliwością. Starsi powinni dołożyć wszelkich starań, żeby uchronić dzieci przed dalszym napastowaniem; trzymajcie się w takich sprawach wskazówek Towarzystwa.

Samogwałt, czyli masturbacja, *nie zalicza się* do "*pornei'a*"; podobnie osoba, wobec której opuszczono się gwałtu, nie jest winna czynu z kategorii *pornei'a* (w84/7, s.27; w75/12, s.24; *it-1*, ss. 862-864; *tp* s. 144).

Określenie *pornei'a* podkreśla lubieżny charakter i cel postępowania danej osoby i obejmuje wszystkie niedo-

zwolone praktyki seksualne, uprawiane w domach publicznych.

Nie musi dojść do spółkowania ani orgazmu, by popełniony czyn można było określić słowem *pornei'a*.

Jeśli chodzi o sytuacje z pogranicza, to komitet sądowniczy ma obowiązek dokładnie rozważyć Pismo Święte i konkretne fakty w danej sprawie, żeby stwierdzić, czy doszło do *pornei'a*.

Obowiązek ten należy traktować poważnie, zwłaszcza gdy wchodzi w grę biblijna wolność do ponownego zawarcia małżeństwa (Malach. 2:16a).

Odstępstwo.

Odstępstwo to odsunięcie się, odpadnięcie, zdrada, bunt, rezygnacja; należy do niego nauczanie fałszywych doktryn popieranie religii fałszywej i obchodzenie jej świąt oraz działalność międzywyznaniowa (5 Mojż. 13:13, 15; Joz. 22:22, przypis w *NW*; Dzieje 21:21, przypis w *NW*; 2 Kor. 6:14, 15, 17, 18; 2 Jana 7, 9, 10; Obj. 18:4).

Szczerym osobom mającym wątpliwości należy pomagać i traktować je miłosiernie (Judy 22, 23; w83/13, ss. 9, 10; w81/11, s. 11).

Odstępstwo to działanie na przekór prawdziwemu wielbieniu Jehowy lub wbrew porządkowi, który On zaprowadził

wśród swego ludu (Jer. 17:13; 23:15; 28:15, 16; 2 Tes. 2:9, 10).

Osoby, które rozmyślnie rozpowszechniają (uporczywie popierają lub głoszą) nauki sprzeczne z prawdą biblijną, Świadkowie Jehowy uważają za odstępców.

Gdyby się dowiedziano, że ktoś nawiązał kontakt z inną społecznością religijną, należy zbadać tę sprawę, i - jeśli się to potwierdzi - trzeba powołać komitet.

Gdyby ustalono ponad wszelką wątpliwość, że dana osoba przyłączyła się do innej religii i zamierza w niej pozostać, starsi ogłoszą w zborze krótki komunikat, że taki a taki sam się odłączył (w87/8, s. 28).

Praca zarobkowa na rzecz organizacji religii fałszywej może postawić sprawcę w pozycji przypominającej sytuację osoby, która głosi fałszywe nauki (2 Kor. 6:14-16).

Obchodzenie świąt religii fałszywej należy traktować tak, jak każdy inny przejaw fałszywego wielbienia (Jer. 7:16-19).

Biblia potępia:

Wywoływanie podziałów lub popieranie sekt.

Może chodzić o rozmyślne działanie niweczące jedność zboru lub podrywające zaufanie braci do postanowień Jehowy.

Może to być odstępstwem lub prowadzić do niego (Rzym. 16:17, 18; Tyt. 3:10, 11).

Uprawianie spirytyzmu (5 Mojż. 18:9-13; 1 Kor. 10:21, 22; Gal. 5:20).

Bałwochwalstwo (1 Kor. 6:9, 10; 10:14).

Do bałwochwalstwa zalicza się posiadanie figur i wizerunków używanych w religii fałszywej oraz posługiwanie się nimi.

Pijaństwo (1 Kor. 5:11; 6:9, 10; w69/24, s.11).

Kradzież, oszustwo, sprzeniewierzenie (3 Mojż. 6:2, 4; 1 Kor. 6:9, 10; Efez. 4:28; *it-1*, s. 870).

Rozmyślne, złośliwe kłamstwo; składanie fałszywego świadectwa (Prz. 6:16, 19; Kol. 3:9; Obj. 22:15; *it-2*, ss. 244, 245; *tp* ss. 111, 112).

Rzucanie obelg, oszczerstwo (3 Mojż. 19:16; 1 Kor. 6:10; *w89 15.10*, ss. 10-15; *it-2*, ss. 801, 802).

Nieprzyzwoita mowa (Efez. 5:3-5; Kol. 3:8).

Niepowstrzymywanie się od krwi (1 Mojż. 9:4; Dzieje 15:20, 28, 29).

Chciwość - hazard, zdzierstwo (1 Kor. 5:10, 11; 6:10; 1 Tym. 3:8; *w89 15.10*, s. 29; *w82/6*, ss. 22-24).

Uporczywe uchylanie się odłożenia na utrzymanie rodziny - pozostawienie żony i dzieci bez środków do życia mimo możliwości zapewnienia im utrzymania (1 Tym. 5:8; *br. Artykuły do studium* ss. 10, 11; *km 1/74*, s. 9).

Poczynania sprzeczne z zasadą neutralności (Izaj. 2:4; Jana 6:15; 17:16).

Wybuchy gniewu, stosowanie przemocy (Prz. 22:24, 25; Malach. 2:16; Gal. 5:20).

Palenie tytoniu lub zażywanie narkotyków (2 Kor. 7:1; Marka 15:23; Obj. 21:8; 22:15; *w73/20*, ss. 19, 20).

Wyuzdanie. Określenie to nie ogranicza się do niemoralności płciowej (Gal. 5:19; 2 Piotra 2:7; *w84/7*, s. 28; *w74/5*, ss. 22-24).

PODSUMOWANIE: Wykroczenia są zróżnicowane. Czasem grzechy mogą niejako zachodzić na siebie i należy je rozróżnić, żeby prawidłowo ocenić postępowanie danej osoby w świetle Biblii. Starsi powinni zawsze starannie rozważyć każdą sytuację lub okoliczności. Muszą zbadać, co się naprawdę wydarzyło, ocenić stopień i rodzaj złego postępowania oraz cel i pobudki działania, ustalić, czy nie doszło do praktykowania grzechu itd. Przy ocenie czyje-

gość postępowania w świetle Pisma Świętego starsi muszą przejawiać zdrowy rozsądek, rozwagę i zrównoważenie.

Twoim celem powinno być udzielenie pomocy określonej osobie

Chcemy pomagać pojedynczym osobom, żeby mogły pozostać w raju duchowym zgotowanym przez Jehowę.

Kiedy starsi są przystępni i okazują szczerze zainteresowanie duchową pomyślnością zboru, będą znać potrzeby poszczególnych członków zboru i będą na nie wyczuleni.

Niekiedy błędzący sam zgłosi się do starszych, szukając pomocy i wyznając swój grzech (Prz. 28:13).

Kto się dopuścił poważnego przewinienia, postąpi mądrze, gdy porozmawia o tym z jednym bądź kilkoma starszymi (Jak. 5:16).

Gdy popełniana ciężkie grzechy należy powołać komitet sędowniczy.

W innych wypadkach członkowi zboru może być postawiony zarzut (1 Kor. 1:11).

Jeżeli ktoś dokładnie wie o jakimś wykroczeniu, które mogłoby skazić zbór, jest zobowiązany ujawnić tę sprawę, żeby zbór pozostał czysty (3 Mojż. 5:1; 4 Mojż. 15:32-34; Prz. 29:24).

Gdy członek zboru zostanie obwiniony o poważny grzech, nie powołuje się automatycznie komitetu sędowniczego.

Pewne sprawy może załatwić starszy, który się dowiaduje o przewinieniu (Gal. 6:1).

Choćbyś odnosił wrażenie, że twoja rada wystarczy, aby odwieść grzesznika od złego postępowania, dobrze

jest poinformować o całej sprawie nadzorcę przewodniczącego; mogą wchodzić w grę jeszcze inne czynniki.

Sprawa mogła wypłynąć już dawniej albo są mu znane jeszcze inne wykroczenia.

Niektóre sprawy mogą być zbadane i załatwione przez dwóch nadzorców wyznaczonych przez grono starszych.

Są sprawy, które grono starszych ma obowiązek bliżej zbadać i w razie potrzeby powołać komitet sądowniczy, żeby je załatwić:

Rażące grzechy - zarówno te, które przyniosły ujmę zborowi w oczach ogółu, jak i te bardziej osobiste (Rzym. 2:21-24; 1 Kor. 5:1; 2 Kor. 7:11).

Każdy ciężki grzech, który stanowi oczywiste zagrożenie czystości zboru (1 Kor. 5:6, 9-11; Gal. 5:19-21; 1 Tym. 1:9, 10).

Gdyby starszy lub sługa pomocniczy dopuścił się poważnego wykroczenia, jest moralnie zobowiązany poinformować o tym grono starszych.

Nie mógłby dalej usługiwać na wyznaczonym stanowisku.

To samo dotyczy pioniera, który by się uwikłał w poważny grzech.

Starsi, słudzy pomocniczy i pionierzy powinni być nie-naganni i pełnić służbę z czystym sumieniem (1 Tym. 3:2, 8, 9; Tyt. 1:6).

Nieletnie osoby ochrzczone.

Jeżeli nieletnia osoba ochrzczone popełni jakieś wykroczenie, które zagraża czystości zboru, wyznaczony komitet powinien spotkać się z nią, tak jak się to czyni w stosunku do każdego innego członka zboru.

Najlepiej jest spotkać się z młodocianym oraz jego chrześcijańskimi rodzicami; rodzice ponoszą odpowiedzialność za wychowanie go i przysposobienie do życia.

W miarę możliwości starajcie się odwieść taką osobę od złego postępowania (Gal. 6:1).

Gdyby się to nie udało, trzeba ją wykluczyć.

Kiedy dochodzi do wykluczenia nieletnich, rodzice dalej są odpowiedzialni za ich wychowanie, szkolenie i pouczenie, a nawet prowadzenie z nimi studium biblijnego, gdy mieszkają pod jednym dachem (w89 15.3, s. 20).

Pary małżeńskie.

Jeżeli zgrzeszyła żona, byłoby najlepiej spotkać się z nią w obecności wierzącego męża.

Jest on jej głową i jego starania, aby ją odwieść od złego i nią pokierować, mogą być bardzo pomocne.

Jeżeli winowajca nie reaguje na wysiłki zmierzające do wzbudzenia w nim skruchy, powinien być wykluczony (w81/22, ss. 7-13).

Wykluczenie nie zwalnia współmałżonka od obowiązków małżeńskich.

Nie ochrzczeni głosiciele.

Nie ochrzczonego głosicieli, którzy się wdali w złe postępowanie, można naprowadzić na właściwą drogę.

Dwaj starsi porozmawiają z winowajcą i zadecydują, co należy przedsięwziąć (w89 15.3, ss. 18-20).

Mogą mu powiedzieć, że dopóki nie uczyni postępów pod względem duchowym, nie będzie mógł uczestniczyć w publicznej służbie kaznodziejskiej, zabierać gło-

su na zebraniach ani brać udziału w teokratycznej szkole służby kaznodziejskiej.

Jeżeli przewinienie stało się szeroko znane, a dana osoba jest przejęta skrucą, zborowy komitet służby może ogłosić komunikat następującej treści: "Rozpatrzono sprawę [nazwisko osoby] i uznano, że może w dalszym ciągu współpracować ze zbozem jako nie ochrzczony głosiciel" (w89 15.3, s. 18).

Jeżeli nie ochrzczony głosiciel, który popełnił grzech, jest osobą nieletnią, trzeba się skonsultować z jego chrześcijańskimi rodzicami w celu ustalenia, co oni robią, aby skarcić winowajcę. Może też zajść potrzeba spotkania się z młodocianym w obecności rodziców.

Gdyby nie ochrzczony głosiciel nie zdobył się na skrucę i trwał w złym postępowaniu wbrew wszelkim wysiłkom mających na celu udzielenie mu pomocy, można podać ogłoszenie: "[Nazwisko osoby] przestał być głosicielem dobrej nowiny" (w89 15.3, s. 19).

W postępowaniu z nie ochrzczonymi głosicielami, młodymi czy dorosłymi, należy dążyć do udzielenia im pomocy (1 Tes. 5:14).

Ochrzczeni, którzy jakiś czas już nie są w łączności.

Gdy się dowiecie o poważnym wykroczeniu popełnionym przez taką osobę, powinno się zbadać tą sprawę jeśli jest zagrożeniem dla czystości i pomyślności zboru albo jeśli urasta do rozmiarów publicznego skandalu.

Rozważcie następujące sprawy:

Czy dana osoba dalej twierdzi, że jest Świadkiem?

Czy ogólnie uchodzi za Świadka w zborze i poza nim?

Czy utrzymuje jakiś kontakt lub łączność ze zbozem, wywierając zakwaszający, zanieczyszczający wpływ?

Jak starsi dowiedzieli się o tej sprawie?

Czy osoba ta jest gotowa spotkać się z komitetem, poczuwając się tym samym do odpowiedzialności wobec zboru chrześcijańskiego?

W zależności od tego, jak długo ktoś jest nieaktywny, oraz od innych wyżej wymienionych czynników, starsi mogą zdecydować, żeby zawiesić tę sprawę.

W takim wypadku należy umieścić w aktach zboru notatkę o wątpliwym postępowaniu danej osoby, aby wszystko można było wyjaśnić, gdyby dana osoba chciała znowu stać się aktywna.

Gdyby grzeszne postępowanie było znane tylko wierzącym członkom rodziny i w zborze nie podejmowano by żadnych działań ze względu na wyżej wymienione czynniki, wierzący krewni najprawdopodobniej postanowią znacznie ograniczyć kontakty rodzinne z takim krewnym, uważając go za złe towarzystwo (1 Kor. 1:33, *NW*).

Jeżeli ktoś podaje się za Świadka i chce się spotkać z komitetem sądowniczym, sprawę należy rozpatrzyć w normalnym trybie. Kiedy jednak w grę wchodzi czynniki natury prawnej, najlepiej będzie przed podjęciem dalszych kroków zwrócić się do Towarzystwa (w88/11, s. 26).

Gdy ktoś uporczywie *'postępuje nieporządnie'*, poważnie naruszając słuszne zasady biblijne, ale jeszcze nie tak dalece, żeby to uzasadniało powołanie komitetu sądowniczego, może być *'naznaczony'* przez członków zboru (2 Tes. 3:6, 14, 15, *NW*; w86/17, ss. 27, 28; *om* ss. 150, 151).

Może to jednak nastąpić dopiero po zlekceważeniu *kilka-krotnych wysiłków* udzielenia autorytatywnych rad i ostróg biblijnych oraz nierzadko po wygłoszeniu w zborze ostrzegawczego przemówienia (w86/17, ss. 27, 28; w81/22, ss. 3-6).

Jeżeli osoba, która została naznaczona, obstaje przy niewłaściwym postępowaniu i bezczelnie lekceważy mierniki chrześcijańskie, *uparcie odrzucając słuszne rady biblijne*, można powołać komitet sędowniczy, gdyby doszło do skandalicznego naruszania zasad wyłuszczonej w Piśmie Świętym.

Cel wykluczenia ze społeczności

Kiedy starsi podejmują decyzje lub wyjaśniają kwestie co do napominania przez komitet sędowniczy, wykluczenia, odłączenia się lub przyłączenia, powinni być przekonani, że ich postanowienia bądź wyjaśnienia mają solidną podstawę biblijną oraz że są zgodne z najnowszymi wyjaśnieniami Towarzystwa (por. 1 Kor. 4:6).

Przed podjęciem postępowania sędowniczego starsi wyznaczeni do usługiwania w Komitecie Sędowniczym powinni *przypomnieć* sobie wytyczne podane w częściach 5(a), 5(b) i 5(c), jak również stosowne wersety i odsyłacze w publikacjach Towarzystwa.

Powinni się też upewnić, czy postępują zgodnie z *aktualnymi wskazówkami* opublikowanymi w *Strażnicy* oraz w listach Towarzystwa.

Cel wykluczenia:

Wywyższenie imienia Jehowy oraz Jego miernika sprawiedliwości (Dzieje 15:14; 1 Piotra 1:14-16; por. Izaj. 52:5).

Ochrona czystości zboru (1 Kor. 5:1-13; 2 Kor. 7:11).

Wywarcie wpływu na nie okazującego skruchy winowajcę, żeby się opamiętał (2 Kor. 2:6-8).

Następstwa odłączenia się

Wykluczenie jest wynikiem działania podjętego przez komitet sędowniczy wobec nie okazujących skruchy grzesz-

ników, natomiast odłączenie się jest rezultatem działania podjętego przez osobę, która nie chce już być Świadkiem Jehowy (1 Jana 2:19).

Słowo Boże mówi o ludziach, którzy się wyrzekli drogi prawdy; mogą oni złożyć pisemne oświadczenie lub wykazać to swoimi czynami (w81/23, s. 9).

Jeżeli ktoś obiera postępowanie sprzeczne z neutralnym stanowiskiem zboru chrześcijańskiego, zbor zmuszony jest uznać, że się od nas rozmyślnie odłączył (Izaj. 2:4; Jana 15:17-19).

W krótkim komunikacie powiadamia się zbor, iż dana osoba swym postępowaniem wykazała, że nie chce być

Świadkiem Jehowy. (Jednocześnie należy poinformować o tym Towarzystwo na formularzach S-77 i S-79).

Jeśli osoba ochrzczona nie chce uchodzić za członka zboru i domaga się usunięcia swego nazwiska ze wszystkich naszych zapisków, powinno się uwzględnić takie życzenie.

Gdy ktoś zajmie taką nieprzejednaną postawę, zaproponujcie mu ujęcie tego na piśmie.

Gdyby nie chciał tego uczynić, lecz stwierdza stanowczo w obecności świadków, że sam się odłącza i nie życzy sobie, aby go uważano za Świadka Jehowy, niech świadkowie tego oświadczenia napiszą je i opatrzą swoimi podpisami.

W każdym przypadku odłączenia się komitet rozpatrzy istniejące dowody.

Jeżeli dana osoba stanowczo nie chce uchodzić za członka zboru, starsi zredagują krótki komunikat o jej odłączeniu się (w87/8, s. 28).

Należy też powiadomić o tym Towarzystwo na formularzach S-77 i S-79.

Będzie uważana za osobę, która sama się odłączyła.

Komitet nie musi prowadzić dalej dochodzenia w sprawie ewentualnego grzesznego postępowania, jeśli oskarżony oznajmia, że się odłączył (w85/18, s. 28).

Jednakże komitet opisze krótko domniemane wykroczenie lub wykroczenia oraz istniejące dowody.

Przechowuje się to razem z notatką o odłączeniu się.

Gdyby osoba ta zwróciła się później z prośbą o przyłączenie, trzeba będzie wówczas rozpatrzyć te sprawy.

Osoby, które same się odłączają, należy traktować identycznie, jak wykluczone ze społeczności (w86/13, ss. 26-28).

Jeżeli osoba, która się odłączyła, chce później wrócić do zboru, musi wystąpić z prośbą, o przyłączenie, jak to robi wykluczony.

Właściwy pogląd na osoby wykluczone i te, które się odłączyły

Jeżeli ktoś usiłuje wywierać wpływ na drugich, żeby obrali niebiblijne postępowanie, lub stara się wprowadzać ich w błąd, należy go unikać; człowiek taki jest opisany w 2 Jana 9-11.

Osoby pragnące utrzymywać dobre stosunki z Bogiem, stronią od tych, którzy zostali wykluczeni lub się odłączyli.

Podstawową radę biblijną dotyczącą właściwego poglądu na osoby usunięte ze zboru znajdujemy w słowach apostoła Pawła z 1 Koryntian 5:11-13.

Jan odradza prowadzenie rozmów lub kontaktowanie się z człowiekiem wykluczonym albo takim, który się odłączył, żeby się nie stać "uczestnikiem jego niegodziwych uczynków" (2 Jana 11, *NW*)

Biblijne i historyczne wskazówki co do traktowania osób wykluczonych i tych, które się odłączyły, można znaleźć w *Strażnicy* nr 23 z roku 1981, strony 6-18.

Musimy być szczególnie ostrożni, jeśli chodzi o kontaktowanie się z osobami wykluczonymi, które głoszą odstępcze poglądy lub trwają w niemoralnym postępowaniu (Tyt. 3:10, 11; 1 Jana 2:19).

Tacy mogą oddziaływać na zbór niczym gangrena (2 Tym. 2:16-18).

Zasada wyrażona w słowach Jezusa z Mateusza 10:34-38 odnosi się do sytuacji, gdy w rodzinie są wykluczeni lub tacy, którzy się odłączyli.

Szczególne i trudne problemy mogą wyniknąć w związku ze spotkaniami towarzyskimi.

Lojalni czciciele Jehowy zechcą się trzymać natchnionej rady z 1 Koryntian 5:11 (*NW*).

W zasadzie bliskiemu krewnemu nie grozi wykluczenie za spotykanie się z osobą wykluczoną, dopóki nie utrzymuje z nią kontaktów duchowych ani nie usiłuje usprawiedliwiać lub tłumaczyć jej złego postępowania.

Jak postąpić w związku z pogrzebem osoby wykluczonej:

Jeżeli u wyłączonego była widoczna skrucha, sumienie jakiegoś brata może mu pozwolić wygłosić przemówienie biblijne w domu pogrzebowym lub przy grobie. Nie powinno się jednak udostępniać na ten cel Sali Królestwa (w81/23, s. 17; w77/23, ss. 22, 23).

Jeżeli zmarły do końca szerzył fałszywe nauki lub zachowywał się bezbożnie, wygłoszenie przemówienia pogrzebowego nie byłoby stosowne (2 Jana 9-11).

Warto pamiętać, że wszystkie związane z tym trudności i kłopoty są wynikiem złego postępowania osoby wykluczonej.

Współpraca między zborami

Kiedy załatwienie jakiejś sprawy wymaga współpracy dwóch lub więcej zborów, nie ociągajcie się z udzieleniem niezbędnej pomocy.

Jeżeli dana osoba wyprowadziła się do innego zboru, nie róbcie kwestii z tego, kto ma się zająć tą sprawą.

Czy znacie fakty? Czy jesteście w stanie najskuteczniej to załatwić?

W takim wypadku należałoby zająć się nią bezzwłocznie.

Jeżeli wykroczenie ma związek z osobami, które należą do innych zborów, zwróćcie się o pomoc do starszych w tych zborach i weźcie pod uwagę ich spostrzeżenia.

Komitety sądownicze mogą przesłuchać poszczególne osoby oddzielnie lub razem, żeby ustalić fakty i wyjaśnić różnice (Prz. 18:13, 17).

Gdyby doszło do wspólnego spotkania, to potem komitet sądowniczy każdego zboru zajmie się sprawą osoby lub sprawami osób z własnego zboru.

Ścisły kontakt i dobra współpraca zmniejszy do minimum różnice w podejściu do sprawy.

Nie dopuście do tego, by coś pozostało nie załatwione.

Sprawy poufne

Nie omawiaj prywatnych ani sądowniczych spraw z członkami własnej rodziny, nawet z żoną, oraz z innymi osobami, których to nie dotyczy (w73/9, ss. 22-24).

Pomyśl, zanim coś powiesz.

Zachowuj szczególną ostrożność, żeby mimowolnie nie ujawnić prywatnej sprawy, gdy rozmawiasz przez telefon, a inni słuchają lub są w pobliżu i mogliby usłyszeć rozmowę.

Czasami skomplikowane sprawy sądownicze mogą wymagać skonsultowania się z doświadczonym starszym z innego zboru lub z nadzorcą obwodu.

Na ogół wystarczy omówić szczegóły związane ze sprawą, bez wymieniania nazwisk.

Kiedy jednak konsultujesz się z nadzorcą obwodu lub gdy okoliczności wymagają skontaktowania się z Towarzystwem, podanie nazwisk może okazać się konieczne (w88/11, ss. 24-27).

Zważaj na to, by zachowywać dyskrecję (Prz. 11:13; 15:22).

"Bierzcie sobie wzór z Boga"

Jehowa jest Bogiem sprawiedliwości, jest miłosierny, życzliwy, troskliwy i cierpliwy (2 Mojż. 34:6, 7; Ps. 37:28).

Gdy macie do czynienia ze współwyznawcami, naśladowcie Jehowę w okazywaniu tych przymiotów, a wówczas przysporzycie Mu czci i staniecie się błogosławieństwem dla braci (Efez. 5:1, *NW*).

CZEŚĆ 5 (b)

Udział w Komitecie sądowym

"Wysłuchajcie waszych braci i sprawiedliwie rozsądzajcie" (Powt. Pr. 1:16, *Bp*). Orzekanie w sprawach, w których może chodzić o życie ludzi i o stosunki między nimi, to bardzo poważna odpowiedzialność. Przy rozpatrywaniu takich spraw starsi muszą uzyskać możliwie pełny obraz rzeczy, żeby ich decyzje nie były oparte na skąpych informacjach ani osobistych odczuciach. Potrzebują przy tym mądrości niebiańskiej, aby umieli odpowiednio zastosować Słowo Boże i ocenić, jak dalece można okazać miłosierdzie (Prz. 28:13; Jak. 2:13). Każdego muszą zawsze traktować bezstronnie i dążyć do tego, by chory duchowo ozdrowiał, bo gdyby postępowali inaczej, byłoby to niesprawiedliwe i naruszałoby prawo miłości (1 Tym. 5:21; Jak. 2:1-9; 5:14, 15; w77/21, ss. 1-8).

Starsi są nauczycielami i sędziami

Jako "Sędzia całej ziemi", Jehowa zapewnia w razie potrzeby ojcowskie skorygowanie i skarcenie (Rodz. 18:25, *NW*; Hebr. 12:5, 6).

Ustanowił starszych, żeby usługiwali w roli doradców i sędziów (Izaj. 1:26).

Dzięki sprawiedliwemu sądzeniu możecie odwozić drugich od grzesznego postępowania (Prz. 14:12; Jer. 10:23, 24).

Podstawę niezbędnego korygowania stanowi Słowo Boże (2 Tym. 3:14-17).

W zakres obowiązków starszych wchodzi nie tylko rozpatrywanie spraw sądowych.

Musicie także nauczać, objaśniając wymagania Jehowy.

Zachęcajcie do służenia Bogu z całej duszy oraz do szczerego posłuszeństwa wobec Jego sprawiedliwych zasad.

Stosowanie rad Jezusa przy rozpatrywaniu niektórych wykroczeń

Niekiedy oskarżenia powstają wskutek zwykłych nieporozumień, które osoby poróżnione powinny załatwiać między sobą (Mat. 5:23, 24; 6:12, 14; Efez. 4:25-27).

W Mateusza 18:15-17 Jezus udzielił rad w sprawie poważnych wykroczeń, które można załatwić między sobą (w81/23, ss. 2-6; *om* ss. 141-144).

Rady Jezusa dotyczą poważnych grzechów popełnionych przeciw konkretnej osobie, takich jak sprzeniewierzenie lub oszczerstwo - przewinień na tyle ciężkich, że mogą doprowadzić do wykluczenia ze zboru.

Pierwszy krok w celu załatwienia sprawy podejmuje osoba, która uważa się za pokrzywdzoną; starsi mogą ją do tego zachęcić (Mat. 18:15).

Drugi krok polega na zabraniu ze sobą na rozmowę z krzywdzicielem jednej lub dwóch osób (Mat. 18:16).

Najlepiej, żeby to byli świadkowie domniemanego przewinienia lub poważani bracia, zazwyczaj starsi, którzy mogliby zbadać dowody i udzielić rad w celu załatwienia sprawy.

Staną się przy tym świadkami rozmowy, w której będą przedstawione dowody.

Osoba, która się uważa za poszkodowaną, podejmuje trzeci i ostateczny krok, gdy przedstawia sprawę zborowi (Mat. 18:17, *NW*).

Jeżeli starszym nie uda się doprowadzić winowajcy do opamiętania, ma on być traktowany "jak człowiek z narodów i poborca podatków".

Zatwardziały grzesznik zostanie wydalony (wykluczony) ze zboru.

Komitet sądowniczy

Inne wypadki poważnych wykroczeń wymagają szczególnej uwagi ze strony starszych, którzy muszą ustalić, co zrobić, żeby pomóc skruszonemu winowajcy oraz zachować zdrowie duchowe wszystkich członków zboru.

Dotyczy to takich grzechów, jak cudzołóstwo, rozpusta, odstępstwo i pijaństwo (zob. część 5 (a), strony 92-96).

Przed powołaniem komitetu starsi muszą ustalić, czy oskarżenie jest uzasadnione.

Wykroczenie musi być na tyle poważne, że według Biblii grozi za nie wykluczenie.

Musi być dwóch świadków wykroczenia, chyba że oskarżony przyznaje się do winy.

Jeśli nie ma dostatecznych dowodów, żeby powołać komitet, ale nasuwają się poważne wątpliwości, można wyznaczyć dwóch starszych w celu zbadania sprawy.

Jeżeli zachodzi potrzeba utworzenia komitetu sądowniczego, starsi obecni w Sali Królestwa powinni ustalić, kto wejdzie w skład komitetu i kto ma być przewodniczącym.

Starsi wezmą pod uwagę, którzy z nich będą się najlepiej nadawać do załatwienia danej sprawy.

Zazwyczaj najlepiej jest, gdy niedawno zamianowani starsi zaczną najpierw usługiwać u boku bardziej doświadczonych.

Kiedy sprawa jest skomplikowana komitet sądowniczy nie musi się składać tylko z trzech członków; może w nim być czterech a nawet pięciu doświadczonych starszych.

W zależności od potrzeb w zborze może działać jednocześnie więcej niż jeden komitet sądowniczy.

Starsi, którym powierza się taką odpowiedzialność, muszą się wykazywać mądrością niebiańską, zdrowym rozsądkiem i bezstronnością (5 Mojż. 1:13, 16-18).

Konieczna jest dobra znajomość sprawiedliwych praw i zasad Jehowy (Ps. 19:8-12).

Muszą starannie badać sprawy, pamiętając o tym, że każda sytuacja jest inna.

Zamiast trzymać się sztywnych reguł, starsi powinni kierować się zasadami; każdy przypadek trzeba traktować oddzielnie.

Przed przystąpieniem do załatwienia sprawy sądowniczej starsi powinni starannie przejrzeć części 5 (a), 5 (b) i 5 (c).

Może też zająć potrzeba poszukania w publikacjach oraz aktualnych listach od Towarzystwa informacji, które mogłyby znaleźć zastosowanie lub okazać się pomocne w tej konkretnej sprawie.

Starsi mogą być pewni, że dokładna wiedza, doświadczenie i rozeznanie oraz pomoc ducha Bożego pozwoli im sądzić sprawiedliwie, mądrze i miłosiernie.

Rozpatrywanie spraw sądowniczych

Nie wysyłajcie do obwinionego żadnej korespondencji, w której bezpośrednio oskarża się go o konkretne wykroczenie.

Najlepiej, żeby dwaj starsi porozmawiali z nim i zaprosili go na spotkanie z komitetem sędziowskim.

Należy ustalić dogodną porę i miejsce przesłuchania.

Powiedzcie mu, o co jest podejrzewany.

Jeśliby zaszła potrzeba pisemnego zawiadomienia należy jedynie wspomnieć, jaki *zarzut* ciąży na danej osobie, podać czas i miejsce przesłuchania oraz wyjaśnić, jak może nawiązać kontakt z przewodniczącym, gdyby nie odpowiadał jej termin lub miejsce.

Gdyby oskarżony wyraził życzenie przyprowadzenia świadków obrony, może to zrobić.

Nie zezwala się jednak na obecność obserwatorów.

Nie wolno niczego nagrywać.

Jeżeli oskarżony kilkakrotnie nie stawi się na przesłuchanie, komitet przystąpi do rozpatrzenia sprawy, ale nie podejmie decyzji, dopóki nie zbada dowodów i zeznań świadków.

Komitet nie powinien podejmować żadnych kroków, jeśli nie ma niezbitych dowodów winy.

Samo niestawienie się przed komitetem sędziowskim nie jest dowodem winy.

Jakie dowody są przekonujące?

Musi być dwóch lub trzech naocznych świadków, nie mogą to być tylko osoby powtarzające zasłyszane informacje; nie podejmuje się żadnych kroków, gdy jest tylko jeden świadek (5 Mojż. 19:15; Jana 8:17).

Wyznanie grzechu (przyznanie się do winy) pisemnie lub ustnie można uznać za ostateczny dowód bez potwierdzania innymi świadectwami (Joz. 7:19).

Można brać od uwagę *wyraźne* poszlaki takie jak cięża lub zeznanie (co najmniej dwóch świadków), że obwiniony spędził *całą noc* w jednym mieszkaniu z osobą płci odmiernej (albo ze znanym homoseksualistą) w *podejrzanych okolicznościach*.

Można uwzględnić zeznania młodocianych; starsi muszą ocenić, czy brzmią one wiarygodnie.

Można też wziąć pod uwagę zeznania niewierzących, ale trzeba je starannie rozważyć.

Jeżeli jest dwóch lub trzech świadków popełnienia takiego samego grzechu, ale każdy widział na własne oczy inne zdarzenie, to ich zeznania również można uwzględnić.

Dowód taki można uznać za potwierdzenie winy, ale lepiej jest mieć dwóch świadków tego samego zdarzenia.

Sądy sprawiedliwe, mądre i miłosierne

Podczas zadawania pytań i oceniania dowodów starsi muszą się odznaczać mądrością i zbożnymi przymiotami.

Przy udzielaniu rad lub ogłaszaniu decyzji unikajcie wyrażania własnych opinii; macie sędzić sprawiedliwie (5 Mojż. 1:16, 17).

Należy zadawać trafne, rozsądne pytania, by wyodrębnić najważniejsze kwestie i ustalić, jak i dlaczego powstały trudności.

Pytania sondujące nie powinny dotyczyć zbędnych szczegółów, zwłaszcza gdy rozpatrywane są wykroczenia na tle seksualnym, jeśli nie jest to *absolutnie* konieczne, na przykład w celu ustalenia, czy nie wchodzi w grę *pornei'a*.

Starsi muszą odnosić się do oskarżonego życzliwie i z szacunkiem, nigdy szorstko (w89 15.9, s.19).

Szukajcie mądrości Bożej, żeby wam pomogła zastosować prawa biblijne do roztrząsanych kwestii lub rozpatrywanych zarzutów (Jak. 1:5; 3:17, 18).

W sprawach sądowniczych musicie kierować się miłosierdziem, okazując współczucie nie tylko w wydanym orzeczeniu, ale też w życzliwych staraniach mających na celu doprowadzenie grzeszników do skruchy oraz przywrócenie zdrowia duchowego tym, którzy ją okazują (Rzym. 2:4; Jak. 5:14-16; Judy 22, 23).

W razie stwierdzenia, że faktycznie doszło do poważnego grzechu, komitet sądowniczy powinien rozpatrzyć między innymi takie czynniki:

Czy są dowody, że dana osoba lgnęła do zła albo że "igrała z ogniem"? A może tylko chwilowo uległa słabości? (Jak. 4:1).

Czy zdawała sobie sprawę, że popełnia poważny grzech? (Gal. 6:1).

Czy była ostrzegana, że jej zachowanie naraża ją na niebezpieczeństwo? (1 Tes. 5:14).

W jakich okolicznościach doszło do wykroczenia?

Czy są jakieś okoliczności łagodzące, które należałoby uwzględnić, na przykład zaburzenia emocjonalne lub psychiczne bądź też fakt, że dana osoba była w prze-

szości pod jakimś względem maltretowana lub wykorzystywana?

Czy wykroczenie miało miejsce raz, czy więcej razy?

Czy winowajca przyznał się dobrowolnie, czy dopiero wtedy, gdy sprawa wyszła na jaw?

Czy niechęć do przyznania się wynikała z braku skruchy, czy raczej z głębokiego wstydu?

A przede wszystkim, czy okazuje szczerą skruchę i w głębi serca żywi pragnienie unikania powrotu do grzechu?

Choćby popełniono poważne wykroczenie, starsi w komitecie sądowniczym pamiętają o tym, że ich celem, jeśli to tylko możliwe, jest doprowadzenie sprawcy do opamiętania (Judy 23).

Gdy ich usłucha i okaże szczerą skruchę, może uda się go pozyskać jako brata i oszczędzić mu wykluczenia ze społeczności (Prz. 19:20; por. Mar. 18:15-17).

Ani waga złego czynu, ani fakt, że nabrał on rozgłosu, nie przesądza o tym, iż sprawcę należy wykluczyć; decydujące znaczenie ma tu raczej szczerza skrucza lub jej brak.

Niektórzy okazują skruchę zaraz po przewinieniu i szybko wyznają swój grzech; inni zdobywają się na nią później, niekiedy dopiero na spotkaniu z komitetem sądowniczym (w84/8, ss. 27, 28).

Dobrowolne przyznanie się przemawia na korzyść winowajcy, ale decydujące znaczenie ma okazanie skruchy.

Jeśli dana osoba nie jest szczerą, kłamie lub rozmyślnie usiłuje oszukiwać, macie powody, żeby dokładnie zbadać zapewnienia o skrusicie.

Bądźcie też ostrożni, gdy jest widoczne, że występki poprzedzały wyrachowane przygotowania, prowadzone z premedytacją.

Sytuacja wygląda inaczej, gdy ktoś wskutek ludzkiej słabości ulega pokusie, na którą zostaje nieoczekiwanie wystawiony.

Osądzenie z uwzględnieniem skruchy

Starsi muszą, umieć rozpoznać u winowajcy szczerą skruchę (w81/22, ss. 9-11; w78/11, ss. 6-11; it-2, ss. 740-744).

Szczera skrucha ma dla winowajców istotne znaczenie, stanowi bowiem pierwszy krok w nawróceniu się do Boga (Rzym. 2:4).

Upewnienie się, że skrucha jest szczerą, ma szczególne znaczenie wtedy, gdy ktoś uprawiał grzech, dopuszczał się go wielokrotnie.

Jeżeli poważny grzech był uprawiany przez dłuższy czas, należy wyjątkowo starannie zbadać szczerą skruchę (w81/22, s. 11).

Czy dana osoba ma dobre chęci? Czy szczerze odpowiada na zadawane pytania?

Czy to, że wcześniej nie wyznała grzechu, było spowodowane obawą i słabością, czy raczej chęcią oszukania zboru?

Czy udzielano jej rad, zanim zgrzeszyła?

O skrusze świadczą przede wszystkim stosowne uczynki, czy to przed, czy w czasie przesłuchania przed komitetem (por. Dzieje 26:20).

Jak rozpoznać szczerą skruchę:

Czy skruszony winowajca modlił się do Jehowy i czy szukał Jego miłosierdzia i przebaczenia?

Uwaga: Niektórym winowajcom trudno się modlić, choć odczuwają skruchę (Jak. 5:14).

Czy przyznał się do wykroczenia - bądź to dobrowolnie komuś ze starszych przed przesłuchaniem, bądź po konfrontacji z oskarżycielami?

Uwaga: Niektórzy tak bardzo się wstydzą, że nie są w stanie nic powiedzieć. Mogą też mieć trudności z wysłowieniem się.

Czy winowajca wynagrodził stratę, czy wyraził taką gotowość albo czy przeprosił osoby, wobec których zawinił lub które skrzywdził swoim grzesznym postępowaniem?

Z jakich pobudek ma wyrzuty sumienia, smuci się i martwi? Czy jest to 'smutek światowy', (żał, że wszystko się wydało), czy zasmucenie się po Bożemu? (2 Kor. 7:8-11).

Czy odczuwa głęboki żal z powodu nadwreżenia więzi z Jehową, czy ma wyrzuty sumienia ze względu na ujmę, jaką ściągnął na imię Jehowy i Jego lud, i czy szczerze pragnie odzyskać łaskę Bożą?

Czy jego postawa wskazuje, że szczerze odrzuca złe postępowanie, brzydzi się nim i go nienawidzi? (Rzym. 12:9).

Niekiedy może zająć potrzeba *spotkania się więcej niż jeden raz*, żeby skarcenie poruszyło serce winowajcy i pobudziło go do skruchy.

Jednakże komitet sądowiczy nie ma obowiązku spotykać się kilkakrotnie z winowajcą albo niejako wkładać mu słowa w usta, żeby go zmusić do okazania skruchy, jeśli wyraźnie widać, iż nie odczuwa zbożnego smutku.

W każdym wypadku starsi zasiadający w Komitecie Sądowiczym muszą rozważyć następujące czynniki:

Waga popełnionego wykroczenia.

Jaki czas upłynął od popełnienia go.

Jakie okoliczności do niego doprowadziły.

Jak dalece było to zaplanowane.

Czy rozmyślnie nie usłuchano wcześniejszych ostrzeżeń.

Jeżeli pomimo wszelkich rozsądnych wysiłków mających na celu przywołanie do porządku osoba, która popełniła poważne grzechy, nie okazuje skruchy, musi być wykluczona ze społeczności (1 Kor. 5:1, 9-13).

Musicie okazać szacunek dla ustanowionych przez Jehowę mierników sprawiedliwości i świętości.

Musicie też chronić zbór przed rozmyślnymi grzesznikami.

Te same zasady dotyczą postępowania komitetu sądowiczego przy rozpatrywaniu spraw o przyłączenie do społeczności.

Sądzenie to wielka odpowiedzialność

Osądzanie spraw mających wpływ na życie ludzi oraz na stosunki między nimi wiąże się z wielką odpowiedzialnością; wymaga zrównoważenia, dobrej orientacji i zrozumienia. Polegać na kierownictwie ducha Jehowy.

Starsi w Komitecie Sądowniczym muszą pieczołowicie uwzględniać zarówno dobro jednostki, jak i całego zboru (Judy 3, 4, 22, 23).

Musicie rzetelnie poczuwać się przed Bogiem do obowiązku zapobiegania przenikaniu zła do zboru.

Jednocześnie wasz sposób traktowania braci musi zawsze odzwierciedlać mądre i miłosierne postępowanie Jehowy.

CZEŚĆ 5 (c)

Mądre i miłosierne rozpatrywanie spraw wykroczeń

Po buncie człowieka w Edenie Jehowa bezzwłocznie podjął odpowiednie kroki (1 Mojż. 3:8-19, 23, 24). Dzisiaj starsi muszą rozpatrywać sprawy wykroczeń i w ten sposób chronić stan duchowy zboru. Powinni więc umieć stosować prawa i zasady biblijne.

Kiedy jako starsi zostaniecie wyznaczeni do zbadania jakiejś sprawy sądowniczej, poświęćcie najpierw trochę czasu na wyszukanie w Biblii, publikacjach oraz specjalnych listach Towarzystwa wskazówek, które mogą się przydać w tym konkretnym wypadku. Całkiem na miejscu byłoby rozważenie ich z modlitwą, zanim komitet przystąpi do przesłuchania.

Przed powołaniem komitetu sądowniczego

Osoba, która była świadkiem poważnego grzechu, powinna zachęcić winowajcę do przedstawienia tej sprawy starszym.

Może go zachęcić do szukania pomocy u starszych i wyznania winy; gdyby grzesznik tego nie uczynił, ona sama powiadamia starszych (w86/11, ss. 15-17).

Jeżeli oskarżony nie podejmuje żadnych kroków, dwaj starsi postarają się porozmawiać z nim na ten temat.

Gdy nie przyznaje się do win, a jest tylko jeden świadek, pozostawcie sprawę w rękach Jehowy (1 Tym. 5:19, 24, 25).

Nie zawsze jednak może być rzeczą rozsądną, żeby sam świadek rozmawiał z oskarżonym.

Na przykład, gdy świadek:

Uczestniczył w wykroczeniu, takim jak rozpusta lub cudzołóstwo.

Był ofiarą napaści ze strony winowajcy (kazirodstwo bądź gwałt).

Jest wyjątkowo nieśmiały.

W takich sytuacjach, jak również w innych wyjątkowych okolicznościach, dwaj starsi mogą porozmawiać z obwinionym albo starszy może być obecny przy rozmowie świadka z taką osobą.

Oczywiście, gdyby doszło do powołania komitetu sądowiczego i gdyby oskarżony nie przyznawał się do winy, może zająć potrzeba, żeby świadek złożył zeznanie.

Gdyby był drugi świadek popełnienia podobnego grzechu, stanowiłoby to podstawę do powołania komitetu sądowiczego (zob. część 5 (b), strona 111).

Jak się odbywa przesłuchanie przed komitetem sądowiczym

Po modlitwie wstępnej przewodniczący podaje powód spotkania.

Może na początek omówić stosowny werset biblijny, na przykład Przypowieści 28:13 lub Jakuba 5:14, 15.

Wyrażeniem pragnienia przyjscia z pomocą starsi mogą się dużo przyczynić do tego, że oskarżony nie będzie się czuł skrepowany (w89 15.9, ss. 19, 20).

Przewodniczący udziela głosu obwinionemu.

Jeśli oskarżony nie przyznaje się do winy, należy pojedynczo przesłuchać świadków.

Obwiniony powinien wiedzieć, kto go oskarża.

Wnoszący oskarżenie powinni poczuwać się do odpowiedzialności, jak tego wymagano w Izraelu (5 Mojż. 17:6, 7; 19:16-21).

Również oskarżony może postawić świadków, których zeznania mogłyby coś wnieść do sprawy.

Świadkowie nie mają być obecni podczas całego przesłuchania, gdyż nie muszą słyszeć zeznań i szczegółów, które ich nie dotyczą.

Świadkowie wykroczenia powinni jednak być obecni, gdyby stało się konieczne napominanie grzesznika wobec "wszystkich obserwatorów" (1 Tym. 5:20, *NW*)

Komitet dokładnie bada całą sprawę przez zadawanie stosownych pytań mających na celu ustalenie faktów i ocenę postawy oskarżonego.

Czy są dostateczne dowody, potwierdzone przez dwóch świadków lub jakoś inaczej, że dana osoba bezspornie dopuściła się poważnego wykroczenia? (Część 5 (b), s. 111).
Sprecyzujcie konkretne przewinienia oraz dostępne dowody.

Wprawdzie nie należy podejmować nadzwyczajnych starań ani niepotrzebnie przedłużać sprawy, jednakże umiejętnym

posługiwaniem się Słowem Bożym można przemówić danej osobie do serca i pobudzić ją do skruchy.

Starsi powinni być skorzy do słuchania, a nieskorzy do opowiedzenia się za czymś lub przechylenia się na czyjąś stronę.

Nie wyciągajcie końcowych wniosków ani nie podejmujcie decyzji, dopóki nie ustalicie wszystkich faktów (Prz. 18:13).

Jeżeli wina zostanie dowiedziona, na podstawie Słowa Bożego napomnijcie grzesznika, wykazując mu, w czym tkwi zło jego przewinienia i co mogło do niego doprowadzić.

Może zająć potrzeba uczynienia tego w obecności świadków grzechu ("obserwatorów"), którzy złożyli zeznania.

Po biblijnym naświetleniu sprawy i zebraniu wszystkich dowodów poproście oskarżonego i świadków, żeby pozostawili was samych, po czym oceńcie dokładnie dowody oraz postawę obwinionego.

Jeżeli oskarżenie lub zarzut zostały potwierdzone, to czy winowajca okazuje skruchę? Jeśli skrucha jest widoczna, to co o niej świadczy? (Część 5 (b), ss. 112-115).

W zależności od tego, czy wina została udowodniona i czy okazano skruchę, zdecydуйте, co należy uczynić.

W sprawach skomplikowanych, gdy nie jesteście pewni, jakie zasady biblijne i rady Towarzystwa należałoby zastosować, wstrzymajcie się z decyzją.

Nie zwlekajcie jednak zbyt długo, mogłoby to bowiem wpłynąć niekorzystnie na oskarżonego oraz na zbór.

Szukajcie w modlitwie mądrości Jehowy.

Jeśli winowajca dopuścił się poważnego grzechu, ale daje dowody szczerzej skruchy, chociażby ta nastąpiła dopiero w czasie przesłuchania, może wystarczyć napomnienie przez komitet sądowniczy; nie musi być wyłączony (2 Tym. 4:1, 2; Tyt. 1:9; w84/8, ss. 27, 28).

Niektórzy tak daleko zabrnęli w praktykowaniu grzechu lub uporczywym wprowadzaniu drugich w błąd, że trudno dać wiarę ich zapewnieniom o skrusze (1 Kor. 5:3-5, 13).

Gdy ktoś dopuścił się poważnego grzechu, na przykład jednego z wymienionych w części 5 (a), strony 92-96, i nie okazuje skruchy, bo ma naprawdę złe serce i (albo) jest zdecydowany dalej postępować w sposób uwłaczający Bogu, musi być wyłączony ze zboru.

Kiedy zapadnie decyzja, powiadomcie o tym ustnie daną osobę.

Gdy musi nastąpić wykluczenie, postąpcie według wskazówek podanych pod następnym śródtytułem.

Gdyby wykluczenie nie było konieczne, chociaż popełniono poważny grzech, zapoznajcie się z materiałem od śródtytułu "Napominanie przez komitet sądowniczy" na stronach 122-124.

Gdy powzięto decyzję o wykluczeniu

Podajcie winnemu biblijne uzasadnienie takiego kroku.

Poinformujcie go, że jeśli jego zdaniem w postępowaniu sądowniczym miało miejsce poważne uchybienie, może odwołać się na piśmie w ciągu siedmiu dni (om s. 146; km 4/80, ss. 7, 8).

Wyjaśnijcie, co musi zrobić, by w przyszłości mógł być ponownie przyjęty.

Zapewnijcie go życzliwie, że może liczyć na przebaczenie po okazaniu szczerzej skruchy; winowajca może być bardzo przygnębiony.

Jeżeli w wyznaczonym czasie wpłynie odwołanie, nie ogłasza się wykluczenia, dopóki nie będzie znany wynik odwołania.

Tymczasem nakłada się na oskarżanego ograniczenia. Nie wolno mu zabierać głosu ani modlić się na zebraniach, nie

może też korzystać ze specjalnych przywilejów służby (*om* ss. 146,147).

Jeżeli obwiniony się odwoła, a potem umyślnie nie stawia się na przesłuchanie przed komitetem odwoławczym, to po rozsądnych próbach skontaktowania się z nim osobiście lub telefonicznie należy ogłosić decyzję o wykluczeniu.

Jeżeli w ciągu siedmiu dni nie wpłynie odwołanie, ogłasza się wykluczenie.

Zaczekajcie siedem dni, choćby oskarżony oświadczył, iż nie zamierza się odwoływać.

Nadzorca przewodniczący powinien sprawdzić tekst ogłoszenia, żeby mieć pewność, iż jest zgodna z wytycznymi Towarzystwa.

Komunikat powinien odczytać starszy; może to być przewodniczący komitetu sądowego.

Wykluczenie *obowiązuje z chwilą ogłoszenia go* w zborze.

Należy wypełnić dostarczone przez Towarzystwo formularze S-77 i S-79, podając na nich do biura oddziału imię i nazwisko osoby wykluczonej, biblijne podstawy oraz datę wykluczenia.

Trzeba też krótko wyliczyć zebrane dowody.

Podobne sprawozdanie sporządza się wówczas, gdy ktoś sam odłącza się od organizacji (formularze S-77 i S-79).

Komitet powinien krótko opisać całą sprawę i przechowywać tę notatkę w zaklejonej kopercie w aktach zboru.

Jeżeli osoba wykluczona wyprowadza się na teren innego zboru, nie podaje się w nowym zborze żadnego oficjalnego komunikatu o jej wykluczeniu.

Gdyby głosiciele nieświadomie nawiązali z nią kontakty, można ich powiadomić indywidualnie.

Napominanie przez komitet sądowniczy

Napominanie polega na udowodnieniu win i wykazaniu winowajcy, że popełnił grzech.

Tym samym napominanie przez komitet sądowniczy to coś więcej niż samo powzięcie i ogłoszenie decyzji (w78/11, ss. 4, 5).

Celem napominania jest udzielenie pomocy, żeby dana osoba przestała postępować źle i umocniła się w czynieniu tego, co słuszne.

Pomóżcie jej zrozumieć, jak uchybienie w sprawach mniejszej wagi doprowadziło do poważnego naruszenia prawa Jehowy.

Niektórych komitet musi surowo napominać, żeby ich pobudzić do skruchy (Tyt. 1:13).

Niekiedy zachodzi potrzeba napominania przez komitet sądowniczy "wobec wszystkich obserwatorów" (1 Tym. 5:20, NW).

Trzymajcie się przy tym wskazówek biblijnych i organizacyjnych (w81/22, ss. 9, 11).

"Obserwatorami" mogą być osoby, które były świadkami w czasie przesłuchania przed komitetem sędziowskim lub które wiedzą o popełnieniu grzechu.

W *uzasadnionych wypadkach* można powiadomić zbór o napomnieniu przez komitet sędziowski (w89 15.3, s. 18; w81/22, ss. 11-13).

Ciężar gatunkowy grzechu *nie jest* czynnikiem decydującym o podaniu takiego ogłoszenia.

Gdy grzech już nabrał rozgłosu albo gdy nieuchronnie stanie się powszechnie znany, komunikat może być niezbędny dla ochrony dobrej opinii zboru.

Komitet może widzieć *szczególne powody*, dla których zbór powinien pod takim czy innym względem mieć się na baczności przed skruszonym grzesznikiem. Być może już nieraz udzielano mu rad w związku z poczynaniami prowadzącymi do takiego samego wykroczenia.

Niekiedy starsi mogą uznać za konieczne ostrzec zbór przed określonym sposobem postępowania.

Jeśli nie podaje się żadnego komunikatu, można w dowolnym czasie wygłosić przemówienie, w którym dobitnie wyjaśnią, co w tej sprawie ma do powiedzenia Pismo Święte.

Gdyby ogłoszono komunikat o napominaniu przez komitet sędziowski, wówczas taki temat można poruszyć w kilka tygodni później.

Nie powinno się mówić nic, co łączyłoby kogokolwiek z omawianym grzechem. Należy raczej poruszyć zasady biblijne, które wskazują, dlaczego takie grzeszne postępowanie jest sprawą poważną i jak go unikać.

W każdym wypadku napominania przez komitet sędziowski nakłada się ograniczenia.

Gdyby poważnego wykroczenia dopuścił się starszy, sługa pomocniczy lub pionier, powinien być odwołany (w78/11, ss. 10,11).

Ważne jest, żeby potem komitet sądowiczy obserwował postępy duchowe osoby, na którą nałożył ograniczenia; trzeba jej systematycznie udzielać stosownych rad i pomocy duchowej (w81/22, s. 12; km 6/75, s. 11).

Ograniczenia należy uchylać w miarę pojawiania się oznak powrotu do zdrowia duchowego.

Gdyby brat napominany niedawno przez komitet sądowiczy wyprowadził się na teren innego zboru, trzeba powiadomić tamtejszych starszych o wszystkich nałożonych na niego ograniczeniach.

Wtedy będą oni mogli stopniowo mu przywracać przywileje oraz pomagać w całkowitym odzyskaniu zdrowia duchowego.

W nowym zborze nie ogłasza się, że dana osoba była napominana przez komitet sądowiczy (km 6/75, s. 11).

Odwoływanie się od decyzji komitetu sądowiczego

Jeżeli oskarżony uważa, że przy rozpatrywaniu jego sprawy dopuszczono się jakiegoś uchybienia, powinien w ciągu tygodnia od chwili powiadomienia go o decyzji komitetu napisać odwołanie wraz z uzasadnieniem.

Pismo to powinno być adresowane do komitetu sądowiczego, który rozstrzygał sprawę.

Przewodniczący komitetu sądowiczego skontaktuje się bezzwłocznie z nadzorcą obwodu który wyznaczy starszych do komitetu odwoławczego.

W miarę możliwości starsi wybrani przez nadzorcę obwodu do komitetu odwoławczego nie powinni być z tego samego zboru, co pierwszy komitet.

Gdyby w piśmie nie podano wyraźnie przyczyny odwołania, spróbujcie ustalić, której z poniższych sytuacji ono dotyczy:

Oskarżony twierdzi, że nie zasłużył na wykluczenie.

Nie przyznaje się do zarzucanego mu wykroczenia.

Przyznaje się do winy, ale uważa, że okazał skruchę.

Odwołanie należy rozpatrzyć, choćby uzasadnienie brzmiało niezbyt przekonująco (*km 4/80*, ss. 7, 8).

Gdyby odwołano się po siedmiu dniach, skontaktujcie się jak najszybciej z biurem oddziału, prosząc o wskazówki.

Przesłuchanie odbywa się w podobny sposób, jak przed pierwszym komitetem sędziowskim.

Może zajść potrzeba ponownego zbadania wszystkich dowodów, które przedłożono poprzednio, oraz rozpatrzenia nowych, które stały się dostępne później.

Członkowie pierwszego komitetu sędziowskiego powinni być obecni podczas przesłuchania (przesłuchań) przed komitetem odwoławczym.

Pierwszy komitet powinien przed przesłuchaniem odwoławczym przekazać komitetowi odwoławczemu wypełnione formularze S-77 i S-79 wraz ze wszystkimi dokumentami dostępnymi na pierwszym przesłuchaniu (przesłuchaniach).

Gdyby członkowie pierwszego komitetu lub oskarżony uznali, że zostały zmienione zeznania bądź dowody,

mogą to zasygnalizować po przedstawieniu tych rzekomo zmienionych dowodów.

Po przedłożeniu dowodów komitet odwoławczy powinien naradzić się na osobności.

Komitet odwoławczy może też zechcieć zapytać o coś na osobności pierwszy komitet lub oskarżonego.

Komitet odwoławczy ma zbadać, czy w osądzeniu sprawy popełniono jakiś błąd, czy też decyzja była w zasadzie

śluszna, oparta na istniejącym materiale dowodowym; ma też ocenić postawę oskarżonego w czasie przesłuchania (przesłuchań) przed pierwszym komitetem.

Komitet odwoławczy ma stwierdzić, czy na początku była podstawa biblijna do powołania komitetu sądowego i czy winowajca okazał skruchę *podczas przesłuchania przed pierwszym komitetem sądowym*.

Może komitet przeoczył jakieś okoliczności łagodzące, na przykład napastowanie w dzieciństwie, zaburzenia psychiczne bądź emocjonalne itp.

Wprawdzie nie usprawiedliwia to popełnienia wykroczenia, ale zrozumienie tkwiących głębiej powodów bądź przyczyn trudności natury emocjonalnej lub psychicznej może pomóc komitetowi w osądzeniu sprawy w sposób zrównoważony, nacechowany współczuciem (w90 15.2, ss. 21-23).

Winowajca może być zdania, że co prawda dopuścił się wykroczenia zasługującego na wykluczenie, jednakże podczas przesłuchania przed pierwszym komitetem sądowym okazał skruchę (w84/8, ss. 27, 28).

Komitet odwoławczy zbada dowody w celu ustalenia, czy okazano szczerą skruchę (część 5 (b), ss. 112-115; w81/22, ss. 10, 11).

Komitet odwoławczy może dojść do wniosku, że pierwotny powód był wątpliwy, ale są inne uzasadnione podstawy do wykluczenia.

W takim wypadku należałoby dać winowajcy trochę czasu, w razie potrzeby nawet kilka dni, na dostarczenie dowodów lub postawienie świadków, którzy jego zdaniem mogliby obalić nowe zarzuty.

Gdyby jednak zarzuty się potwierdzały, a winowajca nie okazywał szczerzej skruchy, komitet odwoławczy może orzec wykluczenie grzesznika na podstawie tych nowo ujawnionych powodów.

Następnie komitet odwoławczy powiadamia oskarżonego, że podtrzymuje decyzję o wykluczeniu oraz informuje go, co musi zrobić, by mógł być ponownie przyjęty.

Wypełnia się nowe formularze S-77 i S-79 z odpowiednimi danymi i po dołączeniu wcześniejszych formula-

rzy oraz korespondencji dotyczącej tej sprawy wysyła do biura oddziału.

Jeżeli komitet odwoławczy podtrzyma decyzji o wykluczeniu nie można się już od niej odwoływać. Gdyby jednak winowajca upierał się przy tym, że w postępowaniu sądowym popełniono poważny błąd, komitet odwoławczy powinien go powiadomić, że w ciągu siedmiu dni może przedłożyć komitetowi odwoławczemu zarzutu na piśmie w celu przekazania ich do biura oddziału.

Komitet odwoławczy dołącza to oświadczenie do sprawozdania, które wysyła do biura oddziału.

Nie podaje się żadnego komunikatu o wykluczeniu, dopóki nie nadejdą uwagi z biura oddziału.

Jeśli w ciągu siedmiu dni nie wpłynie do komitetu odwoławczego żadna pisemna skarga na poważne uchybienie

w postępowaniu sądowym (zgodnie z powyższym wyjaśnieniem), komitet odwoławczy wysyła formularze S-77 i S-79 i poleca pierwszemu komitetowi ogłosić wykluczenie.

Jeżeli komitet odwoławczy nie zgadza się z decyzją o wykluczeniu, omawia to na osobności z pierwszym komite-tem.

Gdy oba komitety uzgodnią, że dana osoba nie powinna być wykluczona, należy jej to powiedzieć.

Komitet odwoławczy informuje krótko biuro oddziału, że oba komitety zgodnie doszły do wniosku, iż wykluczenie jest bezzasadne, przy czym należy wyraźnie zaznaczyć, że pierwszy komitet zgadza się z tą decyzją.

Pierwszy komitet otrzymuje kopię listu, którą należy przechowywać w zaklejonej kopercie w poufnych aktach zboru.

Czasami pierwszy komitet i komitet odwoławczy mają odmienne zdania.

W takim wypadku w żaden sposób nie daje się oskarżonemu do zrozumienia, do jakich wniosków doszedł komitet odwoławczy. Mówi mu się po prostu, że decyzja jeszcze nie zapadła.

Komitet odwoławczy wysyła formularze S-77 i S-79 do biura oddziału wraz z uzasadnieniem swojej decyzji

oraz z listem pierwszego komitetu wyluszcającym przyczynę (przyczyny) różnicy zdań.

Komitet odwoławczy wręcza pierwszemu komite-
wi kopię swego pisma. Oba komitety zaczekają na
odpowiedź biura oddziału.

Może się okazać, że jeden lub oba komitety przeoczyły jakieś ważne okoliczności.

Biuro oddziału chętnie wypowie się w tej sprawie i w razie potrzeby udzieli dodatkowych wskazówek biblijnych, przekazując te informacje komitetowi odwoławczemu.

Dalsze spotkania z obwinionym lub obu komitetami mogą, ale nie muszą być konieczne do zakończenia sprawy.

Po usunięciu różnicy zdań między komitetami w świetle zasad biblijnych przedstawionych przez biuro oddziału komitet odwoławczy powiadamia winowajcę o swej decyzji.

Jeżeli dochodzi do wykluczenia, pierwszy komitet postara się powiadomić o tym zbor.

Ponowne przyjęcie do społeczności

Chociaż osób wykluczonych nie powinno się pochopnie przyjmować do społeczności, to jednak należy rozpatrzyć każdą taką prośbę.

Raz w roku grono starszych przejrzy listę osób mieszkających na terenie zboru, które zostały wykluczone lub się odłączyły. Starsi odwiedzą wszystkie wytypowane osoby, żeby się zorientować, czy pragną powrócić do zboru (w91 15.4, ss. 22, 23).

Do odwiedzenia każdej takiej osoby grono wyznaczy dwóch starszych, w miarę możliwości zorientowanych w sytuacji.

Podczas jednej lub dwóch krótkich wizyt starsi mogą życzliwie wyjaśnić, co dana osoba powinna zrobić, by mogła powrócić do zboru.

Relację z tej rozmowy złożą zborowemu komitetowi służby, który zapozna z nią wszystkich starszych na najbliższym spotkaniu całego grona.

Gdy ktoś prosi o ponowne przyjęcie albo przez zmianę postępowania daje dowody skruchy oraz chęci powrotu do zboru, upoważnieni starsi mogą z nim porozmawiać i życzliwie mu wyjaśnić, jakie kroki powinien poczynić.

Dobrze jest, gdy starsi z komitetu sądowiczego, który wykluczył daną osobę zasiądą też w komitecie rozpatrującym sprawę przyłączenia, jeśli to jest możliwe i jeśli dalej są starszymi w zborze rozpatrującym prośbę o ponowne przyjęcie.

Przy załatwianiu prośby o przyłączenie do społeczności starsi powinni działać rozważnie.

Szczera skrucha oraz zaniechanie grzesznego postępowania - a nie nastawienie innych lub jedynie upływ czasu - to zasadnicze czynniki decydujące o tym, kiedy dana osoba może być ponownie przyjęta (1 Kor. 5:1, 11-13; 2 Kor. 2:6,7).

Starsi powinni być przekonani, że wykluczony miał dosyć czasu na udowodnienie szczerości swych zapewnień o skrusze (w73/13, ss. 11-15).

Weźcie pod uwagę *całokształt* jego życia. Czy widać z niego, że okazuje on szczerą skruchę? (w77/21, s. 7).

Jeśli tak, to starsi będą się wystrzegać bezwzględnego wymuszania na nim przyznania się punkt po punkcie do wszystkich grzechów, które mogły nawet nie być bezspornie dowiedzione.

Jeżeli są dowody *zmowy* wśród osób, które porzuciły swoich współmałżonków, żeby się pobrać, powinien upłynąć dłuższy czas zanim będzie można rozpatrzyć ich prośby o ponowne przyjęcie (w80/6, ss. 23, 24).

Gdy zostanie stwierdzone, że winowajca przejawia szczerą skruchę, zaniechał grzesznego postępowania i spełnia uczynki odpowiadające skrusze, to można go znowu przyjąć do zboru (por. Dzieje 26:20, *NW*).

Decyzję o przyłączeniu skruszonego grzesznika podejmuje komitet sądowniczy zboru, który dokonał wykluczenia ze społeczności. Sekretarz zboru powinien bezzwłocznie pod-

pisać i odesłać do Towarzystwa formularz S-79b (*om ss.* 148, 149).

Jeżeli wykluczony się wyprowadził, jego prośba o przyłączenie może być rozpatrzona przez komitet sądowniczy zboru do którego chodzi na zebrania. Następnie ów komitet przekazuje swoje zalecenie gronu starszych w zborze, w którym doszło do wykluczenia.

Jeżeli oba zbory, nie są od siebie zbyt odległe, komitet sądowniczy zboru, który powziął decyzję o wykluczeniu powinien spotkać się z wyłączonym po otrzymaniu zalecenia o komitecie zboru, do którego wpłynęła jego prośba o przyłączenie.

Komunikat o przywróceniu do społeczności ogłasza się w zborze, do którego dana osoba kiedyś należała oraz w tym, do którego obecnie należy.

Osoba tak przyjęta może mimo wszystko potrzebować znacznej pomocy duchowej.

Starsi powinni dopilnować, żeby udzielono jej konkretnej pomocy w odzyskaniu zdrowia duchowego (Kol. 2:7; Tyt. 2:1, 2).

Można prowadzić z nią studium biblijne, które raportuje się jako służbę polową.

Trzeba nałożyć na nią ograniczenia, żeby jej pomóc zrozumieć potrzebę dbania o "proste ścieżki dla swych stóp", jak również ze względu na sumienie zboru (Hebr. 12:13, *NW*).

Przywilej uczestniczenia w służbie polowej zostaje przywrócony z chwilą przyjęcia do społeczności.

Inne przywileje, takie jak zabieranie głosu na zebraniach, udział w ich programie oraz przewodzenie zborowi w modlitwie, można udostępniać stopniowo, gdy ponownie przyjęty zrobi dostateczne postępy duchowe, aby się do tego nadawać i gdy zdaniem starszych obdarzenie go takimi przywilejami nie wywoła zgorszenia w zborze.

Starsi zboru do którego teraz należy, zadecydują, kiedy można mu przywrócić określone przywileje.

O tym, ile czasu powinno upłynąć, zanim będzie można zalecić przyłączonego brata na odpowiedzialne stanowisko i obdarzyć go dodatkowymi przywilejami, decydują o okoliczności danej sprawy.

Starannie rozważcie, jakie wrażenie mogłoby wywołać za mianowanie danego brata. *Czy nie zgorszyłoby to innych?*

Na przywilej służi pomocniczego lub starszego można kogoś zalecić dopiero wtedy, gdy miał dosyć czasu na *udowodnienie*, że test nieposzlakowany, że znowu 'nie ma przeciw niemu zarzutu' i że ma "swobodę mowy" (1 Tym. 3:2, 9, 10, 13, *NW*).

Nienagannym życiem musi zmazać hańbę i na nowo dać przekonujące dowody sprawiedliwości, co może potrwać szereg lat.

Jeżeli wykroczenie miało miejsce w innym zborze, trzeba uwzględnić odczucia członków tego zboru.

Jeżeli doszło do skandalu, może przez bardzo długi okres nie być w stanie tak dalece zmazać swej winy, żeby się nadawać do zamianowania na służbę pomocni czego czy też starszego.

Wyjaśnienia i wskazówki co do sposobu postępowania w pewnych sprawach

Wprawdzie *każde kłamstwo* jest naganne, ale przy rozpatrywaniu sprawy kłamstwa starsi powinni kierować się zdrowym rozsądkiem, rozwagą i zrównoważeniem, by ustalić, jak poważny jest dany grzech i czy nie wszedł w zwyczaj.

Niektóre kłamstwa mogą polegać na wyolbrzymianiu faktów, jak również na wprowadzających w błąd wypowiedziach, które pociągają za sobą stosunkowo niegroźne następstwa.

Ktoś może skłamać pod wpływem chwilowego nacisku lub z obawy przed człowiekiem (Mat. 26:69-75).

Dopóki nie zostanie dowiedzione zeznaniami świadków lub przyznaniem się do winy, że miał zwyczaj nikczemnie i złośliwie kłamać, starsi postarają się sprowadzić go na właściwą drogę zastosowanym z miłością upominaniem na podstawie Biblii bez prowadzenia postępowania sądowiczego.

Jeżeli budzi wątpliwości *poczytalność* osoby ochrzczonej, której grozi wykluczenie, komitet sądowiczy powinien ocenić fakty.

Rozważcie materiał dowodowy oraz stopień upośledzenia umysłowego, a następnie zadecydujcie, czy należałoby przestać na podaniu jakiegoś komunikatu, czy też musi dojść do wykluczenia.

Wprawdzie może być podstawa do okazania nadzwyczajnej wyrozumiałości i cierpliwości, ale starsi muszą chronić czystość i duchową pomyślność zboru (1 Tes. 5:14).

***Małżeństwo* pochodzi od Boga (Marka 10:6-9).**

Zaręczyny są poważnym zobowiązaniem i w zasadzie jest to sprawa osobista (Mat. 5:37).

Gdyby jednak doszło do jednostronnego zerwania narzeczeństwa przez kogoś, kto w organizacji piastuje odpowiedzialne stanowisko, może zająć potrzeba bliższego zbadania sprawy (w76/17, ss. 23, 24).

Poślubienie *niewierzącego* jest sprzeczne z zasadami biblijnymi (5 Mojż. 7:3, 4; 1 Kor. 7:39; 2 Kor. 6:14, 15).

Gdyby oddany Bogu, ochrzczony chrześcijanin zawarł związek małżeński z osobą niewierzącą, zostałby pozbawiony wszystkich aktualnie piastowanych specjalnych przywilejów (1 Tym. 3:2, 4, 5, 12, 13; w83/2, ss. 23, 24).

Jeżeli ojciec, który jest starszym, sługą pomocniczym lub pionierem, zachęca do takiego małżeństwa, zezwala na nie lub wyraża cichą aprobatę, stawia to pod znakiem zapytania jego przydatność. Dotyczy to także matki, która jest pionierką.

Korzystanie z Sali Królestwa musi być zgodne z miernikami Bożymi.

Nie będą się w niej odbywać zaślubiny niewierzących ani uroczystości z okazji rocznicy ślubu (w84/20, ss. 8-13).

Jednakże niekiedy grono starszych może zezwolić na ślub w Sali Królestwa dwojgu nie ochrzczonym głosicielom, którzy regularnie przychodzą na zebrania i zamierzają dać się ochrzcić na większym zgromadzeniu.

W każdym wypadku grono starszych decyduje, kiedy uroczystość weselna może się odbyć w Sali Królestwa.

Wolno się posłużyć *ślubowaniem małżeńskim* zamieszczonym w *Strażnicy* nr 20 z roku 1984 na stronie 12.

Treść ślubowań można dopasować do wymogów miejscowego prawa, ale nie należy się posługiwać przyrzeczeniami, które ktoś sam obrał lub wymyślił.

Rozwód i ponowne małżeństwo nie są zgodne z pierwotnym zamierzeniem Jehowy wobec człowieka.

Pismo Święte usilnie zachęca osoby związane węzłem małżeńskim, żeby żyły ze sobą jako "jedno ciało" (1 Mojż. 2:22-24; Mat. 19:4-6, *NW*; 1 Kor. 7:10-16; w84/7, ss. 25, 26).

Wiele problemów małżeńskich da się rozwiązać dzięki zastosowaniu zasady z Mateusza 18:15.

Prawo Mojżeszowe zezwalało mężowi (ale nie żonie) rozwieść się po doszukaniu się u żony 'czegoś odrażającego'; pojęcie to można było różnie interpretować (Powt. Pr. 24:1, *BT*).

Jezus Chrystus położył nacisk na trwałość chrześcijańskich małżeństw, ale żonom przyznał takie samo prawo do rozwodu, jak mężom (Marka 10:11, 12).

W zborze chrześcijańskim rozwód jest dopuszczalny jedynie z powodu "rozpusty", czyli *pornei'a* (Mat. 5:31, 32; 19:3-9).

Pozamałżeńskie stosunki płciowe nie powodują automatycznie zerwania więzów małżeńskich w oczach Boga; strona niewinna może przebaczyć (Oz. 3:1-3; 1 Kor. 13:4-8).

Wprawdzie starszych tak czy inaczej trzeba o tym powiadomić, ale decyzję co do tego, czy dojdzie do rozwodu, podejmuje strona niewinna.

Należy poinformować osobę pokrzywdzoną, że *podjęcie współżycia z partnerem* winnym cudzołóstwa świadczy-

łoby o przebaczeniu i tym samym anulowałyby biblijną podstawę do rozwodu (w84/6, ss. 27, 28).

Wybaczonego cudzołóstwa nie można już użyć za uzasadnienie rozwodu, gdyby jednak później wyszły na jaw za-

tajone akty cudzołóstwa, mogą dać podstawę do rozwiązania małżeństwa (w76/21, ss. 23, 24).

Wybaczenie cudzołóstwa wiąże się z gotowością pokrzywdzonego współmałżonka do wznowienia w rozsądnym czasie pożycia płciowego z winnym partnerem (w77/1, ss. 23, 24).

Osoba winna cudzołóstwa może starać się o rozwód i o uznanie przez zbór jej prawa do ponownego zawarcia małżeństwa, jeśli niewinny partner uchyla się od współżycia cielesnego przez zbyt długi czas, a przy tym nie występuje o rozwód.

Powstrzymaniem się od spełniania powinności małżeńskich zdradzony współmałżonek daje dowód, że nie chce przebaczyć.

Starsi rozważą dowody przedstawione przez winnego, żeby ocenić, czy ma miejsce trwałe odrzucenie go przez niewinnego współmałżonka.

Gdy postanawiają się rozwieść, starania o rozwód uprawniający chrześcijanina do ponownego małżeństwa powinien w miarę możliwości podjąć partner niewinny, chyba że strona winna przeprowadzi rozwód za zgodą strony niewinnej; oboje są wtedy wolni do ponownego małżeństwa.

Jeżeli strona winna *sama* przeprowadzi rozwód wbrew woli strony niewinnej, nie może zawrzeć nowego związku małżeńskiego.

Jeśli kogoś poślubi, chociaż niewinny partner jest skłonny wybaczyć jej zdrady i utrzymać małżeństwo, będzie to *związek cudzołożny* (Łuk. 16:18).

W takim wypadku zбір podejmuje postępowanie sądownicze niezależnie od tego, co dotąd w tej sprawie uczyniono, chyba że winowajca został już wykluczony.

Jeżeli *rozwidzeni współmałżonkowie* (choćby rozwód miał tylko podstawy prawne) utrzymują ze sobą stosunki cielesne, to dopuszczają się rozpusty (Hebr. 13:4; w83/12, ss. 23, 24).

Jeśli *małżeństwo żyjące w separacji* postanawia podjąć współżycie płciowe, jest to ich prywatną sprawą (Rzym. 14:12).

Osoba, która popełnia cudzołóstwo po uzyskaniu niebiblijnego rozwodu przez jej współmałżonka, może według Biblii ponownie zawrzeć małżeństwo, gdyż została już odrzucona *przez partnera*, który otrzymał rozwód.

Sprawę cudzołóstwa rozpatrzy komitet sądowniczy.

Zalecanie się i umawianie na randki, gdy jedna strona nie jest uprawniona do zawarcia małżeństwa, jest niewłaściwe (w81/11, ss. 22, 23).

Trzeba udzielić stanowczych rad i kilkakrotnie ostrzec, a jeśli taka osoba lub osoby nie reagują, można je naznaczyć (2 Tes. 3:14, 15).

Gdyby ktoś upierał się przy takim postępowaniu do tego stopnia, iż stałoby się to gorszące, a *ponawiane starania* mające na celu poprawę sytuacji nic by nie dały, może to stanowić podstawę do powołania komitetu sądowniczego (Gal. 5:19; w84/7, s. 28; w74/5, ss. 22-24).

Osobę, która po zawarciu *cudzołożnego małżeństwa* zostanie w końcu przyjęta do społeczności, rzadko kiedy zaleca się do usługiwania na odpowiedzialnym stanowisku w zborze - przynajmniej dopóki partner małżeński, którego opuściła bez podstawy biblijnej, nie zawrze ponownie związku małżeńskiego albo nie umrze.

W każdym wypadku powinno upłynąć sporo lat (1 Tym. 3:2, 12, 13; w84/7, s. 25; w81/18, ss. 23, 24).

Chrześcijanie powinni unikać wszelkich form hazardu, w tym także loterii (por. Izaj. 65:11; w89 15.10, s. 29; w86/5, ss. 15, 16).

Hazard może rozbudzać niechrześcijańskie cechy, takie jak chciwość i zachłanność (Rzym. 13: 9, 10; 1 Kor. 6:9, 10; Kol. 3:5).

Jeszcze inne negatywne skutki hazardu oraz kontaktów z hazardzistami stanowią dla prawdziwych chrześcijan dodatkowe powody, żeby się go wystrzegać (1 Kor. 15:33; w82/6, ss. 22-24; w73/15, ss. 6-8).

Jeśli ktoś uprawia hazard i po kilkakrotnych rozmowach uporczywie postępuje w sposób nacechowany chciwością, może zostać wykluczony ze zboru chrześcijańskiego (w82/6, ss. 22-24; w68 12, s. 10).

Trzeba wystrzegać się poglądu, że drobny hazard uprawiany jedynie dla rozrywki jest nieszkodliwy (Gal. 6:7, 8).

Jednakże starsi nie będą dociekać co głosiciele robią pod tym względem, jeśli to nie zagraża stanowi duchowemu danej osoby lub zboru.

Jeżeli jakieś przedsiębiorstwo bądź dom towarowy rozdaje nagrody zwycięzcom konkursu albo klientom, których nazwiska wylosowano z listy kupujących, może nie być nic niestosownego w przyjęciu takiej nagrody, jeśli uczestniczenie w losowaniu nie jest uzależnione od osobnej wpłaty (w74/10, s. 23).

Trzeba zachować ostrożność, żeby przyjęcie takiej nagrody nie wzbudziło chciwości.

Wyrażenia używane przy reklamowaniu losowania lub konkursu, jak również osoby fundatorów mogą sprawić, że chrześcijanin nie zechce w tym uczestniczyć zarówno dla własnego dobra, jak i z obawy przed zgorzeniem innych (Rzym. 14:21; 1 Kor. 10:31-33).

Praca zawodowa mająca powiązania z hazardem nie jest właściwa dla chrześcijanina.

Osoba, której praca bezpośrednio wiąże się z hazardem albo która przez jej wykonywanie staje się *wyrażnie współwinna* złego postępowania lub *popierania niegodziwych praktyk*, będzie podlegać wykluczeniu, jeśli w ciągu wyznaczonego czasu, zazwyczaj 90 dni, nie dokona niezbędnych zmian (*km* 3/77, ss. 3-8).

Słowo Boże radzi wszystkim chrześcijanom, żeby przestrzegali praw (Rzym. 13:1; Tyt. 3:1).

Chrześcijanie mają płacić Cezarowi to, co należy do Cezara, powinni też przestrzegać przepisów swego kraju w każdej dziedzinie, która nie koliduje z prawem Bożym (Mat. 22:21; Rzym. 13:1; w90 1.11, ss. 10-15, 18-28).

Jeśli będą tak robić, nie muszą się obawiać, że zostaną ukarani przez władze za łamanie prawa, i zachowają czyste sumienie (Rzym. 13:3-5; 1 Piotra 3:16).

Kiedy prawa ludzkie kolidują z prawem Bożym, chrześcijanie idą za przykładem apostołów Jezusa Chrystusa (Dzieje 4:19, 20; 5:29-32).

We wszelkich sprawach handlowych chrześcijanie powinni dbać o dobrą opinię.

Nie mogą prowadzić interesów sprzecznych z prawem Cezara ani wdawać się w nielegalne praktyki handlowe.

Mądrze jest unikać robienia zakupów oraz korzystania z usług osób bądź firm znanych z prowadzenia nielegalnych interesów.

Praca zawodowa chrześcijanina nie powinna budzić wątpliwości, żeby nie przynosiła hańby ani nie gorszyła innych.

Stosowanie się do rad biblijnych zabezpiecza chrześcijanina przed przekroczeniem prawa i chroni jego sumienie (Rzym. 13:3, 5).

Gdy starsi się dowiedzą, że członek zboru prowadzi działalność niezgodną z przepisami lub dopuścił się poważnego wykroczenia, nie muszą się czuć zobowiązani przez prawo do poinformowania władz świeckich o winowajcy lub przewinieniu.

Chociaż zbor chrześcijański nie ma obowiązku egzekwować przestrzegania praw Cezara, to jednak sam charakter pewnych wykroczeń wymaga powiadomienia o nich władz świeckich.

Może okazać się konieczne zachęcenie winowajcy, by sam zgłosił się do władz. Przed podjęciem w tej sprawie jakichkolwiek kroków skontaktujcie się z biurem oddziału. Oczywiście najpierw przypomnijcie sobie aktualne wskazówki Towarzystwa na ten temat.

Wprawdzie starsi nie stoją na straży przestrzegania praw Cezara, ale gdy w grę wchodzi również naruszenie prawa Bożego, muszą dokładnie zbadać, co się wydarzyło.

W zależności od popełnionego wykroczenia może zająć potrzeba zbadania sprawy przez komitet sądowiczy.

Z wypowiedzi apostoła Pawła o Onezymie wynika, że od osoby, która przed poznaniem prawdy dopuściła się czynów niezgodnych z prawem nie wymaga się żeby przed chrztem uregulowała te sprawy z władzami (Filem. 10-18; w80/5, ss. 25, 26).

Od byłego złodzieja nie żąda się, żeby przed chrztem zwrócił wszystko, co ukradł, chociaż w niektórych wypadkach sumienie może go do tego pobudzać (Łuk. 19:8).

Krew Jezusa Chrystusa zakrywa grzechy takich nowicjuszy. Mogą zostać ochrzczeni. Należy jednak podchodzić z rozwagą do powierzania im większych przywilejów (Izaj. 1:18; 1 Tym. 2:5, 6; 1 Jana 1:7).

Jeżeli osoba przygotowująca się do chrztu *przebywa nielegalnie* w danym kraju, należy ją ponaglić, żeby w miarę możliwości uregulowała swój status prawny (w77/13, ss. 23, 24).

Zbór chrześcijański trzyma się dziś biblijnego wzorca, jakim było załatwienie przez apostoła Pawła sprawy Onezyma (Filem. 8-22).

Nadzorcy nie śledzą prywatnego życia braci, nie mają też obowiązku szczegółowo zapoznawać się z prawem cywilnym i karnym, żeby potem czuwać nad jego przestrzeganiem. Nie sprawdzają, czy dom brata spełnia wszystkie wymagania kodeksu budowlanego, i tak samo nie wnikają, czy dana osoba zastosowała się do każdego przepisu regulującego jej status prawny, ani nie uzależniają od tego dopuszczenia jej do chrztu lub pozostawienia w zborze.

Nie należy odmawiać takiej osobie chrztu, ale nie będzie się jej uważać za przykład ani nie powierzy się jej w zborze żadnego odpowiedzialnego stanowiska. Tak samo należy postąpić z kimś, kto się posługuje fałszywym lub nieważnym dowodem tożsamości.

Brat, który powiadomił władze o swym nielegalnym statusie i wypełnił formularze, żeby uregulować swoją sytuację, może reprezentować zbór w modlitwie, przedstawiać punkty w programie zebrań oraz zostać zamianowanym pionierem, sługą pomocniczym lub starszym, jeśli spełnia inne wymagania.

Takie przywileje można mu udostępniać nawet wtedy, gdy władze nie rozpatrują od razu jego prośby

o zezwolenie na pobyt w kraju. Nie jest już nielegalnym uchodźcą.

Sporów między braćmi nie wolno toczyć przed sądami świeckimi, lecz trzeba je rozwiązywać zgodnie ze wskazówkami Jezusa z Mateusza 18:15-17 (część 5 (b), s. 108).

W 1 Koryntian 6:1-8 apostoł Paweł udziela chrześcijanom stanowczej rady, żeby się nie procesowali przed sądami świeckimi w celu załatwiania sporów, które powinno się rozstrzygać przed starszymi zboru (w77/21, ss. 2, 3; w74/17, ss. 23, 24).

Niekiedy w roli arbitra mogą wystąpić starsi albo brat zajmujący neutralną postawę.

Jeśli ktoś lekceważy w tej sprawie Słowo Boże, *może* to mieć wpływ na jego przywileje w zborze.

Istnieją jednak kwestie prawne nie wchodzące w zakres kompetencji zboru, które można przedkładać do rozstrzygnięcia sądom świeckim bez pogwałcenia zasady z 1 Koryntian 6:1-8 lub jej ducha. Należą do nich:

Sprawy rozwodowe i alimentacyjne, przyznanie opieki nad dzieckiem.

Uzyskanie odszkodowania od towarzystwa ubezpieczeniowego.

Jeśli ktoś poniósł straty lub odniósł obrażenia w samochodzie prowadzonym przez współwyznawcę albo wskutek najechania przez ten samochód, może okazać się konieczne wniesienie sprawy do sądu,

żeby uzyskać odszkodowanie od towarzystwa, w którym dany brat był ubezpieczony.

Umieszczenie na liście wierzycieli w postępowaniu upadłościowym.

Potwierdzenie autentyczności testamentu.

Niekiedy wniesienie powództwa na czyjeś powództwo.
Na przykład:

Jeżeli *świecki wierzyciel* procesuje się z bratem, może okazać się konieczne, żeby brat dla obrony

własnych interesów wniósł powództwo wzajemne, mimo iż sprawa może dotyczyć braci duchowych.

Jeżeli brat wytacza proces współwynawcy, pozwany nie naruszy zasady z 1 Koryntian 6:1-8, gdy będzie się bronił lub gdy także wniesie powództwo. (Niezależnie od tego, czy sprawa była już rozpatrywana przez starszych).

Świadkowie Jehowy zachowują neutralność wobec politycznych i militarnych spraw narodów (Jana 17:16; rs ss. 192-198).

Nie wtrącają się do tego, co robią inni, jeśli chodzi o udział w wyborach politycznych, kandydowanie na stanowiska polityczne bądź prowadzenie kampanii politycznych, przynależność do organizacji, które nie są neutralne, wykrzykiwanie sloganów politycznych i tak dalej (w87/1, ss. 15, 16; w69/20, ss. 13, 14).

Prawdziwi chrześcijanie 'nie należą do świata', toteż członek zboru, który narusza neutralność chrześcijańska i nie okazuje skruchy, sam się odłącza od neutralnego zboru (Jana 15:19; 17:14-16, *NW*; w82/14, ss. 23, 24).

Starsi powinni porozmawiać z osobą, o której wiadomo, iż zamierza tak postąpić, gdyż może to robić nieświadomie (Ps. 119:67; Gal. 6:1; 1 Tym. 1:13).

Jeśli odrzuca proponowaną pomoc i zaczyna naruszać neutralność chrześcijańską, komitet powinien opisać na formularzach S-77 i S-79 fakty świadczące o jej odłączeniu się i przesłać je do biura oddziału.

Na ogół ogłasza się że ten a ten odłączył się od zboru, zaś jego samego powiadamia się *ustnie*, jak będzie traktowany. Jeżeli z jakichś wyjątkowych powodów nie podaje się ogłoszenia, można na osobności powiadomić tych członków zboru, z którymi mógłby mieć kontakt. Należy go traktować jak wykluczonego. Zobacz część 5 (a), strony 101,102.

Kiedy ktoś jest proszony o wyrażenie opinii lub podpisanie petycji w jakiejś kwestii społecznej, musi starannie rozważyć tę sprawę. Spełnienie takiej prośby może, ale nie

musi być niestosowne. Czy kwestia ta nie ma charakteru politycznego? (w84/17, ss. 27, 28).

Gdyby w nagłych wypadkach władze zwróciły się o wyrażenie zgody na tymczasowe skorzystanie z Sali Królestwa lub wyposażenia należącego do zboru, spełnienie tej prośby nie stanowiłoby naruszenia neutralności.

W niektórych krajach wszyscy mieszkańcy są proszeni o pomoc w budowie dróg lub przy pracach polowych. Jeżeli nie jest to forma służby wojskowej, lecz coś w rodzaju podatku, może nie być w tym nic złego, dopóki sam rodzaj pracy nie będzie sprzeczny z zasadami biblijnymi (Mat. 5:41; 22:21).

Gdy chrześcijanie kierują się wyważonymi radami biblijnymi, zazwyczaj unikają sytuacji, w których w grę może wchodzić *samoobrona* (Prz. 15:1; 17:14; 26:17).

W razie napaści chrześcijanin mógłby odparować ciosy czy nawet uwolnić się od napastnika przez chwilowe o-
bezwładnienie go.

Chrześcijanka, której grozi zgwałcenie, powinna stawić opór ze wszystkich sił (5 Mojż. 22:23-27; w84/7, s. 27; w69/7, ss. 11-14).

Jednym z najlepszych środków obrony jest na ogół krzyk; niektóre osoby nie są jednak w stanie krzyczeć wskutek panicznego strachu. (Mężczyzna lub kobieta, których zgwałcono z użyciem siły, nie będą winni *pornei'a*).

Gdyby chrześcijanin ćwiczył karate, judo lub inne techniki prowadzenia walki, nie byłoby to zgodne z duchem 1 Koryntian 13:4-7 ani Izajasza 2:4 (por. Jana 13:35; w83/23, s.18).

Gdyby brat zaczął się ćwiczyć w takich sztukach walki, przestałby się nadawać na starszego, sługę pomocniczego lub pioniera.

Z osobą, która publicznie popiera ćwiczenie się w prowadzeniu walki wręcz, można by postąpić w myśl 2 Tesaloniczan 3:13-15.

Gdyby brat zaczął zawodowo uprawiać boks i tego nie zaniechał, zostałby wykluczony ze zboru (w82/8, s. 22).

Zbór chrześcijański nie jest upoważniony do udzielania szczegółowych wskazówek co do *pożycia seksualnego* w małżeństwie, można jednak radzić współmałżonkom, żeby w stosunkach płciowych, podobnie jak w każdym innym aspekcie życia chrześcijańskiego, przejawiali wzajemną życzliwość, miłość i szczerze zainteresowanie (Efez. 5:28-30; 1 Piotra 3:1, 7).

Każdy powinien nienawidzić wszelkich wynaturzonych praktyk seksualnych (3 Mojż. 18:22, 23; Ps. 97:10; Am. 5:15; Rzym. 12:9; Efez. 5:3,10-12; Kol. 3:5, 6).

Należy usilnie zachęcać wszystkich do postępowania w taki sposób, by zachować czyste sumienie i nie skalać łoża małżeńskiego (Hebr. 13:4; w84/7, ss. 24-28).

Wprawdzie wynaturzone praktyki są złe, nie oznacza to jednak, że osoba dopuszczająca się ich musi bezwzględnie utracić przywileje służby.

Jeżeli starsi dowiedzą się o czymś takim, powinni rozważyć: Czy chodzi o praktykowanie tego dopiero od niedawna, czy już od dłuższego czasu? A może miało to miejsce w przeszłości i teraz już nie stanowi problemu? Może ktoś nie widzi w tym nic niestosownego? Czy ma wyrzuty sumienia? Gdy okazuje szczerą skruchę, a sprawa nie nabrała rozgłosu, może nie być konieczne pozbawianie go przywilejów służby.

CZEŚĆ 6 (a)

Zorganizowany teokratycznie lud dla imienia Jehowy

Jehowa ma ziemską rodzinę, która wykonuje Jego dzieło, uznaje doniosłe znaczenie Jego imienia i stara się wszelkimi sposobami je czcić (Dzieje 15:14; Efez. 2:19; 1 Tym. 3:15; Hebr. 3:4-6). Podobnie jak to było w wypadku cielesnego Izraela, Jehowa zbiera dziś swój wybrany lud do organizacji (2 Mojż. 19:5,6). Kieruje nim "wierny zarządca", wyznaczony do zajmowania się sprawami organizacyjnymi zgodnie z wolą Bożą (Łuk. 12:42, *NW*). Starożytny Izrael stanowił wzór tego, jak w obecnych dniach ostatnich ogólnoswiatowa braterska społeczność chrześcijańskich Świadców Jehowy miała być zorganizowanym ludem prowadzonym przez Boga (Hebr. 10:1). Potrzebna jest organizacja, żeby zgromadzić "wielką rzeszę" ze wszystkich narodów i żeby jej członkowie mogli zgodnie oświadczyć: "Wybawienie zawdzięczamy naszemu Bogu, który zasiada na tronie, oraz Barankowi" (Obj. 7:9,10, *NW*; *rs* ss. 291-293. Obejmuje to dzisiaj "urząd

zarządcy dany od Boga", powierzony pieczy "niewolnika wiernego i rozumnego" (Kol. 1:25, *NW*; Mat. 24:45-47, *NW*; *it-2*, s. 1035; *w82/15*, ss. 6-12).

Ogólnowiatowa organizacja kierowana przez Boga

Świadkowie Jehowy są szczególnym ludem zgromadzonym ze wszystkich narodów.

Są zjednoczeni jako jedna trzoda (Jana 10:16).

Stanowią międzynarodową społeczność braci (1 Piotra 2:17; 5:9).

Umieją się posługiwać czystą mową prawdy, dzięki czemu wzywają imienia Jehowy (Sof. 3:9, 13).

Uznają władzę i metody działania Boga (5 Mojż. 32:4; Izaj. 33:22).

Chrześcijańskiemu zborowi pomazańców przebywających na ziemi powierzono zarządzanie domostwem Bożym, w czym wspiera ich wielka rzesza pomocników.

Będąc członkami miłującej się rodziny Bożej, tworzą razem zgodnie współpracującą organizację.

Lokalne zbory na całej ziemi nie są zorganizowane według zasad demokratycznych, lecz Bóg sprawuje nad nimi nadzór teokratyczny.

Wszystkie zbory są kierowane przez Chrystusa Jezusa i podlegają jednemu systemowi zarządzania (Hebr. 3:6).

W Efezjan 1:10 "zarządzanie" jest odpowiednikiem greckiego słowa *oikonomi'an*, które w zasadzie znaczy "zarządzanie (w sensie organizacyjnym) domownikami" (*w75/1*, ss. 7, 8).

Jehowa kieruje zborami za pośrednictwem Jezusa Chrystusa, którego ustanowił Zarządcą (Hebr. 1:1, 2).

Jako naczelnny Sługa Jehowy, Jezus dopilnuje, żeby działa się sprawiedliwość (Mat. 12:18).

Jezus zapewnia, że wśród wszystkich, którzy ściśle kroczą jego śladami, zapanuje miłość (Jana 15:12, 13; 1 Piotra 2:21).

Jako lud święty, musimy się kierować miernikami ustanowionymi przez Boga

Wszyscy domownicy Boży, jak też ci, którzy z nimi ściśle współpracują, muszą być święci (Efez. 2:19; 1 Piotra 1:14-16).

Świętość oznacza czystość, nieskazitelność, odrębność zarówno pod względem fizycznym, jak i duchowym.

Lud Jehowy musi miłować sprawiedliwość i miłosierdzie (Ps. 33:5; Jak. 2:13; 3:17).

Jako Prawodawca, Jehowa ustanawia sprawiedliwe mierniki i niekiedy upoważnia do ich egzekwowania (Izaj. 33:22).

Jego prawa są spisane w naszym przewodniku, Biblii (2 Tym. 3:16).

Musimy uznać tę władzę teokratyczną i się jej podporządkować (Izaj. 2:3).

Bóg powierzył stosowanie prawa namaszczoneму przez siebie Królowi (Izaj. 32:1).

Od chwili wyniesienia na niewidzialny tron w roku 1914 Jezus panuje pośród swych ziemskich nieprzyjaciół (Ps. 110:2; Dan. 7:13, 14).

Niewidzialnie sprawuje władzę z nieba.

Na ziemi posługuje się widzialnym przedstawicielstwem, co mogą teraz potwierdzić miliony poddanych, podporządkowanych królowaniu Chrystusa (Prz. 14:28a; Filip. 2:9-11).

Niewidzialne panowanie wymaga widzialnych przedstawicieli.

Pan powierzył całą swoją majątność widzialnemu, namaszczoneму duchem ostatkowi (Łuk. 12:42-44).

Klasa zarządcy wiernie rozdziela pokarm duchowy.

Nadzorczy usługują w charakterze ziemskich przedstawicieli pod kierownictwem klasy zarządcy (Izaj. 32:1, 2).

Teokratyczne podporządkowanie wymaga uznawania tego porządku (Zach. 8:23).

Mamy zapewnione właściwe przewodnictwo aż do zakończenia tego systemu rzeczy (Dan. 12:1; Mat. 28:20).

Sprawiedliwe zarządzanie wymaga przestrzegania praw i zasad ustanowionych przez Jehowę

Prawami nazywamy reguły postępowania niezbędne do utrzymania porządku (por. Gal. 6:16).

Jehowa jest Bogiem porządku, a Jego prawa są doskonałe (Ps. 19:8; 1 Kor. 14:33).

Prawa Boże są oparte na sprawiedliwych zasadach, których przestrzegania domaga się organizacja.

Zasady to niezmiennie mierniki postępowania oparte na prawdach fundamentalnych (w58/16, s. 1).

Przykłady zasad opartych na prawdach fundamentalnych:

Prawda fundamentalna: Jehowa Bóg jest Wszechwładnym Panem nieba i ziemi (Dzieje 4:24).

Zasady oparte na tej fundamentalnej prawdzie: Jehowie należy się całkowite posłuszeństwo we wszystkim (1 Sam. 15:22; Jer. 7:23).

W sytuacji konfliktowej musimy być bardziej posłuszni Bogu jako Władcy niż ludziom (Dzieje 5:29).

Zasady są wieczne, natomiast reguły mogą obowiązywać przez ograniczony czas lub w określonych warunkach.

Prawa, decyzje sędownicze i pouczenia od Jehowy są przekazywane za pośrednictwem różnych szczebli (organizacyjnych) zarządzania (Efez. 1:10, przypis w *NW*).

Jezus Chrystus, Król i Arcykapłan (Hebr. 3:1,6).

"Niewolnik wierny i rozumny" oraz jego Ciało Kierowni cze i podróżujący przedstawiciele (Mat. 24:45-47; Dzieje 15:23, 28,29; 16:4).

Starsi zboru (Hebr. 13:17).

Mężowie, ojcowie i matki (Prz. 1:8; Efez. 5:22, 23; 6:1, 4).

Nadzorcy muszą zważać na to, żeby ich pouczenia nie były sprzeczne z prawem Bożym.

Muszą naśladować Jezusa (Jana 5:30; 12:49).

Naruszanie Prawa Bożego prowadzi do bezprawia (2 Piotra 2:1-3; 1 Jana 3:4).

Sprawiedliwe i miłosierne stosowanie praw Jehowy

Sprawiedliwość to rzetelne i bezstronne stosowanie prawa (3 Mojż. 19:15).

Jehowa przejawia sprawiedliwość w każdym swoim działaniu (5 Mojż. 32:4; Hebr. 2:2-4).

Przykład: Chcąc prawidłowo wznieść budynek, należy posługiwać się umiejętnie pionem ołowianym (Am. 7:7,8; por. Zach. 4:10).

Jeżeli ktoś ze sług Jehowy nie będzie odpowiadał kryterium prawości w sensie duchowym, Jehowa sprawiedliwie podda go karceniu.

Przy podejmowaniu decyzji starsi muszą się kierować sprawiedliwością, naśladowując drogi Jehowy (Izaj. 32:1).

W uzasadnionych wypadkach Jehowa łagodzi sprawiedliwość miłosierdziem (Ezech. 33:14-16).

Miłosierdzie nie ogranicza się do odstąpienia od wymierzenia należnej kary, lecz obejmuje także okazanie życzliwych względów lub litości, co przynosi ulgę tym, którzy się znaleźli w niekorzystnym położeniu i potrzebują pomocy (w75/13, ss. 5, 6).

Miłosierdzie łagodzi osądzenie lub karę i niesie ulgę, gdy pozwalają na to okoliczności (Ps. 103:8-10; Jak. 2:13).

Miłosierdzie przybiera też postać niezbędnego skorygowania i skarcenia.

Miłosierdzie każe uwzględniać pobudki winowajcy, czy nie był sprowokowany, czy dobrowolnie się przyznał, czy nie był wystawiony na pokusę, jego stan psychiczny

i emocjonalny, stopień dojrzałości duchowej, dawniejsze postępowanie i obecne nastawienie.

Starsi muszą się wystrzegać niejako automatycznego karania za naruszenie prawa Bożego, ściśle według litery prawa.

Sprawiedliwe i miłosierne sądenie zgodnie z prawem Bożym wymaga:

Decyzji, które są rzetelne i dostosowane do potrzeb (Izaj. 28:24-28; w77/6, ss. 3, 4; w77/11, ss. 20-22).

Stosowania kary współmiernej do winy.

Okazania miłosierdzia, gdy są okoliczności łagodzące.

Bezstronnego egzekwowania praw przewidujących zastosowanie sankcji (5 Mojż. 1:16, 17).

Ustalenia wszystkich faktów przed powzięciem decyzji (Prz. 18:13, 17).

Niewdawania się bez potrzeby w osobiste spory (Prz. 26:17; zob. część 5 (b), strona 108).

Usuwanie (przez wykluczanie ze społeczności) osób, które lekceważą prawo obowiązujące ziemską rodzinę Bożą i nie okazują skruchy, kalając zbór (1 Kor. 5:9, 13; Tyt. 3:10).

Wyjaśnienia wykluczonym, że gdy będą spełniać uczynki świadczące o skruse i zawrócą ze złej drogi, wtedy mogą prosić o ponowne przyłączenie do zboru (2 Kor. 2:6-8).

Każda sprawa sądnicza jest inna i odpowiednio do tego trzeba ją rozsądzić.

Niektóre osoby odziedziczyły silniejsze skłonności do zła albo nabrały ich później i mogą potrzebować czegoś więcej

niż zwykłych wskazówek lub rad, żeby się skorygować (Jon. 4:11; Marka 6:34).

Potrzebne sprawiedliwe sądownictwo

Starsi powinni dokładać usilnych starań, żeby rozwijać swe umiejętności i być sprawiedliwymi sędziami.

Kierujcie się wskazówkami Towarzystwa.

Zważajcie na to, żeby wszystkie decyzje były mocno oparte na Piśmie Świętym.

Przed przystąpieniem do rozpatrzenia jakiegokolwiek sprawy sądowniczej starsi powinni nabrać rozsądnego zwyczaju starannego przejrzenia części 5 (a), 5 (b) i 5 (c), zwracając szczególną uwagę na przytoczone tam wersety biblijne.

Kiedy starsi polegają głównie na posiadanym doświadczeniu, nie przeglądając potrzebnego im materiału przed rozpatrzeniem sprawy sądowniczej, często przeoczą ważne punkty.

Ponieważ życie wszystkich chrześcijan jest cenne dla Jehowy, starsi nie mogą sobie pozwalać na beztroskę lub obojętność. Musicie "zdać z tego sprawę" (Hebr. 13:17).

Starsi powołani do komitetu sądowniczego lub odwoławczego powinni być nadzwyczaj rozsądni i godni zaufania.

Gdyby o winowajcy lub obwinionym wiadano, że jest uprzedzony do starszego, który jest brany pod uwagę do

usługiwania w komitecie, byłoby lepiej, gdyby taki starszy w nim nie uczestniczył.

Starszy, który jest krewnym obwinionego, pracuje z nim zawodowo lub utrzymuje z nim szczególnie przyjazne stosunki, w zasadzie nie powinien być członkiem komitetu.

W działaniu i decyzjach komitetu sędziowskiego powinna być widoczna konsekwencja, stanowczość i miłość.

Wszyscy z tego grona muszą ściśle ze sobą współpracować (1 Kor. 12:21-25).

Wysłuchujcie innych członków komitetu sędziowskiego i bierzcie pod uwagę ich spostrzeżenia.

Duch Boży może pokierować którymkolwiek ze starszych, aby w znacznym stopniu pomóc komitetowi sędziowskiemu w wyrobieniu sobie właściwego poglądu na daną sprawę (Prz. 27:17; Kazn. 4:9).

Gdyby powstały jakieś wątpliwości, nie podejmujcie pochopnie decyzji. Poszukajcie wyjaśnień w publikacjach Towarzystwa. Jeżeli nie możecie znaleźć odpowiedzi i naprawdę potrzebujecie dalszych wskazówek, napiszcie do Towarzystwa. Jeśli sprawa jest pilna, zadzwońcie do biura oddziału w godzinach pracy.

Starsi wchodzący w skład komitetu sędziowskiego powinni iść za przykładem Jehowy i Jezusa, traktując wszystkich bezstronnie i sprawiedliwie (3 Mojż. 19:15; Jana 5:30; 8:28).

Sumiennym stosowaniem sprawiedliwości łagodzonej miłosierdziem wykażecie, że organizacja Jehowy jest kierowana przez Boga. Dzięki temu Jego teokratycznie zorganizowany lud będzie się dalej umacniał w sprawiedliwości (1 Sam. 12:22).

CZEŚĆ 6 (b)

Pod "prawem Chrystusowym"

"Prawo Chrystusowe" to nie ustawodawstwo obowiązujące w starożytnym Izraelu i znane jako Prawo Mojżeszowe (Gal. 6:2, *NW*; Kol. 2:13, 14). Od dnia Pięćdziesiątnicy

33 roku n.e. chrześcijanie są "pod prawem względem Chrystusa". Porządek ten jest nazwany "doskonałym prawem związanym z wolnością" (1 Kor. 9:21, *NW*; Jak. 1:25, *NW*; w73/19, s. 17; *it-2*, s. 221).

Jezus osobiście nie spisał zbioru praw. Jego uczniowie też nie spisali praw w formie kodeksu dla chrześcijan z podziałem na artykuły i paragrafy. Niemniej jednak Chrześcijańskie Pisma Greckie zawierają wiele praw, nakazów i rozporządzeń, do których chrześcijanin musi się stosować.

Niektóre normy postępowania obowiązujące w Prawie Mojżeszowym zostały powtórzone w prawie Chrystusowym i chrześcijanie mają ich przestrzegać. (Dzieje 15:19-21). Inne normy postępowania nakazane Prawem Mojżeszowym, jak również zasady, na których one były oparte, wprawdzie nie obowiązują zboru chrześcijańskiego, ale są pożyteczne dla jego członków, którzy chcą kroczyć drogą świętości (Jak. 2:8, 9).

Starsi muszą zawsze wnikliwie analizować wskazówki, które służą ochronie zboru i zachowują go czystym w oczach Jehowy. Muszą też czule obchodzić się z trzodą Bożą (Dzieje 20:28-30; Efez. 5:25-27).

Prawo zboru chrześcijańskiego

Chrześcijanie podlegają prawu Chrystusowemu, a nie Mojżeszowemu (1 Kor. 9:21).

Prawo Chrystusowe składa się ze zbioru reguł postępowania chrześcijańskiego (Gal. 6:16).

Prawo to obejmuje pełny zakres życia i działalności chrześcijanina i zwraca naszą uwagę szczególnie na takie sprawy, jak:

Więź z Jehową (Mat. 4:10; 22:37; 1 Jana 5:3).
Wiara w Jezusa Chrystusa i podporządkowanie się jemu (Kol. 1:18; 1 Jana 3:23).
Stosunek do współchrześcijan (Jana 13:34,35; 1 Jana

3:16-18).
Obowiązki wobec niewierzących (Mat. 24:14; Gal.
6:10; 1 Piotra 2:13, 14).
Moralne prowadzenie się oraz styl życia (Gal.
5:23, 24).

Prawo chrześcijańskiego systemu rzeczy odwołuje się do serca (Jer. 31:33; Hebr. 10:16).

Posłuszeństwo wobec prawa Chrystusowego jest niezbędne dla naszej ochrony i bezpieczeństwa duchowego.

Jedynie w ten sposób osoby pragnące kierować się Słowem Jehowy mogą w jedności i zgodzie kroczyć ścieżką sprawiedliwości.

Zobowiązuje nas to do odrzucania osobistych lub z góry ustalonych poglądów na temat tego, co dobre a co złe, i do pełnego uznawania kierownictwa Jehowy.

Postępując tak, trzymamy się z dala od świata i dowodzimy swej lojalności wobec Wszechwładnego Pana Jehowy i naszego Króla, Jezusa Chrystusa.

Starsi, strzeżcie tego, co wam powierzono - pasienia trzody Bożej

Jak starsi mogą strzec tego, co im powierzono, czyli pasienia trzody Bożej (1 Piotra 5:1-4; w89 15.9, ss. 10-15).

Chętnie i pilnie wywiązuj się ze swoich obowiązków (Prz. 10:4).

Dbaj o przemyślany, celowy program studium osobistego (1 Tym. 4:13-15).

Słusznie oczekuje się od ciebie, jako od starszego, zdrowych rad biblijnych.

Uważne przeczytanie całej Biblii, może nawet kilkakrotnie, pomoże ci spełniać tę powinność (Prz. 15:28).

"Głoś słowo" zarówno w zborze, jak i poza nim (2 Tym. 4:2, 5).

Dokładaj starań, żeby doskonalić zdolności nauczycielskie (Rzym. 12:7; Jak. 3:1).

Obchodźcie się troskliwie z trzodą Bożą (Dzieje 20:28, 29; 1 Tes. 2:7, 8; w89 15.9, ss. 15-20).

Pokornie usługuj współchrześcijanom, nie 'panosz się nad nimi' (Mat. 20:25-28; Gal. 5:13; 1 Piotra 5:3, *NW*).

Nieś pociechę i pokrzepienie (Izaj. 32:1, 2).

Bądź sprawiedliwy, trzymaj się prawa i przejawiaj troskliwość, gdy sądzisz owce z trzody Bożej (por. Ezech. 34:7-14).

Lojalne usługiwanie pod prawem Chrystusowym w charakterze starszego przysparza czci Jehowie i przynosi wiele pożytku zborowi, trzodzie Bożej.

Obyś usłyszał od Jehowy i Jego Syna: "Świetnie, dobry niewolniku!" (Łuk. 19:17, *NW*).

Skorowidz

Alimenty

139

Bałwochwalstwo 95

Boks (zawodowy) 141

Chciwość 96, 135

Chrzest

nielegalnych uchodźców 138

nieletnich 98

wymagania 137, 138

Cudzołóstwo

cudzołożne małżeństwa 135

konieczne powołanie komitetu sądowniczego 108, 109, 133-135

podstawa do rozwodu 133-135

pornei'a 93, 94

wybaczenie 133, 134
wznowienie współżycia płciowego 134

Dowody

gdy zostały zmieniane 125
poszlaki 111
przekonywające 111
rozważa się wszystkie 110, 111
sprawozdanie do biura oddziału 122, 127
świadczące o skrusze 113-115, 121, 126, 129
wskazujące na zмовę 129
wyznanie grzechu 111

Działalność ewangelizacyjna 14, 15, 28, 50-55, 57-62, 73, 74

Dzieci

mają wspierać rodziców i dziadków 25
napastowane na tle seksualnym 93, 126
obowiązki rodziców 23, 84, 98, 99
obowiązki starszych 23, 60, 85
przyznanie opieki nad nimi 139

Głoszenie

(Zobacz "Działalność ewangelizacyjna")

Grono starszych

kiedy się spotyka 68
korzystanie z Sali Królestwa 132, 133
opinie mniejszości 67
powołuje komitet sadowniczy 97
program spotkań 69-71
przejrzenie raz w roku listy wykluczonych 128
przewodniczący 71

Grupy odwiedzania chorych 22

Gwałt 94, 118, 141

Hazard 96, 135, 136

Homoseksualizm 93, 111

Kazirodstwo 93, 118

Kłeska (żywiolowa) 25, 26

Kłamstwo 95, 113, 131

Komitet Łączności ze Szpitalami 22

Komitet odwoławczy 124-128

oskarżony nie zgadza się z decyzją 127
wyznacza nadzorca obwodu 124

Komitet sadowniczy

cel 108, 113
informuje grono starszych 79
jest obecny na rozprawie odwoławczej 125
kiedy się powołuje 96, 97, 108, 109, 137
komitet odwoławczy ma inne zdanie 127, 128
konieczne przygotowanie się 101, 150
ma wątpliwości, jaką powziąć decyzję 150
nie musi być ograniczony do trzech członków 109
nie powołuje się go automatycznie 97, 118
obowiązki 107-116

- obserwuje postępy duchowe 124
- ponowne przyjęcie do społeczności 129, 130
- postępowanie sądownicze 119-131
- powołanie 97, 109, 124
- przewodniczący 109
- rozbieżność zdań z komitetem odwoławczym 127, 128
- spotkanie z innym komitetem 104
- uwzględnia poczytalność winowajcy 132
- wymagani dwaj świadkowie lub przyznanie się do winy 109
- zaprasza oskarżonego 110
- zeznania młodocianych lub niewierzących 111

Komitet służby 72, 74, 75, 99, 128

Komitety

(Zobacz nazwy poszczególnych komitetów)

Korespondencja

- podpisuje nadzorca przewodniczący 71
- w sprawach sądowniczych 110, 122, 124, 125, 127-130

Kradzież 95

Kwestia krwi

- Komitet Łączności ze Szpitalami 21, 22
- pomoc starszych 21, 22
- w wypadku osób wykluczonych 22

Loteria 136

Małżeństwo

- cudzołóżne 135
- kiedy nie można zawrzeć nowego małżeństwa 134, 135
- korzystanie z Sali Królestwa 132, 133
- nie rozwiązuje się automatycznie 133
- ponowne 94, 133-135
- powinności małżeńskie 134
- pożycie seksualne 142
- randki, gdy się nie ma prawa do zawarcia małżeństwa 135
- rocznica ślubu 132
- ślubowanie 133
- zmowa, żeby porzucić partnerów 129
- z niewierzącym 132

Masturbacja 93, 94

Miłosierdzie 111, 112, 148-150

Miłość lesbijska 93

Modlitwa

- komitetu sądowniczego 119, 120
- na spotkaniach starszych 65
- ograniczenia 121, 130, 138
- przed przystąpieniem do przesłuchania 118
- przy udzielaniu rad 86
- za pionierów 53

Nadzorca obwodu

- kiedy się konsultować 67, 105
- program wizyty 75, 76
- przygotowanie wizyty 72

spotkania starszych podczas jego wizyty 68, 71
wyznacza starszych do komitetów odwoławczych 124, 125

Nadzorca przewodniczący

członek komitetu służby 74
powiadamiany o wykroczeniach 97
przejawia inicjatywę 67
przewodniczy na spotkaniach starszych 70
przygotowuje spotkania starszych 68-70
sprawdza tekst ogłoszenia o wykluczeniu 122
układa plan wykładów publicznych 42
zamianowanie i obowiązki 71, 72

Nadzorca służby 73, 74

Nadzorca teokratycznej szkoły służby kaznodziejskiej 75

Nadzorczy

przejawianie inicjatywy 67, 68
przewodzenie w działalności ewangelizacyjnej 52, 53
zachęcanie do służby pionierskiej 53-55
zachowywanie dyskrecji 105

Napastowanie

dzieci 80, 93, 126
na tle seksualnym 17, 93, 126
ofiary takich czynów 17, 93, 112

Napominanie (przez komitet sędziowski) 119, 123, 124

'wobec obserwatorów' 119, 120, 123

Narkotyki (zażywanie) 96

Nauczanie

na zebraniach zborowych 38-48
przez nadzorców 31-36

Naznaczenie 100, 135

Neutralność 96, 101, 102, 140, 141

Nieczystość 93

Nielegalna działalność 136-139

Nie ochrzczeni głosiciele

gdy dopuszczają się wykroczenia 98, 99
kandydaci 75
ślub w Sali Królestwa 132

Nieprzyzwoita mowa 95

Odlączenie się 101-104

konieczne powołanie komitetu 102
konsekwencje 101, 102
neutralność chrześcijańska 140, 141
ogłoszenie 95, 101, 102, 140
potrzebne ponowne przyjęcie 102
przyłączenie się do religii fałszywej 95
równoznaczne z wykluczeniem 102, 103, 141
sprawozdanie do biura oddziału 122
starsi robią przegląd listy takich osób raz w roku 128

Odstępcy 103

Odstępstwo 94, 95

konieczne powołanie komitetu sędziowskiego 108, 109

Odwoływanie się od decyzji sądowniczych 124-128

powody 124, 125
w ciągu siedmiu dni 124

Ogłoszenia

napominanie przez komitet sądowniczy 123
odłączenie się 95, 101, 102, 140
ponowne przyjęcie 130
rachunki i konta zboru 72
tablica ogłoszeń 67
wykluczenie 121, 122, 127, 128
wykroczenie nie ochrzczonego głosiciela 99
zatwierdza nadzorca przewodniczący 67, 72, 122

Ograniczenia 121, 122, 124, 130, 138**Oszczerstwo** 96, 108**Pasterze**

ochrona trzody Bożej 153, 154
pomaganie będącym w szczególnej potrzebie 20-27
szkolenie drugich 27-29

Pijaństwo 95, 108, 109**Pionierzy**

duch pionierski 77
jak zachęcać 24, 25
pozbawienie przywileju 98, 124, 132, 141
współpraca starszych z pionierami 15
zachęty do służby pionierskiej ze strony starszych 24, 29, 53-55
zbiórki do służby polowej 15, 25
zgłoszenia, korespondencja 72, 75

Podziały (wywoływanie ich) 95**Pogrzeb wykluczonego** 104**Pomoc materialna** 25**Ponowne przyjęcie do społeczności** 128-131

coroczne przeglądanie przez starszych listy osób wykluczonych 128
gdy wchodzi w grę zmowa 129
nałożenie ograniczeń 130
nie może być pochopne 128
nie zależy od nastawienia innych 129
ocena szczerości skruchy 113-115
ogłoszenie 130
podstawa 129, 130
potrzebna pomoc duchowa 130
przez zbór, który wykluczył 129, 130
przywracanie przywilejów 130
rozpatrywanie prośby o przyłączenie 128, 129
studium biblijne z osobą przyłączoną 130
wymagania 121

Pornei'a 93, 94, 112, 133, 141**Porządkowi** 22**Postępowanie upadłościowe** 139**Poszlaka** 111**Praca zawodowa** 137

Praktykowanie grzechu 96, 114, 121, 132
Program spotkania starszych 69-71, 76-80
Prowadzący studium *Strażnicy* 75
Przemoc 96
Przesłuchanie przed komitetem sądowniczym
nie wolno nic nagrywać 110
tryb postępowania 119-131
Przewodniczący
komitetu sądowniczego 109, 110, 119, 122, 124
nadzorca przewodniczący 71, 72
Przyznanie opieki nad dzieckiem 139
Rachunki i konta zboru 72
Rady
jak udzielać 84-87
na czym opierać 16, 86
przyjezdni mówcy 43, 44
teokratyczna szkoła służby kaznodziejskiej 46, 47
udzielane starszym 44, 66, 87
zebranie służby 45
z jakim nastawieniem przyjmować 88
Rozpusta
konieczne powołanie komitetu sądowniczego 108, 109
podstawa do rozwodu 133
pornei'a 93, 94, 133, 141
rozwiedzionych współmałżonków 134
Rozwód i ponowne małżeństwo 133-135, 139
Rzucanie obelg 95
Sala Królestwa
dokumentacja 73
konserwacja 19, 80
prośba władz o tymczasowe udostępnienie 141
uroczystości ślubne 132, 133
Samobójstwo 92
Samogwałt 94
Samoobrona 141
Sądy (świeckie) 139, 140
Sekretarz 72, 73
może mu pomagać sługa pomocniczy 73
Sekty 95
Skrucha 113-115, 129, 130
okazana w czasie przesłuchania 113, 114
Słudzy pomocniczy
pozbawienie przywileju 97, 98, 124, 130, 132, 141
współpraca z nimi 68
wypróbowanie i szkolenie 27-29, 72, 73
zamianowanie byłych grzeszników 131
Spirytyzm 95
Spory między braćmi 139, 140
Spotkania (starszych) 68-71
gdy są sprawy sądownicze 72, 108-110

- kiedy organizować 68
- program 68, 69, 76-80
- przygotowanie się do nich 69
- starannie przygotowane 64

Spółkowanie ze zwierzętami 93

Sprawy handlowe 137

Sprawy poufne 79, 105, 127

Sprzeniewierzenie 95, 108, 138, 139

Stan umysłowy 112, 126, 131, 148

Starsi

- dbałość o rodzinę 19, 27
- podporządkowani Chrystusowi 64, 65, 145, 146, 153, 154
- pozbawienie przywileju 97, 98
- współpraca 65-68

Stosunki płciowe

- nadużycia 93, 94, 112
- napastowanie 17, 93, 126
- rozwiedzionych współmałżonków 134
- w małżeństwie żyjącym w separacji 134
- znieprawienie wynaturzonych praktyk 142
- z partnerem winnym cudzołóstwa 133

Świadkowie (w postępowaniu sądowym)

- gdy są współwinni lub byli oFiarą winowajcy 118
- informują o wyraźnych poszlakach 111
- konfrontacja z winowajcą 118, 119
- kto może być 111
- muszą się liczyć z potrzebą złożenia zeznań 119
- nie są obecni podczas całego przesłuchania 119
- obecni podczas napominania wobec obserwatorów 119, 120
- potrzebni dwaj 120
- powiadają o wykroczeniu 118
- różnych zdarzeń 111
- w obronie oskarżonego 110, 119, 126
- wykroczenia 109, 120
- wysłuchanie wszystkich zeznań 110, 111
- zeznania młodocianych 111
- zeznania niewierzącego 111

Święta (religijne) 94, 95

Techniki prowadzenia walki 141

Tytoń 96

Ubezpieczenie 73, 139

Winowajcy

- informowanie władz świeckich 137
- kobieta zamężna 98
- konfrontacja z oskarżycielem 118, 119
- należący do różnych zborów 104
- nieletni ochrzczony 98
- nie ochrzczony głosiciel 98, 99
- ocena szczerości skruchy 112-115
- ochrzczony nie będący w łączności 99, 100

odpowiedzialni przed zborom 100
pomoc w odzyskaniu zdrowia duchowego 96, 113
postawa 114, 115, 120, 125, 126, 142, 148
postawa wobec nich 112 113
wyznanie grzechu i szukanie pomocy u starszych 97, 118
zamianowany sługa lub pionier 97, 98, 124

Współpraca

między zborami 104
w gronie starszych 65-68

Współpraca międzywyznaniowa 94

Wybaczenie

cudzołóstwa współmałżonkowi 133-135
modlenie się o nie 114

Wybuchy gniewu 96

Wykluczenie ze społeczności

cel 100
gdy wykluczony się przeprowadzi 122
nieletniego 98
obowiązuje z chwilą ogłoszenia 122
ogłoszenie 122, 127, 128
osoby upośledzonej umysłowo 132
partnera małżeńskiego 98
pogrzeb wykluczonego 104
postępowanie odwoławcze 121, 122, 124-128
sprawozdanie do biura oddziału 122, 127
starsi robią przegląd listy takich osób raz w roku 128
właściwy pogląd 103, 104
za co się wyklucza 92-96, 135, 136, 141

Wykroczenia

dwaj świadkowie 109, 120
nie w każdej sprawie powołany komitet 97, 108, 109
powiadomienie starszych 97
powody mogą tkwić głębiej 96, 126
przeciw konkretnej osobie 108
przeciw prawom świeckim 136-139
są zróżnicowane 96
świadkowie tego samego grzechu 111
zbadanie sprawy 99, 102, 109

Wyuzdanie 93, 96, 100

Wyznanie grzechu

dobrowolne 112
nie potwierdzone dowodami 110
podstawa okazania miłosierdzia 113, 114, 148
zachęcanie winowajcy do wyznania grzechu 118

Zabójstwo 92

Zalecanie się i randki, gdy nie jest się wolnym do małżeństwa 135

Zaręczyny 132

jednostronnie zerwane 132

Zarzuty

poważne wykroczenia 108, 109

przeciw członkowi zboru 97
zwykle nieporozumienia 108

Zdzierstwo 95

Zebrania (zborowe)

czas trwania 47, 48
studium *Strażnicy* 38-40, 48
teokratyczna szkoła służby kamodziejskiej 46-48
wizyta nadzorcy obwodu 75, 76
wykład publiczny 42-44, 47
zborowe studium książki 40-42
zebranie służby 44, 45, 48, 59
